

עיר וקדיש מן שמיא נחית

זיג תשבת מפי זרעו

ספר זוהר ראש השנה

מאמרי זוהר לראש השנה

בזוהר דא יפקון מן גלותא ברחמי

והמשכילים יזהרו כזוהר הרקיע

חוברת מספר 144

אב תשע"ד - עיה"ק בית שמש תובכ"א

סֵפֶר זוהר ראש השנה

הכולל בתוכו כל מאמרי הזוהר לראש השנה

ובוודאי הלומד מאמרים אלו ביום הקדוש
הדין הגדול והנורא ראש השנה, יכפיל
וישליש זכויותיו עשרת מונים כמבואר
בספר ערכה של שעה וכוח הזוהר. ויתקיים
בנו הבטחת משה רעיא מהימנא בספרא
דא יפקון מגלותא ברחמי אמן

יצא לאור עשרת ימי תשובה תשע"ג

על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הנאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פק: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

הקדמה

י'תפרטם ה'זוהר ו'ילמדו ה'כל את תורת הזוהר על ידי עיון בספר קדוש זה שאנחנו מוציאים עתה לאור, בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא הצלחנו לגמור את ספר הקדוש זוהר לראש השנה, כדי לזכות את ישראל ביום הקדוש הזה, ללמוד ולסיים כל מאמרי זוהר השייכים לראש השנה, רבות הזכרנו בספרים הקודמים על הזכות של לימוד הזוהר בשבת קודש, ראה בהרחבה בקונטרסים "ערכה של שעה" ו"כוח הזוהר" חלקים א-ד, וודאי שבראש השנה שדנים כל אדם ושמים זכויותיו על כף המאזניים, בוודאי זכות לימוד הזוהר הקדוש וההתקשרותנו בתורתו של הרשב"י זיע"א יטה הכף לזכות והזכויות יכפילו את עצמם, והרשב"י הקדוש ימליץ טוב בעדינו ובעד כלל ישראל, כמו שכתוב בספר דברי תורה (מהדורא ט' אות לט), וז"ל: **אֵיתָא בְּבִרְכוֹת** (דף ס:) **בְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמְךָ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק וְכֵן עוֹד בְּכַמָּה דוֹכְתִּי בְּש"ס וּלְשׁוֹן בְּשַׁעַת הַדְּחָק (דְּחָקָא) י"ש לומר על פי דברי הש"ס סָכָה (מה): שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי (דהוא סתם רבי שמעון בכל מקום) כֹּלְגִנִּי לְפָטֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם מִן הַדִּין מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד סוּפוֹ וְהָאֲחֵרוֹן הַכְּבִיד כַּעַת סוּפוֹ שֶׁל גְּלוּת אָדָם (שהוא קדם ביאת גואל צדק במהרה בְּיָמֵינוּ אָמֵן) שְׁרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הוּא שְׁעָמַד בְּנִפְשׁוֹ כְּנֶגֶד מַלְכֵי רוּמֵי (אָדָם) כְּדָאֲמַרִּינָן בְּשַׁבָּת, וְעַל כֵּן אָמַר הַמֶּלֶךְ אֵז שְׁמַעוֹן שְׁגָנָה יְהִרְגָה, וּבִפְרֹט בְּסוּף יוֹמֵיָא אֵילִין בְּאַחֲרִית יָמֵי גְלוּת אָדָם, וְזֶהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בִּכְחוֹ וּבְכַח הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ חֲבוּרוֹ דִּיתְפָּרְנְסוֹן בְּדָרָא בְּתִרְאָה לְהַצִּיל מִחֲבָלֵי מָשִׁיחַ וּיְפָקוֹן מִן גְּלוּתָא בִּכְחוֹ וְאֵלּוּ הַיָּמִים נִקְרָאִים שַׁעַת הַדְּחָק בְּדוּחָקָא (דְּגְלוּתָא) בְּתַר דּוּחָקָא כְּמַבְאָר בַּזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ, עַל כֵּן שְׁפִיר אָמְרוּ (רַק בְּרַשְׁב"י) בְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמְךָ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק שְׁעוּמַד בְּעוֹדְנוּ בְּשַׁעַת הַדְּחָק הֵינּוּ בְּשָׁנִים הָאֵלּוּ וְעַל זְכוּתוֹ אָנוּ סוּמְכִין כְּנֶזְכֵּר, עכ"ל.**

ובפרט בימים הקדושים הללו שי"ג מידות של רחמים נשפעים על כלל ישראל, בוודאי שהלימוד היוצא מפה קדוש מתוך בכי ותפילה וצעקה ותחנונים, ובפרט בראש השנה זוקקים אנחנו לעורך דין הכי הגדול הוא הרשב"י הקדוש, ועל ידי התקשרותנו להרשב"י זיע"א בוודאי שיתקבל הלימוד לרצון לפני ה', להשפיע רחמים וישועות על כלל ישראל ועל כל

יחיד ויחיד, לכתיבה וחתומה טובה ושנה טובה ומתוקה, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו.

ודע כי כל זכויותינו בדור הזה הוא בהתדבקותינו בתורת הרשב"י זי"ע, כי כידוע מהבעל שם טוב הקדוש, שבדור האחרון עקבתא דמשיחא יחזרו בגלגול נשמות דור המבול ודור הפלגה, וכן מובא בזוהר הקדוש [172 פעמים גימטריה עק"ב], דהערב רב יעקבו את ישראל מלשוב לאביהם שבשמים, [וכידוע דברי הזוהר הקדוש כי חמשה מיני ערב רב הם, וראה בהקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן על שער ההקדמות, וז"ל:

סבת ארץ הגלות

אמר הצעיר מעיר. הדל באלפי חיים ויטאל בן לאדוני אבי הרב יוסף ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא:

בהיותי בן שלשים לכח תשש כחי ישבתי משתומם. ומחשבותי תמהים. כי עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו. רפואה לא עלתה למחלתנו. אין מזור לבשרנו. ולא עלתה ארוכה למפתנו לחרבן בית מקדשנו. הנחרב זה היום אלה ות"ק וד' שנים (1504) אוי לנו כי פנה היום יום אחד של הקדוש ברוך הוא שהוא אלה שנים וגם נטו צללי ערב שהם ת"ק וד' שנים יותר מחצי היום הב'. וכלו כל הקצין ועדין בן דוד לא בא. ונודע את אשר אמרו רבותינו זכרונם לברכה כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו. ואתנה את פני לחקר ולדעת מה זה ועל מה נתארץ קצנו וגלותנו. ומדוע לא בא בן ישי.

ומצאתי און לי ואנינה בקרבי ולבי דוי. ממאמר אחד הובא בספר התקונים תקון ל' (דף ע"ו:). וזה לשונו: תננינא כתיב ורוח אלהים מרחפת וגו', מאי ורוח, אלא בודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי באורייתא, בגין שכינתא דאשתכחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימי לבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכון לבא בלא סכלתנו למנדע ביה, ואיהו ביניכו.

וְרִזָּא דְּמַלְה קוּל אוּמַר קְרָא. כְּגוֹן קְרָא נָא הִישׁ עוֹנֵךְ וְגו' וְהִיא אוּמַרָה מָה אַקְרָא כָּל הַבָּשָׂר חֲצִיר כְּלָא אִינוֹן כְּבַעֲרִיה דְּאֶכְלִין חֲצִיר, וְכָל חֲסֵדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה, כָּל חֲסֵד דְּעַבְדִּי לְגִרְמִיּהוּ הוּא דְּעַבְדִּי.

וּבְהֵהוּא זְמַנָּא מְצֵאתִי כְּתוּב (תְּקוּנֵי זֶהר תְּקוּן ל'): וַיִּזְכּוֹר כִּי בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב (תְּהִלִּים עח לט), דָּא אִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וַי לֹון מָאן דְּגִרְמִי דִּיזְזִיל לִיה מִן עֲלָמָא וְלֹא יָתוּב לְעֲלָמָא, דְּאֶלִּין אִינוֹן דְּעַבְדִּי לְאוּרִיַּתָּא יְבֻשָּׁה, וְלֹא בְעָאן לְאֶשְׁתְּדִלָּא בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה וְגִרְמִין דְּאֶסְתֵּלַק נְבִיעֵו דְּחֻכְמָה דְּאִיהִי יו"ד מִינָהּ, וְאֶשְׁתְּאֲרַת בִּי"ת יְבִישָׁה, וַי לֹון דְּגִרְמִי עֲנִיּוֹתָא וְחֻרְבָּא וּבִיזָה וְהָרֵג וְאֶבְדֵּן בְּעֲלָמָא, וְהִיא רוּחַ דְּאֶסְתֵּלַק דְּאִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ כְּמָה דְּאֶתְמַר, וְאִיהוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְאִיהוּ רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָת הַשָּׁם (יִשְׁעִיָּה יא ב).

פְּקוּדָא תְּנִינָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר (בְּרֵאשִׁית א ג), וּבְגִין דָּא אֹמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שִׁיר ב ז) הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם אִם תַּעֲרִיּוּ וְאִם תַּעֲזוּרְרִי אֶת הָאֵהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ כּו' דְּאִיהוּ רַחֲמֵי כְּלָא פָּרַס, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס, וְיִרְאָה וְאֵהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס אִיהִי שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׂפָחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָהּ (מִשְׁלִי ל לא). עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

❧ ב ❧

עֶסֶק הַתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה

וְהֵנָּה מָה שְׂכַתְב בְּתַחֲלִית דְּכַרְיֹו וַאֲפִילוּ כָּל אִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיתָא כָּל חֲסֵד דְּעַבְדִּי לְגִרְמִיּהוּ וְכו'. עִם הָיִת שְׂפֻשְׁטוּ מִבְּאָר, וּבִפְרֵט בְּזִמְנֵנוּ זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית קָרְדִּים לַחֲתוּךְ בָּהּ אֶצֶל קִצַּת בְּעַלִּי תוֹרָה אֲשֶׁר עֶסְקִים בְּתוֹרָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס וְהַסְפָּקוֹת יְתָרוֹת, וְגַם לְהִיּוֹתֶם מְכַלֵּל רֹאשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיּוֹת שְׁמִם וְרִיחִם נוֹדֵף בְּכָל הָאֶרֶץ וְדוֹמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאִנְשֵׁי דוֹר הַפְּלָגָה הַבּוֹנִים מְגִדֵּל וְרֹאשׁוּ בְּשָׂמִים, וְעַקֵּר סִבַּת מַעֲשֵׂיהֶם הִיא מָה שְׂכַתְב אַחֵר כִּף הַכְּתוּב וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כְּתוּב בְּסִפְר הַזֶּהר בְּפִרְשֵׁת בְּרֵאשִׁית (דף כ"ה): וְזֶה לְשׁוֹנוֹ עַל פְּסוּק אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, שְׂחֻמְשָׁה מוֹנִים יֵשׁ בְּעֶרֶב רַב, וּמִן הַג' מִיָּנִים, מֵהֶם הוּא הַנִּקְרָא כֶּת גְּבוּרִים,

דעלייהו אתמר המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, ואינון מסטרא דאלין
 דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין
 בתי כנסיות ובתי מדרשות ושוין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא
 לשמה, אלא למעבד לון וכו'. והנה על הכת הזאת אמרו בגמרא: כל העוסק
 בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם.

ראיה שאין עוסקין לשמה

ואמנם האנשים האלה מראים תימה וענוה באמנם כי כל עסקם בתורה הוא
 לשמה: והנה החכם הגדול התנא רבי מאיר עליו השלום העיד עליהם
 שלא כך הוא באמרו לשון כללות כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה
 וכו' ומגלים לו רזי תורה ונעשה פנהר שאינו פוסק והולך וכמעין המתגבר
 מאליו בלתי הצטרכו לטרח ולעין בה ולהוציא טפין טפין של מימי התורה מן
 הסלע, הנה זה יורה שאינו עוסק בתורה לשמה כהלכתה, ומי זה האיש אשר
 לא יזלו עיניו דמעות בראותו המשנה הזאת ורואה חסרונו ופחיתותו.

בגדר שלא לשמה

האמנם אף על פי שלכאורה אפשר לפרש לשון המאמר על אפן זה [הגהה
 - אפשר פונתו על לקנטר כמו שכתב התוספות (פסחים נ) אב"ן ח"ן].
 ובעץ חיים כתב יד של החסיד בעל יסוד ושרש העבודה גרס אפשר לפרש כו'
 על עם הארץ ולא על תלמיד חכם כו']. עם כל זה דבר קשה מאד מאד לומר
 וכי בשופטני עסקינן ולא בכללות כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה
 והראיה על זה אמרו דרך כללות: ואפילו כל אינון דמשתדלי באורייתא כל חסד
 דעבדי לגרמיהו עבדי, ואין לומר דמלת כל היא יתרה ומשפשתא, שהרי מקרא
 דורש וכל חסדו כציץ השדה, שלא נאמר וחסדו אלא וכל חסדו, לרמז כי כל
 התלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקראת תורת חסד על לשונה הם דומים

בחסד שהוא אל ציץ השדה משום דלגרימיהו עבדי. אבל באור לשון הנזכר לעיל יובן ראשיתו מאחריתו באמרו ויראה ואהבה על מנת לקבל פרס איהי שפחה ותחת שלש רגזה ארץ.

והענין יובן במה שכתב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כז:). ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו דא משנה אתתא דההוא נער ואיהו שפחה דשכינתא, ואי זכו ישראל איהי עזר לון בגלותא מסטרא דהתר טהור כשר, ואי לא איהי כנגדו מסטרא דטמא פסול אסור וכו' דלית יחודא עד דערב רב יתמחון מעלמא. ובגין דא אתקבר משה לבר מארעא קדישא, וקבורתא דיליה איהי משנה דשלטא על מטרוניתא דאיהי קבלה למשה, ומלכא ומטרוניתא מתפרשא מבעלה, ובגין דא תחת שלש רגזה ארץ תחת עבד כי ימלוך דא עבדא ידיעא, ושפחה דא משנה, ונכל כי ישבע לחם דא ערב רב.

הנה מבאר כי תורתנו הקדושה כלולה ונמצאת בכל ארבע עולמות אבי"ע [אצילות בריא"ה יציר"ה עשי"ה] ובהיותה בעולם האצילות אז נקראה קבלה, כי שם היא מפשטת מכל הלבושים הנקרא פשט מלשון פשטתי את כתנתי, שהוא בחינת המלבושים החיצוני, שהוא על גבי עור אדם המתפשט מעליו לפעמים, וזהו עקר מלת פשט.

הקדוש ברוך הוא ברא עולמות והשתעשע בסוד התורה

ואמנם בעולם האצילות אשר שם הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה כנזכר במדרשי רבותינו זכרונם לברכה, וגם בדברי המתרגם על פסוק דודי צח ואדם, וכמו שאמר הכתוב ואהיה אצלו אמון וגו', הנדרש לרבותינו זכרונם לברכה על בריאת העולם, שהיה הקדוש ברוך הוא מביט בתורה ובורא עולמות, ואין ספק כי לא כמעשה אדם הראשון ולא כמעשה דבני חרי וכמעשה אתוננו דבלעם וכיוצא בהם, בהיותם כפשוטם היה משתעשע בהם הקדוש ברוך הוא אלפים שנה קדם שנברא העולם ובורא בהם עולמות, עכ"ל.

ובימינו כבר רואים, שהבעל דבר הוציא את טלפיו שער החמישים של הסטרא אחרא, ואין לנו עצה אלא לגלות את שער החמישים של הקדושה, כמו שכתב האור החיים הקדוש, שלפני ביאת המשיח יתגלה שער החמישים של הקדושה, ומשמים הכינו תרופה למכה, הוא התנא האלוקי הרשב"י זי"ע אשר בהיטמנו במערה י"ג שנה בפרישות נוראה מכל חיי עולם הזה, זכה לעשות תיקונים נוראים ונפלאים במיוחד לדור האחרון שלפני ביאת המשיח, ועל זה נאמר למשה רבינו (שמות פרק טז לג) "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהְרֹן קַח צִנְצָנֶת אֶחָת וְתֵן שָׁמָּה מֶלֶא הָעֶמֶר מִן הַנֶּחֱט אֹתוֹ לִפְנֵי יְדֹד לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם", כמו שמובא בספרים הקדושים, ותורתו מגן לנו ממש, כי כל הדבקים בזוהר הקדוש זוכים לחיים נצחיים פה בעולם הזה, ובעלמא דאתי כי הוא חיך ואורך ימך, ויזכו לחיים כל הכתוב לחיים למענך אלוקים חיים. ובזה יתקרב ק"ץ [קן ציפור היכלא דמשיח בגן עדן העליון] הגאולה כמו שהבטיח משה רעיא מהימנא בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

תוכן הענינים

ב	חדש תשרי הוא בכיסוי
ב	אלקים שופט
ג	ירא שבת
ד	פחד הדין
ד	בכסה ליום חגנו
ה	עדות של הקב"ה על האדם
ו	ביום זה נמצא דין בעולם
ו	ראש השנה
ז	אהבת הקב"ה לישראל
ח	השלוחים הממונים
ח	השטן מקטרג
ט	חיים או מות
י	זהב וכסף ונחושת
י	תרומת ה'
יא	בקשת רחמים
יא	המקטרג נועל את פתח המלך
יג	עיני ה' משוטטות
יד	הרי כאן עדים
יד	הכל נכתב
טו	עיכוב הדין
טו	להראות שהכל עושה בדרך אמת
טז	כסא דין
טז	כל ישראל בצרה
יז	יום של יבבה
יז	עקדת יצחק
יח	ג' ספרים נפתחים
יח	זכרון תרועה
יט	הארת הלבנה
יט	מיתוק הדין
כא	יום בו נפקדים
כא	המלך המשפט
כב	אין לאדם לפרוש מן הצבור

כג	בראש השנה אין לפרש חטאיו
כג	השופר מעורר רחמים
כד	להשמר מן המקטרג
כה	מציץ מן החרכים
כה	התעוררות קול העליון ע"י השופר
כו	אשרי העם יודעי תרועה
כו	חלונות לבית הכנסת
כז	חשיבות התפלה
כח	עונש הרשעים
כח	תפלה בניגון
כט	עליית התפלה
כט	שופר ושעיר המשתלח עצת ההצלה לישראל
כט	התעוררות הדין העליון
ל	חיזוק הסטרא אחרא
לא	כוחו של שופר
לב	התעוררות שלמטה בכוחה להשפיע על הלמעלה
לב	החלשת המקטרג
לג	אשריהם ישראל
לד	דין בזכות
לו	זכות ודין כאחד
לו	ארבע מיתות בית דין
לז	שלטון צד האמונה
לז	טהרה לפני התפלה
לח	סדר התקיעות
לח	זכות עקדת יצחק
לט	יצחק מעטר את אברהם
לט	כי אלקים שופט
לט	זכות יעקב אבינו
מ	כח השופר
מ	עליית קול השופר
מב	שליח צבור הגון
מב	בדיקת כהן ולוי
מג	צורת השופר
מג	קרוב עם ישראל להקב"ה
מד	הקב"ה התרצה באבות
מה	טובת הקב"ה לישראל

מה	סילוק כסא הדין ע"י ישראל
מו	ענין השופר
מז	סדר הקולות
מט	תיקון וסידור הקולות בכוונת הלב
נ	אהבת הקב"ה לישראל
נ	ערבוב טענות המקטרג
נא	הדברים שקורים ביום של ראש השנה
נד	יום הכפורים הוא
נו	אדם הראשון סימן לבניו
נו	הפיכת הדין לרחמים
נז	כוונות התקיעות
נז	ומשפט עמו ישראל יום ביומו
נז	סוד היבבה והיללה
נח	דין קשה ודין רפה
נח	יודעי תרועה
נט	תרועה ותקיעה
נט	ישראל כוחם בקול
ס	לעורר הקול
ס	סודות שלא נשמעו מאז מתן תורה
לכף	באותו זמן מפריד הקב"ה בין המיינים לכף זכות למשמאלים
סא	חובה
סב	חודש תשרי
סג	הקטיגור נעשה סניגור
סג	כוחם של קרבנות

עיר וקדיש מן שמיא נחית

זא תשכח מפּי זרעו

ספר
הזוהר הקדוש
עם לשון הקודש
לש"ס דף היומי

מסכתות
ברכות, שבת

זא איר את הש"ס באור הזוהר

בדא יפקון מן גלותא ברחמי

ספר
הזוהר
הקדוש

*
עם
לשון
הקודש

*
בדא איר את הש"ס
באור הזוהר

זוהר ראש השנה

חודש ניסן לכם הוא, אבל חודש תשרי שלי הוא

חלק ב
דף קפ"ו
ע"א

פֶּתַח וְאָמַר, (שמות יב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים וְגו'. וְכִי
כָל הַזְּמַנִּים וְהַחֲדָשִׁים אֵינָם שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? (אֵלָּא חֲדָשִׁים לֹא כְּתוּב)
אֵלָּא הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, שְׁלִי הוּא,
אֲבָל אֲנִי מְסַרְתִּי אוֹתוֹ לָכֶם. שְׁלָכֶם
הוּא בְּנִגְלָה, אֲבָל שְׁבִיעִי שְׁלִי הוּא,
וְעַל זֶה הוּא בִּפְסָה וְלֹא בְּגִלוּי. חֲדָשׁ
שְׁלָכֶם הוּא מְסַדֵּר כְּסֵדֵר אוֹתִיּוֹת
אֲבִיב, שֶׁהוּא א' ב' ג'. י"ב הוּא סוּד
אוֹת ג' (וְהוּא א' ב' ג' כְּסֵדֵר הָאוֹתִיּוֹת). אֲבָל
הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, שְׁלִי הוּא מְסוּפָה
הָאוֹתִיּוֹת (תְּשֻׁרִי). מָה הַטַּעַם? אַתֶּם
מִמָּטָה לְמַעְלָה, וְאֲנִי מִמַּעְלָה לְמָטָה.

זֶה שְׁלִי. בְּרֹאשׁ הַחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא
בְּכֶסֶד, וּבַעֲשָׂרָה לַחֹדֶשׁ אֲנִי
הוּא, מְשׁוּם שֶׁאֲנִי בְּחֶמֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת,
וּבְחֶמֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וּבְחֶמֶשׁ שְׁלִישִׁיּוֹת.
בְּתַחֲלַת הַחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא מְשׁוּם

פֶּתַח וְאָמַר, (שמות יב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים וְגו', וְכִי
כָּלָהּ זְמַנִּין וְחֲדָשִׁין לָאוּ אֵינִין
דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיד הוּא. (אֵלָּא חֲדָשִׁים לֹא
כְּתִיב) אֵלָּא הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, דִּילִי
אִיהוּ, אֲבָל אֲנָא מְסַרְתִּי לֵיהּ לְכוּן,
דְּלְכוּן אִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא, אֲבָל שְׁבִיעָאָה
דִּילִי אִיהוּ, וְעַל דָּא אִיהוּ בְּכֶסֶה, וְלֹא
בְּאַתְגַּלְיָא. יִרְחָא דְלְכוּן, אִיהוּ
בְּסִדְרָא, כְּסֵדֵר דְּאַתְנוּן אֲבִיב, דְּאִיהוּ
אב"ג. י"ב אִיהוּ רָזָא דְג'. (ס"א וְאִיהוּ אב"ג
כְּסֵדְרָא דְאַתְנוּן) אֲבָל יִרְחָא שְׁבִיעָאָה דִּילִי
אִיהוּ מְסוּפָא דְאַתְנוּן. (ס"א תְּשֻׁרִי) מָאִי
טַעַמָא. אַתְנוּן מִתְתָּא לְעִילָא, וְאֲנָא
מִעִילָא לְתַתָּא.

הָאִי דִּילִי. בְּרִישָׁא דִּירְחָא, אֲנָא אִיהוּ
בְּאַתְכְּסִיָּא. בַּעֲשָׂרָה דִּירְחָא,
אֲנָא אִיהוּ, בְּגִין דְּאֲנָא בְּחֶמֶשׁ קְדָמָאִי,
וּבְחֶמֶשׁ אַחֲרָנִין, וּבְחֶמֶשׁ תְּלִיתָאִי.
בְּקְדָמִיתָא דִּירְחָא אֲנָא אִיהוּ, בְּגִין

חמשה יומין. בעשרה דירחא אנא
 איהו, בגין חמש יומין אחרנין.
 בחמשה עשר דירחא אנא איהו, בגין
 חמש תליתאי.

חמשה ימים. בעשרה לחדש אני
 הוא משום חמשה ימים אחרים.
 בחמשה עשר לחדש אני הוא משום
 חמש שלישיים.

חדש תשרי הוא בכיסוי

מאי טעמא כולי האי. בגין דכל
 ירחא דא מעלמא עלאה
 איהו, ועלמא עלאה ברזא דחמש
 איהו, בכל זמנא וזמנא, ובגין כד
 ירחא דא איהו בבסה, ולא
 באתגליא, בגין דעלמא עלאה בבסה
 איהו, וכל מלוי באתפסייא. וירחא
 דא דקודשא בריך הוא איהו
 בלחודי. כיון דמטא יומא דחמיסר,
 כדן גלייא. כלא איהו מטא
 בחדותא דסיהרא, וסיהרא
 אשתלימת, ואתגהירת מאימא
 עלאה, וקיימא לאנהרא לתתאי מגו
 נהורא דלעילא, ועל דא אקרי
 ראשון, כמה דאת אמר (ויקרא כג)
 ולקחתם לכם ביום הראשון. עד
 השתא קיימי בלהו יומין ברזא
 עלאה, מכאן נחתין לרזא תתאה.

מה הטעם כל זה? משום שכל חדש
 זה הוא מעולם העליון, ועולם
 העליון בסוד חמש הוא, בכל זמן
 וזמן, ומשום כך חדש זה הוא בכסוי
 ולא בגלוי, משום שעולם העליון
 בכסוי הוא, וכל דבריו בהסתה.
 וחדש זה הוא של הקדוש ברוך הוא
 לבדו. כיון שמגיע יום הט"ו לחדש,
 אז מתגלה. הכל הוא מגיע
 בהתחדשות הלבנה, ונשלמת הלבנה
 ומאירה מאמא העליונה, ועומדת
 להאיר לתחתונים מתוך האור
 העליון, ועל זה נקרא ראשון, כמו
 שנאמר (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום
 הראשון. עד עכשו עומדים כל
 הימים בסוד עליון. מכאן יורדים
 לסוד תחתון.

אלקים שופט

תא חזי, מיומא עלאה הו' אלין יומין
 קדמאין, רזא דעלמא עלאה,
 בא וראה, מיום העליון היו ימים
 אלו הראשונים, סוד של

הַעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, מִי דָן דִּין שֶׁל הַעוֹלָם,
שְׁהִי דִין לֹא נִמְצָא בְּזֶה הַעוֹלָם אֲלֵא
מִדִּין הַתַּחְתּוֹן? (סוד) שָׁזָה - (ישעיה נד)
אֱלֹהֵי כָל הָאָרֶץ יִקְרָא. שָׁאם תֹּאמֹר
דִּין הַעוֹלָם דָּן לְמַעַלְהָ, אִם כֵּן לֹא
הִיָּה נִקְרָא עוֹלָם הַחֲרוּת, עוֹלָם שֶׁהוּא
אוֹר שֶׁל כָּל הַעוֹלָמוֹת, עוֹלָם שֶׁל כָּל
הַחַיִּים, עוֹלָם שֶׁל כָּל הַחֲרוּת. וְאִם
תֹּאמֹר מִדִּין שֶׁל יִצְחָק - אִם הוּא
מְעוֹרֵר דִּין לְגַבִּי הַעוֹלָם הַזֶּה, לֹא
יְכוּלִים כָּל הַעוֹלָם לְסַבֵּל, שֶׁהָאֵשׁ
הַעֲלִיּוֹן הַתְּקִיף הַהוּא, אֵין מִי שֶׁסּוֹבֵל
אוֹתוֹ, אֲלֵא אֵשׁ שֶׁלִּמְטָה, שֶׁהוּא אֵשׁ
שֶׁסּוֹבֵל אֵשׁ.

אֲלֵא, כִּמוֹ שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה עוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן שֶׁל כָּל הַעוֹלָמוֹת,
כִּף גַּם כָּל דִּינָיו מֵעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שֶׁל
אֱלֹקִים שׁוֹפֵט. וְזֶה נִקְרָא דִּין עֲלִיּוֹן
עַל הַעוֹלָם הַזֶּה, וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא דִּרְגָה
שְׁבִיעִית, לֹא גּוֹזְרִים גְּזֵרָה עַל בֶּן אָדָם
אֲלֵא מַעֲשִׂים שָׁנָה וּמַעַלְהָ.

מֵאֵין דִּינָא דְעֲלָמָא, דְּהָא דִּינָא
לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּהַאי עֲלָמָא, אֲלֵא
מִדִּינָא תַתָּאָה, (ס"א ר"א) דִּדְא (ישעיה נד)
אֱלֹהֵי כָל הָאָרֶץ יִקְרָא. דְּהַאי תִּימָא
דִּינָא דְעֲלָמָא דְאֵין לְעִילָא, אִי הָכִי לֹא
אֲתִקְרִי עֲלָמָא דְחִירוֹ, עֲלָמָא דְנִהֲרִי
דְכָל עֲלָמִין. עֲלָמָא דְכָל חַיִּין, עֲלָמָא
דְכָל חִירוֹ. וְאִי תִימָא מִדִּינָא דִּיִּצְחָק.
אִי אִיהוּ אֲתַעֵר דִּינָא לְגַבִּי הַאי
עֲלָמָא, לֹא יְכֻלִּין כָּל עֲלָמָא לְמַסְבֵּל,
דְּהַהוּא אֲשָׁא תְּקִיפָא עֲלָאָה, לֹא אִית
מֵאֵין דְסָבִיל לִיָּה, אֲלֵא אֲשָׁא דְלַתַּתָּא,
דְּאִיהוּ אֲשָׁא דְסָבִיל אֲשָׁא.

אֲלֵא, כִּמָּה דְעֲלָמָא דָא עֲלָמָא
תַתָּאָה דְכָלְהוּ עֲלָמִין. הָכִי
נִמִּי כָל דִּינָיו מֵעֲלָמָא תַתָּאָה,
דְּאֱלֹהִים שׁוֹפֵט. וְדָא אֲקִרִי דִינָא
עֲלָאָה עַל הַאי עֲלָמָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ
דְרָגָא שְׁבִיעִיָּאָה, לֹא גּוֹזֵר גְּזֵרָה עַל בֶּר
נֶשׁ, אֲלֵא מַעֲשִׂרִין שְׁנִין וְלְעִילָא.

יֵרָא שַׁבַּת

דְּבַר אַחֵר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלֶּי שִׁיּוּדַעִים
בְּמִצְוָה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת
בְּרֵאשִׁית - יר"א שַׁבָּת, אֲזַהֲרָהוּ
שֶׁלֹא לְחַלֵּל אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּט"ל
מִלֵּאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבַּעִים מִלֵּאכּוֹת

דְּבַר אַחֵר, וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלֶּי דִּידְעִי
בְּפִקּוּדָא חֲמִישִׁיָּאָה בְּמִלַּת
בְּרֵאשִׁית, יר"א שַׁבָּת, אֲזַהֲרָהוּ
דִּילִיָּה דְלֹא לְחַלֵּלָא בְּרֵתָא דְמִלְכָּא
בְּט"ל מִלֵּאכּוֹת, דְּאֵינּוֹן אַרְבַּעִים

תִּיכּוּנִי
זֶהְרֵה דִּף
ט"ז ע"א

חסר אחת, כנגד ארבעים מלקיות חסר אחת. הרצועה להלקות, היא שפחה רעה, שעטנז, כלולה משור וחמור, שאמר יעקב ויהי לי שור וחמור. על כל דבר פשע - על שור על חמור - שאין מלקין בשבת, שלא שולטת השפחה הרעה על העולם. אוי למי שמשליט אותה על העולם.

מלאכות חסר חד, לקבל ארבעים מלקיות חסר חד, רצועה לאלקאה איהי שפחה בישא, שעטנז, כלילא משור וחמור, דאמר יעקב ויהי לי שור וחמור (בראשית לב ו), על כל דבר פשע על שור על חמור (שמות כב ח), דאין מלקין בשבת, דלא שלמא שפחה בישא על עלמא, ווי ליה למאן דאשליט לה על עלמא.

פחד הדין

כמו של זה, סדור הימים הללו מראש השנה עד יום האחרון של חג. בראש השנה מתעוררת זרוע שמאל לקבל את המלכה, ואז כל העולם בפחד בדין, וצריך אותו הזמן בתשובה שלמה שימצא העולם לפני הקדוש ברוך הוא.

בגוונא דהאי, סדורא דהגי יומין, מראש השנה עד יומא בתרא דחג. בראש השנה, אתער דרועא דשמאלא, לקבלא לה למטרוניתא, וכדין כל עלמא בדחילו בדינא, וכעי ההוא זמנא בתיובתא שלים, לאשתכחא עלמא קמי קדשא בריך הוא.

חלק 2
דף ר"ד
ע"ב

בכסה ליום חגנו

ולא עוד, אלא שמש וירח מעידים על האדם, כמו שבארוהו (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מהו בכסה? ביום שהלבנה מתכסה. ומדוע מתכסית? משום שפאשר מגיע ראש השנה, מגיע סמא"ל לתבע דין לבניו לפני הקדוש

ולא עוד, אלא שמשא וסיהרא סהדין על בר נש, כמה דאוקמוה (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מאי בכסה. ביומא דסיהרא מתכסה. ואמאי מתכסת. בגין דכד ממי ראש השנה, ייתי סמאל למתבע דינא לבניו קמי

חלק 2
דף ע"ה
ע"א

ברוך הוא, והוא אומר לו שיביא עדים. והוא מביא לשמש עמו. הולך להביא הלבנה, והיא מתפסה. באיזה מקום מתפסית? אלא עולה למקום ההוא שנאמר בו במקסה ממוך אל תחקר, לפיכך לו על בניה.

וזהו שאמר הפסוק, תקעו בחדש שופר בפסה ליום חגנו. למקום שבו עולה השכינה, שנאמר בו ובמקסה ממוך אל תחקר. וחטאים בכסוי, שם צריך לדון בינו לבין קונו. ועברות בגלוי שעשה אותם, נאמר (משלי כח) מקסה פשעיו לא יצליח. שהשכינה מצד הכתר היא עולם הנעלם, ובארוה בעלי המשנה שצריך אדם לחבר אותה למקום ההוא. בזמן ההוא מגיע זמן הרכמים ועובר הדין. ומשום זה לחברו אמר לזכות אותו בעדותו, אבל לרשע אין מזכין לו.

קדשא בריך הוא, והוא יימא ליה דייטי סהדין. והוא ייתי לשמשא עמיה. אזל למייטי סיהרא, והיא מתכסא. באן אתר מתכסת. אלא סליקת, לההוא אתר, דאתמר ביה במקסה ממוך אל תחקר, לפיכך ליה על בנהא.

והאי הוא דאמר קרא, תקעו בחדש שופר בפסה ליום חגנו. לאתר דביה סליקת שכינתא, דאתמר ביה ובמקסה ממוך אל תחקר. וחובין באתכסייא, תמן צריך למידן בינו לבין קונו. וחובין באתגלייא דעבר לון, אתמר (משלי כח) מקסה פשעיו לא יצליח. דשכינתא מסטרא דכתר איהי עלמא דאתכסיא, ואוקמוה מארי מתניתין, דצריך בר נש לחברא לה לההוא אתרא. בההוא זמנא מטי זמנא דרחמי, ואעבר דינא. ובגין דא לחבריה אמר לופאה ליה בעדותיה, אבל לרשע אין מזכין לו.

עדות של הקב"ה על האדם

ועוד, הקדוש ברוך הוא ושכינתו עדים על האדם, זהו שכתוב (דברים ל) העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ. את השמים - אותו שנאמר בו (מלכים א ח) ואתה

ועוד, קדשא בריך הוא ושכינתיה סהדין על בר נש, הדא הוא דכתיב, (דברים ל) העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ. את השמים, ההוא דאתמר ביה (מלכים א ח) ואתה

תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְאֵת הָאָרֶץ - אוֹתוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הַדָּם
רָגְלִי. וְעוֹד, תִּרְיִן סִהְדִּין: עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא, וְצִדִּיק. וְאִינוּן ע"ד, מִן
מִשְׁמַע אֶחָד. ע"ד - מִבְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים
יוֹמַת הַמֵּת, דָּא סָמְאָל, מֵת
מַעְקָרוֹ (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהֲוּ בַּמוּט
בְּשָׁנִים. לֹא יוֹמַת עַל פִּי עַד אֶחָד,
שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ חֶלֶק בְּאֵל אֶחָד.

בְּיוֹם זֶה נִמְצָא דִין בְּעוֹלָם

בֹּא רָאָה, כְּמוֹ זֶה בְּיוֹם שֶׁנִּמְצָא דִין
בְּעוֹלָם וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב
עַל כִּסֵּא הַדִּין, אֲזַי נִמְצָא הַשֵּׁטֶן הַזֶּה
שֶׁמִּסְטָה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וְהוּא נִמְצָא
לְהַשְׁחִית אֶת הָעוֹלָם וְלִטֹּל הַנְּשָׁמוֹת.

תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְאֵת הָאָרֶץ, הֵהוּא
דְּאִתְמַר בָּהּ (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הַדָּם
רָגְלִי. וְעוֹד, תִּרְיִן סִהְדִּין: עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא, וְצִדִּיק. וְאִינוּן ע"ד, מִן
מִשְׁמַע אֶחָד. עַד, מִן בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים
יוֹמַת הַמֵּת, דָּא סָמְאָל, מֵת
מַעְקָרוֹ (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהֲוּ בַּמוּט
בְּשָׁנִים. לֹא יוֹמַת עַל פִּי עַד אֶחָד,
דְּלֹא יִהְיֶה לִּיהּ חוֹלְקָא בְּאֵל אֶחָד.

חלק א
דף קי"ד
ע"א

תָּא חַוִּי, כְּגוֹנוּנָא דָּא בְּיוֹמָא דְּאִשְׁתַּכַּח
דִּינָא בְּעֵלְמָא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
יְתִיב עַל בְּרִסְיָא דִּינָא, כְּדִין
אִשְׁתַּכַּח הָאִי שֵׁטֶן דְּאִסְטִי לְעִילָא
וְתַתָּא, וְאִשְׁתַּכַּח אִיהוּ לְחַבְלָא עֲלֵמָא
וְלִיטֹל נִשְׁמָתִין.

רֹאשׁ הַשָּׁנָה

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבָנֵי
מְרוֹן. שְׁנִינוּ, רֹאשׁ הַשָּׁנָה
זֶהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ. וּמִי הוּא
רֹאשׁ הַשָּׁנָה? זֶה יִצְחָק שְׁנִקְרָא רֹאשׁ,
שֶׁהוּא רֹאשׁ אֶחָד שֶׁל הַמֶּלֶךְ
[לְמַעַלָּה], מְקוֹם שְׁנִקְרָא שָׁנָה, לְכֹן
כָּל בָּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כְּבָנֵי

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבָנֵי
מְרוֹן. תְּנָא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דָּא
הוּא רִישָׁא דְּשִׁתָּא דְּמַלְכָּא, וּמִאֵן הוּא
רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דָּא יִצְחָק, דְּאִקְרִי רֹאשׁ,
דְּאִיהוּ חַד רִישָׁא דְּמַלְכָּא (נ"א לְעִילָא),
אַתְר דְּאִקְרִי שָׁנָה. כְּגִינִי כִּךְ כָּל בָּאֵי
עוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבָנֵי מְרוֹן. וְעַל

חלק א
דף רכ"ו
ע"ב

מרון, ועל זה שנינו בראש השנה, שהרי בראש השנה שורה יצחק.

רבי אלעזר פתח, (סא א) ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם. ויהי היום - זה ראש השנה שהקדוש ברוך הוא עומד לדון את העולם, כמו זה, ויהי היום ויבא שמה. אותו יום היה יום טוב של ראש השנה.

דא תנינן, בראש השנה, דהא ברישא דשנתא שארי יצחק.

רבי אלעזר פתח, (איוא א) ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על יהוה. ויבוא גם השטן בתוכם. ויהי היום: דא ראש השנה, דקודשא בריך הוא קאים למידן עלמא. בגוונא דא, (מלכים ב, ד) ויהי היום ויבא שמה. ההוא יומא יום טוב דראש השנה הוה.

חלק ב
דף ל"ב
ע"ב

אהבת הקב"ה לישראל

ויבאו בני האלהים - אלו ממנים גדולים שלוחים בעולם, להשגיח במעשי בני האדם. להתיצב על ה' - כמו שנאמר (מלכים א-ב) וכל צבא השמים עמד עליו מימינו ומשמאלו. אבל להתיצב על ה', בפסוק זה מצאנו אהבת הקדוש ברוך הוא על ישראל, משום שהשלוחים הללו, שממנים להשגיח על מעשי בני האדם, הולכים ומשוטטים ולוקחים את כל אותם המעשים, וביים שבא הדין לעמד לדון העולם, נעשים קטגורים לעמד על בני אדם. ובא ראה, מכל העמים שבעולם לא עומדים להשגיח במעשיהם רק על ישראל לבדם,

ויבאו בני האלהים, אלן רברבין ממנן שליחן בעלמא, לאשגחא בעובדין דבני נשא. להתיצב על יהוה: כמה דאתא אמר, (מלכים א, כ"ב) וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו. אבל להתיצב על יהוה: בהאי קרא אשבחנא רחימותא דקודשא בריך הוא עליהו דישראל. בגין, דהני שליחן, דאינון ממנן לאשגחא על עובדין דבני נשא, אזלין ושטין ונטלין אינון עובדין בלהו, וביומא דקאי דינא למיקם, למידן עלמא, אתעבידו קטיגורין למיקם עליהו דבני נשא. ותא חזי, מכל עמין דעלמא, לא קיימין לאשגחא

משום שאלה בנים של הקדוש ברוך הוא.

בעובדיהון, בר בישראל
בלחדיהו, בגין דאלין בגין
לקודשא בריך הוא.

השלוחים הממונים

וכשלא נמצאים המעשים של ישראל כראוי, כביכול אותם שלוחים ממונים, כשרוצים לעמוד על אותם מעשים של ישראל, הם עומדים ודאי על ה', שהרי כשישראל עושים מעשים שלא כשרים, כביכול מתשים כחו של הקדוש ברוך הוא, וכשעושים מעשים כשרים, נותנים כח ותקף לקדוש-ברוך-הוא. ועל זה כתוב (תהלים סח) תנו עז לאלהים. במה? במעשים כשרים, ועל זה באותו יום כל השרים הגדולים הממונים התכנסו על ה'. על ה' ודאי, שהרי כיון שהתכנסו על ישראל, הם התכנסו עליו.

וכד לא אשתכחו עובדין ד'ישראל בדקא יאות, כביכול אינון ממנו שליחו, בד בעאן לקיימא על אינון עובדין ד'ישראל, על יהוה ודאי קיימין, דהא בד ישראל עבדין עובדין דלא כשרן, כביכול מתישין חילא דקודשא בריך הוא. וכד עבדין עובדין דכשרן, יהבין תוקפא וחילא לקודשא בריך הוא. ועל דא כתיב, (תהלים ס"ח) תנו עז לאלהים. במה, בעובדין דכשרן. ועל דא, בההוא יומא, בלהו רברבן ממנו אתכנשו על יהוה. על יהוה ודאי, דהא כיון דעל ישראל אתכנשו, עליה אתכנשו.

השמן מקמרג

ויבא גם השמן בתוכם. גם - לרבותו עליהם, שכלם באים להיות קטגורים על ישראל, וזה נוסף עליהם משום שהוא המלשין הגדול מכלם, קטגור מכלם. כיון שרואה הקדוש ברוך הוא שכלם

ויבא גם השמן בתוכם, גם, לאסגאה עליהו, דכלהו אתיין למהוי קטיגורין עליהו ד'ישראל, ודא אתוסף עליהו, בגין דאיהו דילמורא רברבא מכלהו, קטיגורא מכלהו, כיון דחמא קדשא

באים לקטרג, מיד - ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. וכי לא היה יודע הקדוש ברוך הוא מאיפה היה בא? אלא להביא את המעשה לרצונו.

ברוך הוא, דכלהו אתיין לקטרגא. מיד ויאמר יהוה אל השטן מאין תבא. וכי לא הוה ידע קדשא ברוך הוא, מאן הוה אתי. אלא לאייתא עובדא לרעותיה.

חיים או מות

ובא ראה, ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על ה', כמו שנאמר. ואותו יום עומדים שני צדדים כנגד בני העולם. כל אותם שבאים לפני הקדוש ברוך הוא בתשובה ובמעשים טובים, הם זוכים להיות כתובים אצל אותו צד שהוא חיים, ומוציא תוצאות חיים. ומי שהוא מצדו, נכתב לחיים. וכל אותם שבאים במעשים רעים לאותו צד, הם נכתבים לאותו צד אחר שהוא מות, ונקרא מות, ובו שורה המות.

ובאותו יום עומדים שני הצדדים הללו - חיים ומות. יש מי שנכתב לצד החיים, ויש מי שנכתב לצד המות. ולפעמים שהעולם שרוי באמצע. אם עומד צדיק אחד בעולם שעומד עליהם, כלם עומדים ונכתבים לחיים. ואם רשע אחד מכריע את העולם, כלם נכתבים

ותא חזי, ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על יהוה. כמה דאתמר. וההוא יומא, קיימין תרין סטרין, לקבלא בני עלמא. כל אינון דאתיין קמי קדשא ברוך הוא בתיובתא ובעובדין טבין, אינון זכין למחוי בתיבין לגביה דההוא סטרא דאיהו חיים, ואפיק תוצאות חיים. ומאן דאיהו מסטריה, אכתיב לחיים. וכל אינון דאתיין בעובדין בישין, אינון בתיבין לההוא סטרא אחרא דאיהו מותא, ואקרי מות, וביה שריא מותא.

ובתההוא יומא, קיימין אלן תרין סטרין: חיים, ומות. אית מאן דאכתיב לסטרא דחיים. ואית מאן דאכתיב לסטרא דמות. ולומנין דעלמא שריא באמצעיתא, אי קיימא חד זבאה בעלמא, דאכרע עליהו, בלהו קיימין ואכתיבו לחיים. ואי חד חייבא אכרע עלמא, בלהו אכתיבו

חלק ב
דף ל"ג
ע"ב

לְמִיתָה. וְהָיָא זְמַנָּא, עֲלָמָא הָוָה
קַיִים בְּאַמְצָעִיתָא, וְהָיָא מְקַטְרָגָא
בְּעָא לְאַסְטָאָה.
לְמִיתָה. וְאוֹתוֹ הַזְּמַן הָעוֹלָם הָיָה
עוֹמֵד בְּאַמְצָע, וְאוֹתוֹ מְקַטְרֵג רָצָה
לְהַסְטִין.

זֶהְרֵר וּכְסָף וּנְחֹשֶׁת

(ד"א) מֵאֲתָם, מְאִינוֹן זְמַנִּי וְשַׁבְתִּי,
וְכָלֹא רְזָא חֲדָא. זֶהְרֵר וּכְסָף
וּנְחֹשֶׁת וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי.
זֶהְרֵר, בְּרְזָא דִּיּוֹמָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
דְּאִיהוּ יוֹמָא דְזֶהְרֵר, יוֹמָא דְרִינָא,
וְשִׁלְטָא הָהוּא סְטָרָא, כְּמָה דְאַתָּ
אָמַר (אִיּוֹב לו') מִצְפּוֹן זֶהְרֵר יֵאָתֶה.
וּכְסָף, דָּא יוֹם הַכַּפּוּרִים, דְּמִתְלַבֵּן
חוּבִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל בְּתַלְגָּא, כְּמָה
דְּאַתָּ אָמַר (יִשְׁעִיָּה א') אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם
כְּשָׁנִים כְּשִׁלְגַּי לִבְנִינוּ. וְכִתִּיב (וִיקְרָא ט"ז)
כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר
אֶתְכֶם.

(ד"א) מֵאֲתָם - מֵאוֹתָם זְמַנִּים
וְשַׁבָּתוֹת, וְהַכֵּל סוּד אֶחָד.
זֶהְרֵר וּכְסָף וּנְחֹשֶׁת וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי. זֶהְרֵר - בְּסוּד שָׁל יוֹם
רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם שָׁל זֶהְרֵר, יוֹם
הַדִּין, וְשׁוֹלֵט אוֹתוֹ הַצַּד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(אִיּוֹב לו') מִצְפּוֹן זֶהְרֵר יֵאָתֶה. וּכְסָף - זֶה
יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁמִּתְלַבֵּן חֲטָאִיהֶם
שָׁל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שִׁלְגַּי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(יִשְׁעִיָּה א') אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
כְּשִׁלְגַּי לִבְנִינוּ. וְכִתּוּב (וִיקְרָא טז) כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם.

וּנְחֹשֶׁת. יוֹמֵי דְקַרְבָּנִין דְּחָג, דְּאִינוֹן
רְתִיכֵי דְעַמִּין עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, וְאִינוֹן אֶקְרוּן רְזָא
דְּהָרֵי נְחֹשֶׁת, וּבְגִין כִּד מִתְמַעֲטִין בְּכָל
יוֹמָא וְאִלִּין.

וּנְחֹשֶׁת - יוֹמֵי קַרְבָּנוֹת הַחֹג, שֶׁהֵם
מִרְקְבוֹת הָעַמִּים עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, וְהֵם נִקְרָאִים סוּד
שָׁל הָרֵי נְחֹשֶׁת, וְלָכֵן מִתְמַעֲטִים בְּכָל
יוֹם וְהוֹלְכִים.

תְּרוּמַת ה'

וּמִכָּל אִלִּין, אֲנָן נְטָלִין תְּרוּמַת
יְהוָה, בְּכָל זְמַנָּא
וּזְמַנָּא, בְּגִין לְאַשְׁרָאָה עָלָן. בְּרֹאשׁ
וּמִכָּל אֵלֶּה אֲנֹנוּ נוֹטְלִים תְּרוּמַת ה'
בְּכָל זְמַן וְזְמַן, כְּדִי לְהַשְׁרוֹת
עֲלֵינוּ. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲנֹנוּ נוֹטְלִים

חלק ב
דף קל"ה
ע"א

הַשָּׁנָה אֲנִי נִמְלִין תְּרוּמַת יְהוֹשֻׁעַ
וְאִיהוּ רִזָּא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
דְּאֵתִיא מִסְטָרָא דְזֵהָב.
תְּרוּמַת ה', וְהוּא סוּד שֶׁל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה, שֶׁבָּא מִצַּד הַזֶּהָב.

בקשת רחמים

בְּיוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁהָעוֹלָם נִדּוֹן
וְכִסָּא הַדִּין עוֹמֵד לְמִלְךָ
הָעֶלְיוֹן לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, כָּל נֶפֶשׁ
וְנֶפֶשׁ מְשׁוּטָטוֹת וּמִבְקָשׁוֹת רַחֲמִים
עַל הַחַיִּים. בְּלִילָה שְׂיוּצָא יוֹם הַדִּין,
הוֹלְכוֹת וּמְשׁוּטָטוֹת לְשִׁמְעַע וְלַדְעַת
מִהוּ הַדִּין שֶׁנִּדּוֹן עַל הָעוֹלָם,
וְלִפְעָמִים שְׁמוּדִיעוֹת בְּמִרְאֵה לַחַיִּים,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (אִיוב לג) בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן
לִילָה בְּנִפְל תִּרְדָּמָה עַל אַנְשִׁים וְגו',
אִזּוּ יִגְלֶה אֲזַן אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יִחְתָּם.
מִה זֶה מִסְרָם? זֶה הַנֶּפֶשׁ, שֶׁעוֹמֶדֶת
וְחוֹתֶמֶת לְאַנְשִׁים דְּבָרִים לְקַבֵּל
מוֹסֵר.

בְּיוֹמָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּעֵלְמָא
אֲתִידֵן, וְכִרְסִיא דְדִינָא
קִיָּימָא, לְגַבִּי מְלָכָא עֲלָאָה, לְמִידִן
עֵלְמָא. כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מְשֻׁטָּטָה,
וּבְעָאן רַחֲמֵי עַל חַיֵּי. בְּלִילָיָה דְנִפְקָא
יֻמָּא דְדִינָא, אֲזִלִּין וְקָא מְשֻׁטָּטִין
לְמִשְׁמַע וּלְמַנְדַּע מָאן הוּא דִינָא
דְּאֲתִידֵן עַל עֵלְמָא, וְלִמְנִין דְקָא
מוֹדִיעִין בְּחֻזּוּא לַחַיִּיא, כְּמָה דְאֵת
אָמַר (אִיוב לג) בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה בְּנִפּוֹל
תִּרְדָּמָה עַל אַנְשִׁים וְגו', אִזּוּ יִגְלֶה אֲזַן
אַנְשִׁים וּבְמִוְסָרָם יִחְתָּוּם. מָאִי
מוֹסָרָם. דָּא נֶפֶשׁ, דְּאִיהִי קִיָּימָא
וְחַתִּים לְבְנֵי נִשְׂא מְלִין, לְקַבֵּלָא מוֹסֵר.

חלק ב
דף
קמ"ב
ע"א

המקטרג נועץ את פתח המלך

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ וְגו'.
מִצְוָה זֹאת לְתַקַּע שׁוֹפָר
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין
לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ,
שֶׁכְּתוּב תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בִּפְסָה
לְיוֹם חֲגֻגְנוּ. וְהָרִי נִתְבָּאֵר. שֶׁזֶּהוּ יוֹם
שֶׁבּוּ מִתְּפָסָה הַלְבָּנָה, וְהָעוֹלָם עוֹמֵד

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ וְגו'.
(ויקרא כ"ג) פְּקוּדָא (מ"ב) דָּא,
לְתַקַּע שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּהוּא
יֻמָּא דְדִינָא לְעֵלְמָא, כְּמָה
דְּאוּקִימָנָא. וְהָא אוּקְמוּהָ דְכְּתִיב,
תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בִּפְסָה לְיוֹם חֲגֻגְנוּ.
וְהָא אֲתִמַּר. דְּהָאִי אִיהוּ יֻמָּא

חלק ג
דף צ"ח
ע"ב

בדין. משום שאותו המקטרג חופה ומכסה ונועל את הפתח על המלך, המקום שהדין שורה לתבע דין על העולם.

ואם תאמר, איך נתנת רשות לאותו המקטרג לכסות ולתבע דין? אלא ודאי ביד המקטרג הזה שם הקדוש ברוך הוא לתבע דין על כל העולם, ושם לו יום ידוע לתבע לפניו את כל דיני העולם, שהרי הקדוש ברוך הוא עשה אותו ושם אותו לפניו, שתהיה יראת הקדוש ברוך הוא עולה ושורה על הכל. וסוד זה - (קהלת ג) והאלהים עשה שייראו מלפניו. מה עשה? עשה את המקטרג הזה והתקין אותו לפניו להיות חרב שנונה על כל העולם, וכל זה כדי שייראו כלם מלפני הקדוש ברוך הוא. וזהו השוטר שתובע את חטאי בני האדם, ותובע דין, ותופס בני אדם והורג אותם, ומלקה אותם, הכל כפי שיוצא מן הדין.

כמו אותו הממונה של בית הדין שלמטה, שנתנה לו רשות להזכיר לפני בית הדין: פלוני עשה כך, ופלוני עבר על כך. ולתבע

דסיגרא אתכפי ביה, וקאים עלמא בדינא. בגין, דההוא מקטרגא, חפי וכפי ואנעל פתחא על מלכא, אתר דדינא שריא, למתבע דינא על עלמא.

ואי תימא, איך אתייהיב ליה רשו לההוא מקטרגא לחפאה ולמתבע דינא. אלא ודאי בידא דהאי מקטרגא, שוי קדשא בריך הוא למתבע דינא על כל עלמא, ושוי ליה יומא ידיעא, למתבע קמיה כל דינין דעלמא, דהא קדשא בריך הוא עבר ליה ושוי ליה קמיה, למתבי דחילו דקודשא בריך הוא סלקא, ושריא על כלא. ורוא דא, (קהלת ג) והאלהים עשה שייראו מלפניו. מאי עשה. עשה להאי מקטרגא, ואתקין ליה קמיה, למתבי סייפא שנגא על כל עלמא. וכל דא בגין דידחלון מקמי קדשא בריך הוא כלא. ודא איהו סנטירא, דתבע חובי בני נשא, ותבע דינא, ותפיס בני נשא וקטיל לון ואלקי לון, כלא כמה דנפיק מן דינא.

בגוונא דההוא ממונה בית דין דלתתא, דאתייהיב ליה רשו לאדפרא קמי בי דינא, פלוני עבר כך, ופלוני עבר על כך,

עליהם דין. ושינינו, נתנה רשות
לאותו ממונה בית דין לנעל על בית
הדין את הפתח עד שיגזרו דין על
כל מה שהוא תובע, ואין רשות
לבית הדין לדחות אותו, משום (ישעיה
סא) כי אני ה' אוהב משפט. והוא
רוצה שהעולם יעמד בדין, ולהודיע
שיש דין ויש דין.

כמו זה שם הקדוש ברוך הוא את
זה לפניו, שהוא תובע דין לפני
המלך על כל בני העולם, וביום הזה
נתנת לו רשות לכסות את פתח
המלך, והלבנה מתכסה לפניו, עד
שיגזר הדין על כל בני העולם. ואף
על גב שהכל גלוי לפני הקדוש ברוך
הוא, לא צריך אלא בדין.

ולמתבע עליהו דינא. ותנן, רשו
אתייהוב ליהווא ממונה בית דין,
לאנעלא על בי דינא פתחא, עד
דיגזרון דינא על כל מה דאיהו תבע,
ולית רשו לבית דין לדחייא ליה. בגין
(ישעיה סא) כי אני יהוה אוהב
משפט. ואיהו בעי דעלמא יתקיים
בדינא, ולמנדע דאית דין ואית דיין.
בהאי גוונא שוי קדשא בריך הוא
קמיה להאי, דאיהו תבע
דינא קמי מלכא, על כל בני עלמא.
ובהאי יומא אתייהוב ליה רשו,
לכסאה פתחא דמלכא, וסיהרא
אתחפייא לגו, עד דיתגזר דינא על
כל בני עלמא. ואף על גב דכלא
אתגלי קמי קדשא בריך הוא, לא בעי
אלא בדינא.

עיני ה' משוטטות

הכל כגון אחד מעלה ומטה, התקין
כסא דין ביום הזה, והשוטר
בא ותובע דין על כל מעשי העולם,
כל אחד ואחד כפי דרכו וכפי מה
שעשה, והעדים באים ומעידים על
כל מעשי בני העולם. ואלו הם עיני
ה', שהם משוטטים בכל העולם.
וכמה הם עיני ה', שאין להם חשבון,
שהולכים ומשוטטים בכל העולם,

כלא כגוונא חדא עילא ותתא,
אתקין כורסיא דדינא בהאי
יומא, וסנטירא אתא, ותבע דינא על
כל עובדי בני עלמא, כל חד וחד
כפום ארחוי, וכפום מה דעבד.
וסהדין אתיין וסהדי על כל עובדי
בני עלמא. ואלין אינון עיני יהוה
והוא, דאינון משטטי בכל עלמא.
וכמה אינון עיני יהוה, דלית

לון חשבנא, דקא אזלי ומשמטי בכל
עלמא, וחמאן כל עובדי בני עלמא.
ורואים כל מעשי בני העולם.

הרי כאן עדים

ווי לאינון דלא משגיחין ולא
מסתכלין בעובדיהון, דהא
לגבייהו קיימין אלן סהדי מלפא,
ומשגיחין וחמאן כל מה דאינון
עבדין, וקאמרי, דהא אינון סלקי
וסהדי קמי מלפא. והאי סנטירא
קאים קמי מלפא, ותבע דינא, פלוני
עבר דינא, פלוני עבר כד. והא הכא
סהדי. ועד דקודשא בריך הוא לא
שאל לון, לית לון רשו לסהדא. בדין
אינון סהדי סהדותא.
אזי לאותם שאינם משגיחים ולא
מסתכלים במעשיהם, שהרי
לגביהם עומדים העדים של המלך
הללו, ומשגיחים ורואים את כל מה
שהם עושים, ואומרים, שהרי הם
עולים ומעידים לפני המלך, והשוטר
הזה עומד לפני המלך ותובע דין:
פלוני עבר על דין, ופלוני עשה כד.
והרי כאן עדים. ועד שהקדוש ברוך
הוא לא שואל אותם, אין להם רשות
להעיד, אז הם עדים של העדות.

הכל נכתב

ובלא אכתיב קמי מלפא בפתקא.
בבי מלפא אית חד היכלא.
היכלא דא מליא אשא חוורא, והאי
אשא מתגלגלא בפלקא, ולהיט
שביבין והאי לא פסיק לעלמין. לגו
האי היכלא, אית היכלא אוחרא,
מליא אשא אוכמא, דלא פסיק
לעלמין. תריין סופרין קיימין תדיר
קמיה מלפא. בשעתא דדינא, סהדין
כל סהדי קמי מלפא. אינון סהדין (ניא
סופרין) נטלין מההוא פלקא דאשא
והכל נכתב לפני המלך בפתקא.
בבית המלך יש היכל אחד.
ההיכל הזה מלא באש לבנה, והאש
הזו מתגלגלת בעגול, והשביבים
לוהטים, וזה לא פוסק לעולמים.
בתוך ההיכל הזה יש היכל אחר מלא
אש שחורה, שלא פוסקת לעולמים.
שני סופרים עומדים תמיד לפני
המלך. בשעת הדין מעידים כל
העדים לפני המלך. אותם עדים נ"א
סופרים) נוטלים מאותו עגול של

חוורא, וכתבי עליה בההוא אשא אש לבנה, וכותבים עליו באותה אוכמא.

עיכוב הדין

ובדין מלכא אחמיין דינא, עד זמנא ידעא, דלמא בין כך ובין כך יחדרון בתשובה. אי יחדרון, פתקין נקדעין. ואי לאו, מלכא יתיב, וכל אינון דבי זכותא קיימי קמיה, פרוזא קם וכריו, פלוני עבד כך, מאן יוליף עליה זכות, אי אית מאן דיוליף עליה זכות, יאות. ואי לאו הא אתמסר לסנטירא.

ואז המלך מעכב את הדין עד זמן ידוע, אולי בין כך ובין כך יחדרו בתשובה. אם יחדרו - נקדעים הפתקים. ואם לא - המלך יושב, וכל אותם של בית הזכות עומדים לפניו, הפרוזא קם ומכריז: פלוני עשה כך, מי ילמד עליו זכות? אם יש מי שילמד עליו זכות - יפה. ואם לא - הוא נמסר לשוטר.

להראות שהכל עושה בדרך אמת

ובלא ידע קדשא בריך הוא, אמאי אצטריך לכל דא. אלא בגין דלא יהא פטרא דפומא לבני עלמא. אלא לאחזאה דכלא עבד בארח קשוט, וניחא קמיה מאן דאשתזיב מן דיניה. ואי תימא מנלן. האי, אתמסר לחכימי, ואפילו למאן דלא ידעי, מאן דבעי לאסתכלא, ישגח במה דאיהו באתגליא, וידע במה דאיהו בסתרא, דהא כלא כגוונא חדא, כל מה דפקיד קדשא בריך הוא בארעא, כלא איהו כגוונא דלעילא.

והכל יודע הקדוש ברוך הוא למה צריך את כל זה? כדי שלא יהיה פתחון פה לבני העולם, אלא להראות שהכל עושה בדרך אמת, ונוח לפניו מי שנצל מן הדין. ואם תאמר, מנין לנו? זה נמסר לחכמים. ואפילו למי שאין יודעים, מי שרוצה להסתכל, ישגח במה שהוא בנגלה, וידע מה שהוא בנסתר, שהרי הכל בגון אחד. כל מה שמנה הקדוש ברוך הוא בארץ, הכל הוא כמו שלמעלה.

כסא דין

חלק ג
דף
קמ"ט
ע"ב

בא ראה, ותנח התבה וגו'. פסוק זה
כך, כל שכן אחרים, (הפסוק הזה כך
הוא, וברי נתבאר) בשעה שדין תלוי על
העולם והדינים שרויים, והקדוש
ברוך הוא יושב על כסא דין לדון
העולם באותו כסא, כמה רשומים
נרשמו בו, כמה פתקים גנוזים בתוכו
בתוך תיק המלך. כל הספרים
שפתוחים שם נגנזו, ומשום כך לא
נשפח דבר מהמלך, וכסא זה לא
נתקן ולא שורה אלא בחדש השביעי,
שהוא יום הדין, יום שבו כל בני
העולם נפקדים בו, כלם עוברים לפני
אותו כסא. ועל זה ותנח התבה
בחדש השביעי, בחדש השביעי
נדאי, שהוא דין העולם.

על הרי אררט - אלו (עמודי הכסא) בעלי
הדין, בעלי יבבה ויללה, וכלם
שלוחים (שקלם שקטים) באותו יום לפני
הקדוש ברוך הוא, וכמה בעלי מגנים
מתעוררים ביום זה, וכלם עומדים
תחת אותו כסא בדין העולם.

תא חזי ותנח התיבה וגו'. האי קרא
כך, כל שכן אחריו, (ס"א האי קרא
כך איהו והא אחר) בשעתא דדינא תלי
על עלמא, ודינין שריין, וקודשא
ברוך הוא יתיב על כורסייא דדינא
למידן עלמא בההוא כורסייא, כמה
רשימין אתרשימו ביה, כמה פיתקין
נגיזין בגויה, בגו אחמתא דמלכא,
כלהו ספרים דפתיחו תמן אתגניזו,
ובגין כך לא אתנשי מלה מן מלכא,
והאי כורסייא לא אתקן, ולא
שריא, אלא בחדש השביעי, דאיהו
יומא דדינא, יומא דכל בני עלמא
אתפקדון ביה, בלהו עברין קמי
ההוא כורסייא. ועל דא, ותנח התבה
בחדש השביעי, בחדש השביעי
נדאי, דאיהו דינא דעלמא.

על הרי אררט, אלן (סמכי כורסייא)
מאריהון דדינין, מאריהון
דיבבא ויללא, וכלהו שליחין (ס"א
דכלהו שכיבין) בההוא יומא קמי קדשא
ברוך הוא וכמה מארי תריסין אתערו
בהאי יומא, וכלהו קיימי תחות ההוא
כורסייא, בדינא דעלמא.

כל ישראל בצדה

חלק ג
דף רל"א
ע"ב

וההוא יומא דראש השנה (משמנא) ואותו יום של ראש השנה (המשטין)

מְשׁוּטְט בְּעוֹלָם לְאַסֵּף אֶת כָּל חוֹבוֹת
הָעוֹלָם, וְאֵז כָּל הָאִיבָרִים, שֶׁהֵם
יִשְׂרָאֵל, הֵם בְּצָרָה, שֶׁהֵם אִיבָרִים שֶׁל
הַמְּלָכָה, שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כ) גֵּר ה' נִשְׁמַת
אָדָם. הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְאֵז כָּל
יִשְׂרָאֵל בְּצָרָה, וְלֹקָחִים שׁוֹפֵר לְעוֹרֵר
בּוֹ אוֹתָהּ תִּקְיָעָה וּשְׁבָרִים וּתְרוּעָה.

מָה כְּתוּב? (שם) וַיְהִי אֵף יֵצָא יֵצָא
יַעֲקֹב, וַעֲשׂוּ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ.
טָעוֹן מִכֶּמֶה מִשְׁאוֹת כִּמּוֹ שְׁנֵתִּבְאָר,
וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ הַדָּבָר.

יוֹם שֶׁל יִבְבָּה

וּמִשּׁוּם כֵּן הוּא יוֹם שֶׁל יִבְבָּה,
וְהַקְּרָבָן הוּא עוֹלָה. אֵיל
אֶחָד, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, מִפְּנֵי אֵילֹו שֶׁל
יִצְחָק. וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת,
שֶׁחֵד לְסִמְאֵל לְכַפֵּר (לשבר) פָּנָיו
בְּאוֹתָהּ בְּכִיָּה שֶׁהוּא בּוֹכָה בְּזֶה הַיּוֹם
כִּינּוֹן שְׂרוּאָה שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ וְהָרִי
לְחֵנָם צֶדֶד צִידָה, כִּמּוֹ שְׁנֵתִּבְאָר. כִּמּוֹ
כֵּן יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְהָרִי כְּתוּב בְּפָרֶשֶׁת
אָמֹר.

מִשְׁטָטָא בְּעֻלְמָא, לְמַכְנֵשׁ כָּל חוֹבֵי
עֻלְמָא וּבְדִין כָּל אִבְרִין דְּאִינוּן
יִשְׂרָאֵל, אִינוּן בְּעָאקוּ, דְּאִינוּן אִבְרֵי
דְּמִטְרוּנִיתָא, (משלי כ) גֵּר יִי נִשְׁמַת
אָדָם, שְׂכִינְתָא קְדִישָׁא. וּבְדִין כָּל
יִשְׂרָאֵל בְּעָאקוּ, וְנִמְלִי שׁוֹפֵר
לְאַתְעָרָא בֵּיהּ הֵהוּא תִּקְיָעָה וּשְׁבָרִים
וּתְרוּעָה.

מָה כְּתוּב, (בראשית כו) וַיְהִי אֵף יֵצָא
יֵצָא יַעֲקֹב, וַעֲשׂוּ אָחִיו בָּא
מִצִּידוֹ, טָעִין מִכֶּמֶה טוֹעֲנִי כִּמּוֹ
דְּאַתְמָר, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָה.

חלק ג
דף רנ"ח
ע"ב

וּבְגִין כֵּן אִיהוּ יוֹמָא דִּיבְבָא, וְקִרְבָּנָא
אִיהוּ עוֹלָה. אֵיל אֶחָד, כִּמּוֹ
דְּאַתְמָר, בְּגִין אֵילֹו דִּיִּצְחָק. וּשְׁעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת, שׁוֹחֵד לְסִמְאֵל
לְכַפֵּרָה (לְחִבְרָא) אֲנָפוּי, בְּהֵהוּא בְּכִיָּה
דְּאִיהוּ כְּכִי בְּהָא יוֹמָא, כִּינּוֹן דְּחֻמֵּי
דְּלֹא אֶתְעִבִיד רְעוּתִיהּ, וְהָא לְמִגְנָא
צֶדֶד צִידָה. כִּמּוֹ דְּאַתְמָר. בְּגוּוֹנָא דָּא
יּוֹמָא דְּכַפּוּרִי, וְהָא כְּתוּב בְּפָרֶשֶׁת
אָמֹר.

עֲקֵדַת יִצְחָק

רֵאשׁ הַשָּׁנָה, זְרוּעַ שְׁמָאֵל שֶׁל יִצְחָק,
שֶׁם דִּינִי נְפֻשׁוֹת, וְעֲקֵדַת

רֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּרוּעָא שְׁמָאֵלָא
דִּיִּצְחָק. תַּמָּן דִּינִי נְפֻשׁוֹת,

חלק ג
דף רפ"ב
ע"ב

יִצְחָק שֵׁם הַיְתָה, שֶׁעָקְדוּ אַבְרָהָם.
קָשֶׁר שֶׁל תַּפְלָה שֶׁל יָד כְּמוֹ עֲקֵדַת
יִצְחָק. אֲשֶׁרִי הֵבֵן שֶׁנֶּעֱקַד בְּאֲבִיו
וְנִקְשֶׁר בּוֹ לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂהוּ בַתּוֹרָה
וּבַמִּצְוָה, וְאֲשֶׁרִי הֶעֱבַד שֶׁנִּקְשֶׁר תַּחַת
רַבּוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, הוּא בַּמָּקוֹם שֶׁל
בֶּן הַמֶּלֶךְ.

וְעָקְדָה דִּיצְחָק תִּמְנָן הָיָה. דְּעָקִיד לִיָּה
אַבְרָהָם. קְשׁוּרָא דְתַפְלָה דִּיד, דּוּמִיָּא
דְּעָקְדָה דִּיצְחָק. וּפְאָה אִיהוּ בְּרָא
דְּאַתְעָקַד בְּאֲבִיו, וְאַתְקָשֶׁר בִּיָּה,
לְמַעַבְד עוֹבְדוֹהִי, בְּאוֹרֵייתָא וּבַמִּצְוָה.
וּפְאָה עָבַד דְּאַתְקָשֶׁר תַּחַת רַבִּיָּה,
לְמַעַבְד רַעוּתִיָּה, אִיהוּ בְּאַתֵּר דְּבְרָא
דְּמַלְכָּא.

ג' ספרים נפתחים

בֹּא רָאָה, כְּנֻגַּד זֶה נִפְתָּחִים שְׁלֹשָׁה
סְפָרִים בְּיוֹם זֶה, וְכֻמוֹ שְׁרַחֲמִים
מִתְעוֹרְרִים וְהַדִּינִים הַקָּשִׁים נִכְנָעִים
וְנִכְנָסִים לְמִקְוָמָם - כִּךָּ הוּא לְמִטָּה
כְּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה, הַדִּינִים הַקָּשִׁים
נִכְנָעִים וּמַעְבְּרִים מִן הָעוֹלָם. וּמִי
הֵם? אֵלּוֹ אוֹתָם רְשָׁעִים גְּמוּרִים,
שֶׁהֵם דִּינִים קָשִׁים שֶׁנִּכְנָעוּ וְהֶעֱבְרוּ
מִן הָעוֹלָם. וְעַל כֵּן נִכְתְּבִים וְנִחְתָּמִים
וְכו'. אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְדַאי זֶהוּ בְּרוּר
הַדָּבָר. בְּרוּר הֶרַחֲמָן שֶׁשָּׂאֵלְתִּי
וְהַרְחוּתִי אֶת הַדְּבָרִים הַלָּלוּ.

תָּא חוּי, לְקַבֵּל דָּא, תַּלְתָּא סְפָרִין
פְּתִיחִין בְּיוֹמָא דָּא, וּכְמָה
דְּרַחֲמִין מִתְעָרִין, וְדִינִין קִשְׁיִין
אַתְכַּפִּיִין וְעָאֲלִין לְדוּכְתִּיָּהוּ. כִּךָּ הוּא
לְתַתָּא כְּגוּנָא דְלַעֲלָא, דִּינִין קִשְׁיִין
אַתְכַּפִּיִין וְאַתְעָבְרוּ מַעְלָמָא. וּמֵאֵן
אִינוּן. אֲלִין אִינוּן רְשָׁעִים גְּמוּרִים,
דְּאִינוּן דִּינִין קִשְׁיִין דְּאַתְכַּפִּיִין
וְאַתְעָבְרוּ מַעְלָמָא. וְעַל דָּא נִכְתְּבִים
וְנִחְתָּמִים וְכו'. אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְדַאי
דָּא הוּא בְּרִירָא דְּמַלְכָּה, בְּרִיד רַחֲמָנָא
דְּשָׂאִילָנָא וְרוּחָנָא בְּהַנִּי מִלִּי.

חלק ג
דף ק'
ע"ב

זכרון תרועה

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פְּתוּב זְכוֹרֹן תְּרוּעָה,
עוֹשִׂים זְכוֹרֹן, לְכוֹן אֶת הַלֵּב
וְהַרְצוֹן. יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים זְכוֹרֹן לְמִטָּה,
בְּמָה? בַּמַּעֲשָׂה, כְּדִי שִׁיתְעוֹרֵר דָּבָר

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב זְכוֹרֹן
תְּרוּעָה, זְכוֹרֹן עַבְדֵּינִן,
לְכוּנָא לְבָא וְרַעוּתָא, יִשְׂרָאֵל עַבְדֵּין
זְכוֹרֹן לְתַתָּא, בְּמָה. בְּעוֹבְדָא, בְּגִין

דִּיתֵער מְלָה כִּהֵּוּא גִוּוּנָא לְעִילָא.
בְּאוֹתוֹ גִּוּן שְׁלִמְעָלָה.

הארת הלבנה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (תהלים פא)
בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגָנוּ דְּאַתְכֶּסְיָא
 בִּיה סִיְהֵרָא. וְהִיד אַתְכֶּסְיָא. אֵלָא, כִּד
 קִיַּימָא עֵיבָא, וְשִׁמְשָׁא לֹא נִהִיר, כִּדִּין
 סִיְהֵרָא אַתְכֶּסְיָא, וְלֹא נִהִיר. וְעַל דָּא,
 מִקְמִי עֵיבָא שִׁמְשָׁא לֹא נִהִיר, כָּל שְׁכֵן
 סִיְהֵרָא דְאַתְכֶּסְיָא וְלֹא נִהִירָא. וְעַל
 דָּא בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגָנוּ, בְּה"א,
 דְּאַתְכֶּסְיָא סִיְהֵרָא. וּבְמָה נִהִיר. כִּלְא
 בְּתִיבְהָא, וּבְקָל שׁוּפְרָא, דְּכִתִּיב,
 (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה
 כִּדִּין יִהְיֶהֱוֶה ^{הַיְהוָה} בְּאוֹר פְּגִידָה יִהְלִכּוּן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (תהלים פא)
 בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגָנוּ, שְׁמִתְכֶּסֶה
 בּוֹ הַלְבָּנָה. וְאִיךָ מִתְכֶּסֶה? אֵלָא
 כְּשִׁעוּמֵד עֵנָן וְהַשֶּׁמֶשׁ אֵינוֹ מֵאִיר, אֲזִי
 הַלְבָּנָה מִתְכֶּסֶה וְלֹא מֵאִירָה. וְעַל כֵּן
 מִלְפָּנֵי עֵנָן הַשֶּׁמֶשׁ אֵינָה מֵאִירָה, כָּל
 שְׁכֵן הַלְבָּנָה שְׁמִתְכֶּסֶה וְאֵינָה מֵאִירָה.
 וְעַל כֵּן בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגָנוּ, בְּה"א,
 שְׁמִתְכֶּסֶה הַלְבָּנָה. וּבְמָה מֵאִירָה?
 הַכֹּל בְּתִשְׁבָּה, וּבְקוֹל שׁוּפָר, שְׁכִתּוּב
 אֲשֶׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה. אֲזִי - ה'
 בְּאוֹר פְּגִידָה יִהְלִכּוּן.

מיתוק הדין

בְּתְרוּעָה וּתְקִיעָה וּשְׁבָרִים נִמְתָּק
הַכֹּל זֶה בְּזֶה. וְכָל מָה
 שְׁאוֹתוֹ כְּבֵד לּוֹקֵחַ - מִקְרִיב אֶל הַלֵּב,
 שֶׁהוּא מִלָּךְ, לְזוֹן (לְדוּן). וְאוֹתוֹ הַלֵּב אֵין
 דִּרְכּוֹ וְאֵין חֲשָׁקוֹ בְּמַעֲשִׂים הַעֲכוּרִים
 שֶׁל עֲמוֹ, אֵלָא לּוֹקֵחַ כָּל הַמְבַרֵּךְ וְכָל
 הַצַּח וְכָל הַזִּכְיוֹת וְכָל הַמַּעֲשִׂים
 טוֹבִים. וְכָל אוֹתָהּ הַעֲכִירוֹת וְהַטְנוּף
 וְהַלְכָלוֹף, שֶׁהֵם מַעֲשִׂים רָעִים, (אֵין)
 (זוֹק אוֹתָם לְשַׁאֵר עִמָּם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת אוֹתוֹ
 כְּבֵד) מִשְׁאִיר לְכְבֵּד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית
בְּתְרוּעָה וּתְקִיעָה וּשְׁבָרִים, אַתְּכֶם כִּלְא דָא
 כִּדָא. וְכָל מָה דִּהֵּוּא כְּבֵד נְקִיט,
 אִקְרִיב לְגַבִּי לֵב, דְּאִיהוּ מִלְכָּא, לְוִיַּינָא
 (לְדִינָא). וְהֵהוּא לֵב, לָאו אוֹרְחִיָה, וְלָאו
 תִּיאוּבְתִיָה, בְּעִכְרֵי דְעוֹבְדִין דְּעַמִּיָה.
 אֵלָא נְקִיט כָּל בְּרִירוֹ, וְכָל צְחוּתָא,
 וְכָל זִכְיוֹן, וְכָל עוֹבְדִין טָבִין. וְכָל
 הֵהוּא עֲכִירוֹ וּמְנוּפִין וְלִכְלוּכָא דְאֵינוּן
 עוֹבְדִין בִּישׁוּן, (ס"א לִיתָא) (וְיָרִק לֹא לְשַׁאֵר
 עִמָּן עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת הֵהוּא כְּבֵד) אֲנַח

חלק 2
דף רל"ב
ע"ב

(כו) עָשׂוּ [אָחִי] אִישׁ שָׁעַר. וְכָל
הַעֲוֹרָקִים שָׁלוּ, שֶׁהֵם שָׂאֵר אַמּוֹת
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב,
(ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל
עֲוֹנֹתָם. מֵהוּ עֲוֹנֹתָם? עֲוֹנוֹת תָּם,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ
תָּם. וְהַחֲבוּת שֶׁל הַעֲמוּד (שֶׁל עֲמוֹ)
שֶׁהֵם עוֹרָקִים וְדַפְקִים שֶׁל הַלֵּב.

וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט), כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, יוֹם שֶׁל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה דִּין שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, דִּין חֶזֶק
וְדִין רַפָּה. וְעֲשִׂיתֶם עוֹלָה?! וְהִקְרַבְתֶּם
הִיָּה צָרִיף לוֹ, כִּשְׂאֵר כָּל הַיָּמִים! מֵהוּ
וְעֲשִׂיתֶם? אֵלָּא בְּיוֹם זֶה כְּתוּב (בראשית
כו) וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים. כְּמָה מִטְעָמִים
וְתַבְשִׁילִים עוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל בָּאֵלוּ
הַיָּמִים, בְּעוֹד שֶׁהַמְּקַטְרֵג הוֹלֵךְ
לִפְשָׁפֶשׁ בַּחֲטָיִי הָעוֹלָם. וְעַל כֵּן לֹא
כְּתוּב וְהִקְרַבְתֶּם, אֵלָּא וְעֲשִׂיתֶם
עוֹלָה, וְלֹא אִשָּׁה עֹלָה. וְכֵן בְּכָל שָׂאֵר
הַיָּמִים (בַּקְרָבוֹת) לֹא כְּתוּב אִשָּׁה, שְׂאִין
לָהֶם חֶלֶק בְּכָל אֵלוֹ הַיָּמִים. כָּל שָׂכֵן
בְּזֶה הַיּוֹם, שֶׁאֵנָּה עוֹשִׂים מִטְעָמִים
וְתַבְשִׁילִים בְּלִי דַעַת הַצַּד הָאֲחֵר,
שֶׁהֵרִי יִצְחָק שׁוֹלַח אוֹתוֹ לְצוּד צִידָה
שֶׁל חֲטָאֵי בְּנֵי הָעוֹלָם וּלְהַבִּיא אֲצֵלוֹ.
וּבְעוֹד שֶׁהוּא הוֹלֵךְ, יִשְׂרָאֵל לּוֹקָחִים

לְכַבֵּד. דֹּאֲתָמַר בֵּיהּ, (בראשית כו) עָשׂוּ
אָחִי אִישׁ שָׁעַר. וְכָל עֲרָקִין דִּילֵיהּ,
דְּאֵינוֹן שָׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמַזְלוֹת. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (ויקרא טז)
וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹתָם.
מָאִי עֲוֹנֹתָם. עֲוֹנוֹת תָּם. דֹּאֲתָמַר בֵּיהּ,
(בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. וְחוּבִין
דְּעֲמוּדָא (ס"א דַּעֲמִיָּה) דְּאֵינוֹן עֲרָקִין
וְדַפְקִין דְּלֵבָא.

וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, (במדבר כט) כְּמָה
דֹּאֲתָמַר, יוֹמָא דְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה, דִּינָא דְכָל עֲלָמָא, דִּינָא
תְּקִיפָא, וְדִינָא רַפִּיָּא. וְעֲשִׂיתֶם
עוֹלָה, וְהִקְרַבְתֶּם מִיִּבְעֵי לֵיהּ, כִּשְׂאֵר
כָּל יוֹמִין, מָאִי וְעֲשִׂיתֶם. אֵלָּא בְּיוֹמָא
דָּא, (בראשית כו) וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים
כְּתִיב. כְּמָה מִטְעָמִים וְתַבְשִׁילִים
עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַגֵּי יוֹמֵי, בְּעוֹד
דְּמַקְטְרָנָא אַזִּיל לִפְשָׁפֶשׂא בַּחוּבִין
דְּעֲלָמָא. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב וְהִקְרַבְתֶּם,
אֵלָּא וְעֲשִׂיתֶם עוֹלָה. וְלֹא אִשָּׁה עוֹלָה.
וְכֵן בְּכָל שָׂאֵר יוֹמִין, (ס"א בַּקְרָבוֹת) לֹא
כְּתִיב אִשָּׁה, דְּלִית לֹון חוּלְקָא בְּכָל
הַגֵּי יוֹמֵי. כָּל שָׂכֵן בְּהַגֵּי יוֹמָא, דְּאֵינוֹן
עָבְדִין מִטְעָמִים וְתַבְשִׁילִים כְּלָא
דַּעֲתָא דְּסַטְרָא אַחֲרָא, דְּהָא יִצְחָק
מְשַׁדֵּר לֵיהּ לְצוּד צִידָה דְּחוּבִין דְּבְנֵי
עֲלָמָא, וְלֹאִיתָאָה לְגַבִּיהּ.

חלק ג
דף רנ"ח
ע"ב

עצה מרבקה ועושים כל אלו
העבודות, כל אלו התפלות, מזמנים
שופר ותוקעים בו כדי לעורר רחמים.
והרי בארנו, (שם) ויבא לו יין וישתה,
שבא (שאכל) מרחוק, מתוך מקום היין
העתיק, ושותה. וטועם אותו, ושמה.
ואחר כך מברך אותו בכמה ברכות,
ומעביר על חטאיו.

ובעוד דאיהו אזיל, ישראל נטלי
עימא ברכקה, ועבדין כל
אינון פולחנין, כל אינון צלותין,
מזמני שופר ותקעין ליה, בגין
לאתערא רחמי. והא אוקימנא,
(בראשית כז) ויבא לו יין וישתה, דאתי
(ס"א דאכל) מרחוק, מגו אתר דחמרא
עתיקא, ושתה. ואטעים ליה, וחדרי.
ואחר כך מברך ליה בכמה ברכאן,
ואעבר על חוביו.

יום בו נפקדים

ויהי היום ויבא שמה. ויהי היום,
איזהו יום זה? אלא כמו
שבארוה. ובא ראה, אותו יום, יום
טוב של ראש השנה היה, שבו נפקדו
עקרות העולם ונפקדים בו בני
העולם, קרא לשונמית ואמר, הנה
חרדת אלינו את כל החרדה הזאת.
משום כך הצטערתי לעין היום הזה
בדיני העולם, שהקדוש ברוך הוא דן
ביום הזה את העולם. ומשום
שנפרדתי לבד במקום זה, הצטרכתי
להסתכל ברגז של העולם.

ויהי היום ויבוא שמה. (מלכים ב' ד') ויהי
היום, מאן הוא יומא דא. אלא
כמה דאוקמוה. ותא חזי. החוא יומא,
יומא טבא דראש השנה הנה,
דאתפקדו ביה עקרות דעלמא,
ואתפקדן ביה בני עלמא. קרא
לשונמית ואמר, (מלכים ב' ד') הנה חרדת
אלינו את כל החרדה הזאת. בגיני
כך, אצטריכנא לעיינא יומא דא בדיני
דעלמא, דקודשא בריך הוא דאין
ביומא דא לעלמא, ובגין דאתפרשנא
בלחוד באתר דא, אצטריכנא
לאסתכלא ברגזו דעלמא.

חלק ג
דף מ"ד
ע"א

המלך המשפט

ומה לעשות לך היש לדבר לך אל ומה לעשות לך היש לדבר לך אל

המלך או אל שר הצבא. (מלכים ב' ד') וכי מלך דא למה אצמריכא לגבי אתתא, דלא נפקת ולא אזלת ולא עאלת בהיכלא דמלכא. אלא, יומא דא הוה גרים, דכל בני עלמא יתבין (נ"א קיימין) בדינא, ובההוא יומא אקרי קדשא בריך הוא מלך. המלך המשפט. אמר לה, אי את אצמריך לך לגבי מלכא עלאה, על עובדין די בידך. ויאמר גחזי אבל בן אין לה וגו'. אמר לה אלישע. הא ודאי שעתא קיימא, דהא יומא גרים. ויאמר למועד הזה כעת חיה את חובקת בן. ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כעת חיה אשר דבר אליה אלישע. למועד ודאי.

המלך או אל שר הצבא, וכי דבר זה לשם מה האשה צריכה, שהרי אינה יוצאת ולא הולכת ולא נכנסת להיכל המלך? אלא יום זה היה גורם, שכל בני העולם יושבים (עומדים) בדין, ובאותו יום נקרא הקדוש ברוך הוא מלך. המלך המשפט. אמר לה, אם את צריכה בשבילך אצל המלך העליון על המעשים שבדין? ויאמר גיחזי אבל בן אין לה וגו'. אמר לה אלישע, הרי ודאי שהשעה עומדת, שהרי היום גורם. ויאמר למועד הזה כעת חיה את חובקת בן. ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כעת חיה אשר דבר אליה אלישע. למועד ודאי.

אין לאדם לפרוש מן הצבור

ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת. מאי קאמרת. אלא בשעתא (נ"א בזמנא) דדינא תליא בעלמא, לא יתפרש בר נש בלחודוי, ולא יתרשים לעילא, ולא ישתמודעון ביה בלחודוי, דהא בזמנא (אחרא) דדינא תליא בעלמא, אינון דאשתמודעון ורשימין בלחודייהו, אף על גב דזבאין אינון, אינון אתפסן בקדמיתא. ועל דא, לא לבעי ליה

חלק ב
דף מ"ד
ע"ב

ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת. מה אמרה? אלא בשעה (בזמן) שהדין תלוי בעולם, שלא יפרד אדם לבדו, ולא יהיה רשום למעלה ולא יכירו אותו לבדו, שהרי בזמן [אחר] שהדין תלוי בעולם, אותם שרשומים ונודעים לבדם - אף על גב שהם צדיקים, הם נתפסים בראשונה. ועל כך לא צריך לאדם להפרד מן העם לעולם, שבכל זמן

רַחֲמֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעָם כָּלָם
כָּאֶחָד. [נֵאִין צָרִיךְ הָאָדָם לִפְרֹשׁ מִן
הָעָם לְעוֹלָם] וְלָכֵן אָמְרָה בְּתוֹךְ עַמִּי
אֲנֹכִי יִשְׁבֶּת, וְלֹא רוֹצָה לְהִפָּרֵד מֵהֶם,
כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

לְאִינִישׁ, לְאַתְּפָּרְשָׁא מִבֵּין עַמָּא
לְעָלָם, דְּבִבְלָא זְמָנָא רַחֲמֵי דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עַל עַמָּא בְּלֵהוּ בַּחֲדָא. (וְלֹא
לִבְעֵי לִיה לְאִינִישׁ לְאַתְּפָּרְשָׁא מִן עַמָּא לְעָלָם) וּבְגִינִי
כַּךְ אָמְרָה, בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יִשְׁבֶּת,
וְלֹא בְּעֵינָא לְאַתְּפָּרְשָׁא מִנֵּיהּ, כְּמָה
דְּעִבְדְנָא עַד יוֹמָא דִּין.

בראש השנה אין לפרש חטאיו

בְּיוֹם זֶה לֹא צָרִיךְ בֶּן אָדָם לִפְרֹשׁ
חֲטָאֵיו בִּפְנֵי אַחֵר, מִשּׁוּם
שֶׁכְּמָה הֵם שְׁלֹקָחִים הַדְּבוּר הַהוּא
וּמַעֲלִים אוֹתוֹ לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ עֲדִים
בַּדְּבוּר הַהוּא. וְכֵּן (מִיכָה ז) מִשְׁכָּכֶת
חִיקָךְ שְׁמֹר פִּתְחֵי פִיךָ - כָּל שֹׁכֵן אֵלָיו
שֶׁהוֹלְכִים וּמִסְתַּכְּלִים לְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם
וּמַעֲיִדִים עֲלֵיהֶם, וְכָל שֹׁכֵן שְׁעִזוֹת
הוּא לִפְנֵי הַכָּל וְחִלּוּל שְׁמוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה כְּתוּב,
(קֹהֶלֶת ה) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת
בִּשְׁרֶךָ. (מִכָּאן וְהִלָּא סוּד בְּאוֹפֵן אַחֵר)

בְּיוֹמָא דָּא לֹא אֲצַמְרִיךְ בְּרִי נִשׁ
לִפְרֹשָׁא חֲטָאֵי קַמִּי אַחֲרָא,
בְּגִין דְּכְמָה אֵינוֹן דְּנִטְלִי הֵהִיא מְלָה,
וְסִלְקִי לָהּ לְעִילָא, וְאִית סִהְדִין
בְּהֵהִיא מְלָה. וְכֵּן (מִיכָה ז) מִשְׁכָּכֶת
חִיקָךְ שְׁמֹר פִּתְחֵי פִיךָ, כָּל שֹׁכֵן אֵינוֹן
דְּאֲזִלִּי וְעֵינִי לְקַטְרֵנָא לוֹן, וְסִהְדִי
עֲלֵיהּ. וְכָל שֹׁכֵן דְּחֲצִיפּוֹ אִיהוּ לְקַמִּי
כְּלָא, וְחִלּוּל שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (קֹהֶלֶת ה) אַל תִּתֵּן
אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בִּשְׁרֶךָ. (מִכָּאן וְהִלָּא
רוּא בְּגוּוֹן אַחֲרָא).

חלק ב
דף קפ"ו
ע"א

השובר מעורר רחמים

בְּאִ וְרָאָה, בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
הָעוֹלָם נִדּוֹן, וּבֵית הַדִּין הַקָּדוֹשׁ
(הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) יוֹשֵׁב וְדִן אֶת כָּל
הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר עוֹמֵד מִצַּד
זֶה, וְכָל אוֹתָם שְׂנֵאוֹנוֹ לַמּוֹת הוּא

תָּא חֲזוּי, בְּיוֹמָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עֲלָמָא
אֲתֵדֵן, וּבִי דִינָא קִדְיָשָׁא (קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא) יִתִּיב, וְדִן כָּל עֲלָמָא. וְהֵהוּא
סַטְרָא אַחֲרָא קָאִים מִסַּטְרָא דָּא, וְכָל
אֵינוֹן דְּאֲתֵדְנוּ לְמוֹתָא אֲשַׁנָּח עֲלֵיהוּ,

חלק ב
דף רל"ח
ע"א

משגיח עליהם, ונרשמים לפניו. ובשעה שישראל מעוררים רחמים באותו קול שופר, אז מתערבב לו הכל, שלא יודע ולא משגיח באותם שנדונו, עד שאחר כך כל אלו שלא חזרו בתשובה ונגזר עליהם מות, ודאי יוצאים עם פתקים מבית המלך ונמסרים לו. כיון שנמסרו לו, לא חוזרים הפתקים, עד שנעשה הדין.

ואתרישמו קמיה. ובשעתא דישאל מתערי רחמי, בההוא קול שופר, בדין אתערבבא ליה בלא, דלא ידע ולא משנה, באינון דאתרנו. עד דלכתר כל אינון דלא מהדרי בתיובתא, ואגזר עלייהו מותא, ודאי נפקין פתקין מבי מלכא, ואתמסרו ליה, כיון דאתמסרו ליה, לא אתהדרו פתקין, עד דאתעביד דינא.

זה שמר מן המקטרג

וכל ישראל צריכים להשמר מפניו, כל שכן אדם לבדו. (וכל שכן וכל שכן) שהרי בסוד עליון שלמעלה צריכים להשמר ולתת לו בכל חדש וחדש, כשהלבנה רוצה להתחדש, שיעיר אחד, כדי שלא יקטרג על ההתחדשות (השמחה) ויטל את חלקו כראוי, והלבנה הקדושה תינק בקדשה להתחדש כראוי.

וכשמתחדשת בכל חדש וחדש, משום כך נקראת נער, והרי בארנו. והאחר הזה, שהוא תמיד בטמאה ולא יוצא ממנה, נקרא מלך זקן וכסיל.

וישראל בלהו, בעיין לאסתמרא מניה, כל שכן בר נש בלחודוי. (וכל שכן וכל שכן) דהא ברוא עלאה דלעילא, בעינן לאסתמרא, ולמיהב ליה בכל ירחא וירחא, בד סיהרא בעי לאתחדתא, חד שעיר, בגין דלא יקטרג חדתותא (ג"א חדוותא) ויטול חולקיה בדקא חזי ליה. וסיהרא קדישא לינקא בקדושה לחדתותי בדקא יאות.

וכד מתחדשא בכל ירחא וירחא, בגין כך אקרי נער, והא אוקימנא. והאי אחרא דא, דאיהו תדיר במסאבו, ולא נפיק מניה, אקרי מלך זקן וכסיל.

מציץ מן החרבים

חלק ב
דף ר"ן
ע"ב

ביום של ראש השנה, כשהקדוש ברוך הוא עומד בדין על העולם ואותו צד הרע בא להשטין, אז מתפנסים כל אלה ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. ואז מתעטרים כלם ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. באותו זמן מה כתוב? (שיר השירים ב) משגים מן החלונות מציץ מן החרבים. מציץ, כמי שמשגים ממקום דק, שרואה ולא רואה כל מה שצריך. ואחר כך, משגים מן החלונות, מקום של השגחה יתרה, שפותח פתחים לרחם על הכל. וכשהקדוש ברוך הוא משגים על העולם, מסתכל בחלונות הללו ובחרבים הללו, וחס על הכל.

ביום ראש השנה, כד קדשא בריך הוא קאים בדינא על עולמא, ויהוה סטרא בישא אתי לאסטא, בדין מתכנפי כל הני, וקיימן קמי קדשא בריך הוא. וכדין מתעטרן בלהו, וקיימן קמי קדשא בריך הוא. ביהוה זמנא מה כתיב, משגים מן החלונות מציץ מן החרבים. מציץ: כמאן דאשגח מאתר דקיק, דחמי ולא חמי כל מה דאצטריך. ולבתר, משגים מן החלונות, אתר אשגחותא יתיר, דפתח פתחין לרחמא על כלל, וכד קדשא בריך הוא אשגח על עולמא, אסתכל באלין חלונות, ובאלין חרבים, וחיים על כלל.

התעוררות קול העליון ע"י השופר

ואז, כשישראל תוקעים באותו שופר ומתעורר למעלה אותו הקול שיוצא מן השופר, כלול מאש ומים ורוח, ונעשה מהכל אותו הקול, כדי לעורר קול עליון, שיוצא מתוך אותו השופר, שהוא כמו זה, כלול באש ומים ורוח, אז יוצא פרוז ומכריז בכל הרקיעים ואומר: קול דודי הנה זה בא וגו' משגים מן

וכדין כד ישראל תקעין ביהוה שופר ואתער מתתא יהוה קול דנפיק משופר, כליל מאשא ומיא ורוחא, ואתעביד מכלל יהוה קול, בגין לאתערא קול עלאה, דנפקא מגו יהוה שופר, דאיהו כגוונא דא, כליל באשא ובמיא ורוחא. כדין פרוזא נפקא, ואכריז בכלהו רקיעין, ואמר קול דודי הנה זה בא וגו', משגים מן

החלונות מציץ מן התרפים.

החלונות מציץ מן התרפים.

אשרי העם יודעי תרועה

ואז כלם יודעים שהרי הקדוש ברוך הוא חס על ישראל, ואומרים: אשריהם ישראל שיש להם עצה בארץ כדי לעורר רחמים מלמעלה. ואז כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי תרועה ודאי. יודעי תרועה, שמשברים את התרועה הזו, שהיא דין הקשה שהכל נדונים בו. אשרי ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, משום שהם יודעים את דרכי הקדוש ברוך הוא ויודעים ללכת בדרכיו וליחד יחוד כראוי.

ובדין ידעי בלהו, דהא קדשא בריך הוא חיים עליהו דישאל, ואמרי זכאין אינון ישראל, דאית לון עיטא בארעא, בגין לאתערא רחמי מלעילא, בדין כתיב (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה, יודעי תרועה ודאי, יודעי תרועה: מתברי האי תרועה, דאיהו דינא קשיא, דכלא אתדנו ביה. זכאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי, בגין דאינון ידעי ארחוי דקודשא בריך הוא, וידעי למהך בארחוי, וליחדא יחודא כדקא יאות.

חלונות לבית הכנסת

החלונות הללו והתרפים הללו, כלם עומדים לאחז את כל התפלות שעולות מלמטה למעלה ולהשגיח בהן, להכניסן לפני הקדוש ברוך הוא. ועל כן, כל בית כנסת שאין בו חלונות, אינו מקום להתפלל בו כראוי.

שהרי בית הכנסת למטה כנגד בית הכנסת שלמעלה. בית הכנסת שלמעלה שיש בו חלונות,

אלין חלונות, ואלין תרפים, קיימי בלהו לאחדא כל צלותין, דסלקין מתתא לעילא, ולאשנחא בהו, לאעלא לון קמי קדשא בריך הוא. ועל דא כל בית הכנסת דלאו ביה חלונות, לאו אתר לצלאה ביה כדקא יאות.

דהא בית הכנסת לתתא, לקבל בית הכנסת דלעילא. בית הכנסת דלעילא דאית ביה חלונות כמה

כמו שאמרנו - כך גם למטה. למעלה
בנסת הגדולה יש בה שנים עשר
חלונות - כך גם לבית הנסות
התחתון. והכל עומדים זה כנגד זה,
משום שהעולמות עומדים אלו בגון
של אלו, וכבוד הקדוש ברוך הוא
עולה בכל.

ומשום זה אמר בלעם הרשע לא
הביט און ביעקב ולא ראה
עמל בישראל, עמל ואון סמא"ל
ונחש.

דאמרן, הכי נמי לתתא. לעילא
בנסת הגדולה, אית ביה תריסר
חלונות עלאין, הכי נמי להאי בית
הנסת תתאה. וכלא קיימאן דא
לקבל דא, בגין דעלמין קיימין אלין
בגוונא דאלין, וקודשא בריך הוא
סליק יקריה בכלא.

ובגין דא אמר בלעם הרשע לא
הביט און ביעקב ולא ראה
עמל בישראל (במדבר כג כא), עמל ואון
סמא"ל ונחש.

חשיבות התפלה

ובזמן שדוחקים אותה להסתפל
בה, נכסית מכל וכל,
ואימתי? בחדש השביעי. זהו שכתוב
תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו.
מה זה בכסה? בחדש שבו מתכסה
הלבנה. באותו זמן שמתכסית ממונו,
היא אומרת לישראל שיתקנו
תפלות במאכלים טובים, ממצוות
עשה, שתפלה שקולה ככל המצוות.
באותו זמן יאמר הקדוש ברוך הוא
לישראל, ועשה לי מטעמים ברצון
השכינה, כאשר אהבתי ממצוות
עשה, ומתקנה השכינה עם ישראל
מאכלים של תפלות, שהן קרובות,
ובזמן שמתקנה מזון למלך, נותנת

ובזמנא דדחקין לה לאסתכלא בה,
אתכסיא מכל וכל, ואימתי
בירחא שביעאה, הדא הוא דכתיב
(תהלים פא ג) תקעו בחדש שופר בכסה
ליום חגנו, מאי בכסה בירחא
דאתכסייא ביה סיהרא, בההוא זמנא
דאתכסיאת מניה, איהי אמרת
לישראל דיתקנון צלותין במאכלין
טבין, מפקודין דעשה, דצלותא
שקילא ככל פקודין, בההוא זמנא
יימא קודשא בריך הוא לישראל,
ועשה לי מטעמים (בראשית כז ד)
ברעותא דשכינתא, כאשר אהבתי
מפקודין דעשה, ותקינת שכינתא עם
ישראל מאכלין דצלותין דאינון

להם עצה להתעורר בשופר, שבו
עתיד הקדוש ברוך הוא לכנס בו את
ישראל מן הגלות מארבעה צדדים.
זהו שפתוב תקע בשופר גדול
לחרותנו ושא גם לקבץ גליותינו,
והוא חושב שהוא יום הדין שלו
ובורח.

קרבניו, ובזמנא דאיהי תקינת מזונא
למלכא, יהיב לון עיטא לאתערא
בשופר, דביה עתיד קודשא בריך
הוא לאכנשא ביה לישראל מן
גלותא מארבע סטרין, הדא הוא
דכתיב תקע בשופר גדול לחרותינו
ושא גם לקבץ גליותינו, ואיהו חשיב
דאיהו יומא דדינא דיליה וברח (ס"א
ובר"ה).

עונש הרשעים

עד אותו זמן הקדוש ברוך הוא
מאריך עליהם לרשעים, ובסוף מפסיק
אותם ומחריב אותם מן העולם, וזהו
מארי"ך טרח"א סוף פסוק.

עד ההוא זמנא קודשא בריך הוא
מאריך עליהו דחייביא, ולבסוף
אפסיק לון וחרב לון מעלמא, ודא
איהו מארי"ך טרח"א סוף פסוק.

תפלה בניגון

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א תרי
טעמ"י, באותו זמן שימחו
הרשעים מן העולם, עולה תפלה
בנגון בארבעה מינים, שהם שיר
פשוט, וזה י', שיר כפול וזה י"ה, שיר
משולש וזה י"ו, שיר מרובע וזה
יהו"ה. בשם של יהו"ה עולה התפלה
שהיא השכינה, התורה בנגון,
השכינה בנגון, ישראל עולים מתוך
הגלות בנגון, זהו שפתוב אז ישיר
משה ובני ישראל את השירה הזאת
ליהו"ה.

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א תרי
טעמ"י, כההוא זמנא דיתמחון
חייביא מעלמא, סלקא צלותא
בנגונא בארבע מינין, דאינון שיר
פשוט ודא י', שיר כפול ודא י"ה, שיר
משולש ודא י"ו, שיר מרובע ודא
יהו"ה, בשמא דיהו"ה סלקא צלותא
דאיהי שכינתא, אורייתא בנגונא,
שכינתא בנגונא, ישראל סלקין מגו
גלותא בנגונא, הדא הוא דכתיב
(שמות מו א) אז ישיר משה ובני ישראל
את השירה הזאת ליהו"ה.

עליית התפלה

צלותא דאיהי שכינתא, סלקא לגביה דמלכא בעשרה זכרונות ובעשרה מלכיות ובעשרה שופרות, דאינון י"י, ועשרה כתות דמלאכים יתעורון לגביה, וסלקא לון לגבי עשר ספירן.

תפלה שהיא שכינה, עולה למלך בעשרה זכרונות ובעשר מלכיות ובעשרה שופרות, שהם י' י, ועשר כתות של מלאכים יתעוררו אליהם, ומעלה אותם לעשר ספירות.

שופר ושעיר המשתלח עצת ההצלה לישראל

ובן קיימא עליהו לאסטאה דישראל ולאדכרא חוביהון בכל מה דעברו, באינון זמנין דקדשא בריך הוא קיימא עליהו כדינא. כדין קאים לאסטאה לון ולאדכרא חוביהון. וקדשא בריך הוא חס עליהו דישראל, ויהב לון עיטא לאשתזבא מניה. ובמה, בשופר ביומא דראש השנה, וביומא דכפורי בשעיר המשתלח דיהבין ליה, בגין לאתפרשא מניהו, ולאשתדלא בההוא חולקיה, והא אוקמוה.

ובן עומד עליהם להשטין את ישראל ולהזכיר חטאיהם בכל מה שעשו באותן הפעמים שהקדוש ברוך הוא עומד עליהם בדין, אזי עומד להשטין להם ולהזכיר חטאיהם, והקדוש ברוך הוא חס על ישראל ונותן להם עצה להנצל ממנו, ובמה? בשופר, ביום של ראש השנה, וביום הכפורים בשעיר המשתלח שנותנים לו, כדי להפריד מהם ולהשתדל באותו החלק שלו, והרי בארוה.

חלק א
דף ק"צ
ע"א

התעוררות הדין העליון

פתח ההוא סבא ואמר, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, השתא איהו זמנא, לאתערא דינא עלאה תקיפא, וכד איהו אתער סטרא אחרא אתתקף בהדיה, וכיון דאיהו אתתקף, סליק

פתח הזקן ההוא ואמר, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. עכשו הוא הזמן להתעורר הדין העליון החזק, וכאשר הוא מתעורר, הצד האחר מתחזק כנגדו. ומכיון שהוא מתחזק, עולה

חלק ב
דף קפ"ד
ע"א

ומכסה ללבנה, שלא מאירה אור, ומתמלאת מצד הדין. אז כל העולם הוא בדין, עליונים ותחתונים, וכרז קורא בכל הרקיעים: התקינו כסא של דין לאדון הכל, שהוא רוצה לדון.

וסוד פאן, והאיר לנו במדבר, מדוע מתעורר דין עליון ביום זה. אלא כל סודות וכל הקדשות הנכבדות, כלם תלויים בשביעי. והשביעי הוא העליון, עולם העליון, שנקרא עולם הבא. ממונו מאירים כל הנרות וכל הקדשות וכל הברכות. וכאשר מגיע הזמן לחדש הברכות והקדשות להאיר, צריך להשגיח בכל תקון של העולמות כלם, וכל התקונים ההם לקים כלם עולים מתוך התחתונים, אם הם כשרים. ואם אינם כשרים, אז עומדת, (דבר) שלא מאירה, עד שנפרדים החיבים מתוך הזכאים, אז מתעורר הדין.

וחפאי לסיהרא, דלא נהיר נהורא, ואתמליא מסטרא דדינא. כדין כל עלמא איהו בדינא, עלאין ותתאין, וכרזא כרזי בכלהו רקיעין, אתקינו כורסיא דדינא, למאריה דכלא, דאיהו בעי למידן.

ורזא הכא, ואתנהיר לן במדברא, אמאי אתער דינא עלאה ביומא דא. אלא כל רזין וכל קדושין יקירין, פלהו תליין בשביעאה. והוא שביעאה עלאה, עלמא עלאה, דאקרי עלמא דאתי. מניה נהרין כל בוצינין, וכל קדושין, וכל ברבאן. וכד מטי זמנא, לחדתותי ברבאן וקדושין לאנהרא, בעא לאשגחא בכל תקונא דעלמין פלהו, וכל אינון תקונים לאתקיימא פלהון סלקין מגו תתאי, אי אינון בשראן. ואי לא בשראן, כדין קיימא (ס"א מלה) דלא נהיר, עד דאתפרשן חייבין מגו זכאין, כדין אתער דינא.

חיוזק הסטרא אחרא

ומהדין הוא מתחזק הצד האחר, ונמצא מקטרג, כדי שינתנו לו אלו החיבים, מפני שכתוב (איוב כח) ולכל תכלית הוא חוקר. ומכסה ללבנה. מדוע (לא מוסרת אותם ביד המקטרג)?

ומההוא דינא, אתתקף סטרא אחרא, ואשתכח מקטרגא, בגין דינתנון ליה אינון, חייביא. בגין דעליה בתיב, (איוב כח) ולכל תכלית הוא חוקר. וחפאי

מפני שאין רצונו של הקדוש ברוך
הוא לאבד את מעשי ידיו.

והצד האחר ההוא עומד כקלפה
חזקה, שאינה יכולה להשבר
חוץ באותה עצה שהקדוש ברוך הוא
נתן לישראל, שכתוב תקעו בחדש
שופר בכסה ליום חגנו. כדי לשבר
הכסוי ההוא שמכסה את הלבנה, ולא
מאירה.

לסיהרא, אמאי (ד"א לא מסרא לון בידא
דמסרנא.) בגין דלית תיאובתיה
דקודשא בריך הוא, לאוכדא לעובדי
ידיו.

וההוא סמרא אחרא, קיימא קליפה
תקיפא, דלא יכיל לאתברא,
בר בההוא עימא דקודשא בריך הוא
יהיב לישראל, דכתיב תקעו בחדש
שופר בכסה ליום חגנו. בגין לתברא
ההוא כסה דאתחפא סיהרא, ולא
נחיר.

כוחו של שופר

וכאשר מתעוררים ישראל למטה
בשופר, הקול ההוא
שיוצא מהשופר מכה באויר, ובוקע
את הרקיעים, עד שעולה לגבי
הסלע ההוא החזק, (הצד האחר)
שמכסה ללבנה, משגים ומוצא
התעוררות הרחמים, אז ההוא
שעולה ועומד למעלה, מתערבב. אז
הקול ההוא עומד ומעביר הדין
ההוא, וכיון שלמטה מתעוררים
הרחמים, כך גם למעלה מתעורר
שופר אחר עליון ומוציא קול שהוא
רחמים, ומתערבבים קול בקול,
רחמים ברחמים, ובהתעוררות של
למטה מתעורר כך גם למעלה.

וכד מתערי ישראל לתתא בשופר,
ההוא קלא דנפיק משופר,
במיש באוירא, ובקע רקיעין, עד
דסלקא לגבי ההוא טגרא תקיפא,
(ג"א סמרא אחרא) דחפי לסיהרא, אשגח,
ואשבח אתערותא דרחמי, כדן
ההוא דסליק וקיימא לעילא,
אתערבב. כדן ההוא קלא קיימא,
ואעבר ההוא דינא, וכיון דלתתא
אתערו רחמי, הכי נמי לעילא,
אתער שופרא אחרא עלאה,
ואפיק קלא דאיהו רחמי, ואתערעו
קלא בקלא, רחמי ברחמי,
ובאתערותא דלתתא, אתער הכי
נמי לעילא.

התעוררות שלמטה בכוחה להשפיע על המעלה

ואי תימא, היך יכיל קלא דלתתא, או אתערותא דלתתא לאתערא, הכי נמי. תא חזי, עלמא מתתא, קיימא לקבלא תדיר, והוא אקרי אבן טבא. ועלמא עלאה לא יהיב ליה, אלא כגוונא דאיהו קיימא. אי איהו קיימא בנהירו דאנפין מתתא, בדין הכי נהרין ליה מלעילא. ואי איהו קיימא בעציבו, יחבין ליה דינא בקבליה.

וכמו תאמר, איך יכול קול של למטה או התעוררות של למטה להתעורר - כמו כן? בא וראה, עולם התחתון עומד לקבל תמיד, והוא נקרא אבן טובה, ועולם העליון לא נותן לו, אלא כמו שהוא עומד. אם הוא קים בהארת פנים מלמטה, כמו כן מאירים לו מלמעלה. ואם הוא עומד בעצבות, נותנים לו דין כנגדו.

כמו זה, (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה. שמחה של בן אדם מושך לעצמו שמחה אחרת עליונה. כך גם זה העולם התחתון - כמו שהיא מתעוררת, כך מושך מלמעלה. משום כך מקדימים ישראל ומעוררים בשופר קול שהוא (סוף של רחמים) כלול באש ומים ורוח, ונעשה אחד, ועולה למעלה, ומכה באבן הטובה הזו, ונצבע בגונים אלו של הקול הזה, ואז כמו שמתראה, כך מושך מלמעלה.

בגוונא דא, (תהלים ק) עבדו את יהוה בשמחה. חדוה דבר נש, משיך לגביה חדוה אחרא עלאה. הכי נמי האי עלמא מתתא, כגוונא דאיהי אתערות, הכי אמשיך מלעילא. בגין כך מקדימי ישראל, ואתערי בשופר קלא דאיהו (חזא ורחמי) כליל באשא ומיא ורוחא, ואתעביד חד, וסלקא לעילא, ובמש ביהאי אבן טבא, ואצטבע באינון גוונים דהאי קלא, וכדין כמה דאתחזיאת, הכי משיך מלעילא.

החלשת המקטרג

וכיון דאתקנת ביהאי קלא. רחמי נפקי מלעילא, ושריין עליה, ואתכלילא ברחמי, מתתא וכיון שנתקנת בקול זה, רחמים יוצאים מלמעלה ושורים עליה, ונכללת ברחמים מלמטה

חלק ב
דף ר"ן
ע"ב

ומלמעלה. ואז מתערבב הצד האחר,
(מסתכל ורואה בהארת הפנים) ונחלש כחו
ולא יכול לקטרג.

ואז, כשישראל תוקעים באותו
שופר ומתעורר למעלה אותו
הקול שיוצא מן השופר, כלול מאש
ומים ורוח, ונעשה מהכל אותו הקול,
כדי לעורר קול עליון, שיוצא מתוך
אותו השופר, שהוא כמו זה, כלול
באש ומים ורוח, אז יוצא פרוז
ומכריז בכל הרקיעים ואומר: קול
דודי הנה זה בא וגו' משגיח מן
החלונות מציץ מן החרכים.

ומלעילא. ובדין אתערבב סמרא
אחרא. (אסתכל וחמי בנהירו דאנפין)
ואתחלש תקפיה, ולא יכול לקמרגא.
ובדין כד ישראל תקעין בההוא
שופר ואתער מתתא ההוא
קול דנפיק משופר, כליל מאשא ומיא
ורוחא, ואתעביד מכלא ההוא קול,
בגין לאתערא קול עלאה, דנפקא מגו
ההוא שופר, דאיהו כגוונא דא, כליל
באשא ובמיא ורוחא. כדין פרוזא
נפקא, ואכריז בכלהו רקיעין, ואמר
קול דודי הנה זה בא וגו', משגיח מן
החלונות מציץ מן החרכים.

אשריהם ישראל

ואז כלם יודעים שהרי הקדוש ברוך
הוא חס על ישראל, ואומרים:
אשריהם ישראל שיש להם עצה
בארץ כדי לעורר רחמים מלמעלה.
ואז כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי
תרועה. יודעי תרועה ודאי. יודעי
תרועה, שמשברים את התרועה הזו,
שהיא דין הקשה שהכל נדונים בו.
אשרי ישראל בעולם הזה ובעולם
הבא, משום שהם יודעים את דרכי
הקדוש ברוך הוא ויודעים ללכת
בדרכיו וליחד יחוד פראוי.

ובדין ידעי בלהו, דהא קדשא
ברוך הוא חיים עליהו
דישראל, ואמרי זכאין אינון ישראל,
דאית לון עיטא בארעא, בגין
לאתערא רחמי מלעילא, כדין כתיב
(תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה,
יודעי תרועה ודאי, יודעי תרועה:
מתברי האי תרועה, דאיהו דינא
קשיא, דכלא אתדנו בה. זכאין אינון
ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי,
בגין דאינון ידעי ארחוי דקודשא
ברוך הוא, וידעי למתד בארחוי,
ויליחדא יחודא כדקא יאות.

דין בזכות

חלק ב
דף רנ"ז
ע"א

כְּשֶׁנִּטֵּל יִצְחָק אֶת הַהִיכָל הַזֶּה, אָזִי
הַכֹּל הוּא לְטוֹב. דִּין בְּזֻכּוֹת.

וְעַל כֵּן צָרִיךְ אָדָם שָׂדֵן דִּין לְדוֹן דִּין
בְּזֻכּוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא סוֹד עֲלִיּוֹן
שְׁלָמוֹת הַדִּין. מִשּׁוּם שֶׁאֵין שְׁלָמוֹת
שֶׁל דִּין אֲלָא בְּזֻכּוֹת, זֶה בְּלִי זֶה אֵינוֹ
שְׁלָמוֹת. דִּין בְּזֻכּוֹת זוֹהִי שְׁלָמוֹת
הָאֲמוּנָה כְּמוֹ שְׁלֻמָּעֵלָה.

בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁדִּין
מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם, צָרִיכִים
יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה לְעוֹרֵר רַחֲמִים מִתּוֹךְ
שׁוֹפָר כְּמוֹ הַסּוֹד הָעֲלִיּוֹן, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.
וְצָרִיכִים לְחַבֵּר דִּין כִּנְגַד זְכוֹת, מִשּׁוּם
שֶׁכְּשֶׁעוֹמֵד דִּין בְּזֻכּוֹת, הַכֹּל הוּא
בְּחִבּוּר אֶחָד, וּמַעֲלָה וּמִטָּה בְּשְׁלָמוֹת,
וְאִזּוּ - (אִיּוֹב א') וְעוֹלָתָה קִפְצָה פִּיהָ,
שֶׁאֵין לָהּ רְשׁוּת לְהַסְטִין וּלְקַטְרֵג
בְּעוֹלָם. וְאִזּוּ הַכֹּל בְּיַחְדּוֹ אֶחָד כְּרָאוּי,
וְדִין בְּלִי זְכוֹת אֵינוֹ דִּין.

וְזֶהוּ שִׁיִּשְׂרָאֵל, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם דִּין
בְּזֻכּוֹת. אָבֵל לְשָׂאֵר הָעַמִּים
אֵין לָהֶם דִּין בְּזֻכּוֹת, וְעַל כֵּן אָסוּר לָנוּ
לְסַדֵּר דִּינִים שְׁלָנוּ בְּעֶרְכָּאוֹת שֶׁל
עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁהָרִי אֵין
לָהֶם חֵלֶק בְּצַד הָאֲמוּנָה שְׁלָנוּ,

כִּד נִטִּיל יִצְחָק הִיכָלָא דָא, כְּדִין כְּלָא
אִיהוּ לְטָב. דִּינָא בְּזֻכּוֹתָא. וְעַל

דָא, בְּעִי בַר נֶשׁ דְּדָאִין דִּינָא, לְמִידָן
דִּינָא בְּזֻכּוֹתָא. בְּגִין דְּאִיהוּ רִזָּא עֲלָאָה,
שְׁלִימוֹ דִּינָא. בְּגִין דְּלִית שְׁלִימוֹ
דְּדִינָא, אֲלָא בְּזֻכּוֹתָא, דָא כְּלָא דָא
לָאו אִיהוּ שְׁלִימוֹ. דִּינָא בְּזֻכּוֹתָא, דָא
אִיהוּ שְׁלִימוֹ דְּמַהֲיִמְנוּתָא, כְּגוֹנוֹתָא
דְּלִיעִילָא.

בְּיוֹמָא דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּד דִּינָא
אֲתַעֵר בְּעֲלָמָא, בְּעָאן
יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאַתְעֵרָא רַחֲמֵי מִגּוֹ
שׁוֹפָר, כְּגוֹנוֹתָא דְּרִזָּא עֲלָאָה. וְהָא
אוֹקִימָנָא. וּבְעִינָא לְחַבְרָא דִּינָא
לְקַבֵּל זְכוֹתָא, בְּגִין דְּכִד כְּיִימָא
דִּינָא בְּזֻכּוֹתָא, כְּלָא אִיהוּ בְּחִבּוּרָא
חָדָא. וְעִילָא וְתַתָּא בְּשְׁלִימוֹ. וּבְדִין,
(אִיּוֹב ה') וְעוֹלָתָה קִפְצָה פִּיהָ, דְּלִית לָהּ
רְשׁוּ לְאַסְטָאָה וּלְקַטְרֵגָא בְּעֲלָמָא.
וּבְדִין כְּלָא בְּיַחְדּוּדָא חָדָא כְּדָקָא יָאוּת.
וְדִינָא כְּלָא זְכוּ לָאו אִיהוּ דִּינָא.

וְדָא אִיהוּ דִּישְׂרָאֵל, דְּאִית לוֹן דִּינָא
בְּזֻכּוֹתָא. אָבֵל שְׂאֵר עַמִּין, לָא
אִית לוֹן דִּינָא בְּזֻכּוֹתָא, וְעַל דָא אָסִיר
לָן, לְסַדֵּרָא דִּינֵין דִּילָן בְּעֶרְכָּאֵי דְּעַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, דְּהָא לִית לוֹן
חוּלְקָא בְּסִטְר מַהֲיִמְנוּתָא דִּילָן.

שְׁכֵתוֹב (תהלים קמז) לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל
גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי יָדָעוּם. וּמִצַּד שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, כָּל מִי שֶׁדִּין וְלֹא הִכְלִיל
בּו זְכוּת - זֶהוּ חוּטָא, שְׁגוּרָע סוּד
הָאֱמוּנָה, וּמִסְטָה עֲצָמוּ לְאוֹתוֹ צַד
שָׂאִין בּו דִּין בְּלִי זְכוּת.

וּבֹא רָאָה, כְּשֶׁעָמְדוּ סִנְהֶדְרִין לְמִטָּה
לְדוֹן דִּינֵי נַפְשוֹת, הִצְטָרְכוּ
לִפְתַּח בְּזְכוּת כְּדֵי לְהִכְלִיל זְכוּת בְּדִין.
וְעוֹד, שֶׁהָרִי נִקְרָאוּ מִבֵּית הַזְכוּת. וְעַל
כֵּן הִשְׁתַּדְּלוּתָם לִפְתַּח בְּזְכוּת,
וּמִתְחִילִים בְּזְכוּת מִן הַקָּטָן, וְאַחֵר כֹּף
נִשְׁלַם הַדִּין מִן הָעֲלִיוֹן, וְלִהְיוֹת זְכוּת
כְּלוּלָה בְּדִין. זֶה לְמַעַלָּה וְזֶה לְמַטָּה.
דִּין בְּזְכוּת - שְׁלֻמוֹת הַדִּין. זֶה לֹא
זֶה אֵינוֹ שְׁלֻמוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה יִצְחָק
וּרְבִקָּה הֵם כְּאַחַד, זֶה דִּין וְזוֹ זְכוּת,
לִהְיוֹת שְׁלֻמוֹת כְּאַחַד. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן
לָהֶם תּוֹרָה שְׁלֵמָה לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ אֱמֶת,
כְּמוֹ שְׁלֻמְעֵלָה.

בֹּא וְרָאָה שֶׁהֵם לֹא דָנִים דִּין אֶלָּא
בְּזְכוּת, וְלַעֲנֹן זְכוּת בְּרֹאשׁוֹנָה
לִהְיוֹת כְּלוּל זֶה בְּזֶה. וְסִנְהֶדְרִין
מִהֶפְכִּים בְּזְכוּת בְּדִין, לְהִכְלִיל הַכָּל
כְּאַחַד, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁלַט הַצַּד הָאַחֵר.

דְּכֵתִיב, (תהלים קמז) לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל
גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי יָדָעוּם. וּמִסְטָרָא
דִּישְׂרָאֵל כָּל מָאן דְּדָאִין דִּינָא, וְלֹא
אִכְלִיל בִּיה זְכוּת, דָּא אִיהוּ חֲטִי, דְּקָא
גָּרַע רָזָא דְּמַהִימְנוּתָא, וְאַסְמִי גְרַמִּיה
לְהֵהוּא סְטָרָא, דְּאִית בִּיה דִּינָא כְּלָא
זְכוּת.

וְתֵא חֲזוּ, כִּד קִיַּמִּי סִנְהֶדְרִין לְתַתָּא,
לְמִידֵּן דִּינֵי נַפְשוֹת, אֲצַטְרִיכוּ
לְמִפְתַּח בְּזְכוּתָא. בְּגִין לְאַכְלֵלָא
זְכוּתָא בְּדִינָא. וְתוּ, דָּהּ אֶקְרוּן מִבֵּי
זְכוּתָא. וְעַל דָּא, אֲשֶׁתִּדְּלוּתָא דִּילְהוֹן,
לְמִפְתַּח בְּזְכוּתָא, וְיִשְׂרָאֵן בְּזְכוּתָא
מִזְעִירָא, וְלִבְתָּר אֲשֶׁתִּלִּים דִּינָא
מִעֲלָאָה. לְמַהוּ זְכוּתָא כְּלִיל בְּדִינָא.
דָּא לְעִילָא, וְדָא לְתַתָּא. דִּינָא
בְּזְכוּתָא, שְׁלִימוֹ דִּינָא. דָּא כְּלָא דָּא,
לֹא אִיהוּ שְׁלִימוֹ. וּבְגִין כֵּךְ, יִצְחָק
וּרְבִקָּה כְּחָדָא אֵינוֹן, דָּא דִינָא, וְדָא
זְכוּתָא, לְמַהוּ שְׁלִימוֹ כְּחָדָא. זְכָאָה
חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיד
הוּא יְהִיב לֹן אוּרִייתָא שְׁלִימָתָא,
לְמִיְהִד בְּאַרְח קְשׁוּט, כְּגוּנָא דְּלְעִילָא.
תֵּא חֲזוּ, דְּאֵינוֹן לֹא דִיַּנִּין דִּינָא, אֶלָּא
בְּזִכּוּ, וְלַעֲנִינָא זְכוּתָא בְּקִדְמִיתָא,
לְמַהוּ כְּלִיל דָּא בְּדָא. וְסִנְהֶדְרִין קָא
מִהֶפְכִּי בְּזְכוּתָא בְּדִינָא, לְאַכְלֵלָא כְּלָא
כְּחָדָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט סְטָרָא

אחרא. דהא כד זכותא לא אשתכח, שְׁהֵרִי כְּשִׁזְכוּת לֹא נִמְצְאָתָּ, הַצֵּד
סְטָרָא אחרא אשתכח, דאִקְרִי חֻבָּה, האחר נמצא, שְׁנִקְרָא חֻבָּה,
ואתחברת בדינא, ואתתקפת ודא ומתחברת בדין ומתחזקת, וזהו דין
הוא דינא בחובה. בחובה.

זכות ודין באחד

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל כֵּן, בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
בְּעֵינָא לְחַבְרָא זְכוּתָא בְּדִינָא, צְרִיכִים לְחַבֵּר זְכוּת בְּדִין,
וְלֹא יִתְגַּבֵּר חֻבָּה. וּבְגִין כֵּךְ, בְּעֵינָא שְׁלֹא תִתְגַּבֵּר הַחֻבָּה. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ
זְכוּתָא וְדִינָא לְמַהוּי כְּחֵדָא, בְּגִין צְרִיכִים שְׁזִכּוּת וְדִין שְׁיֵהִיו כְּאַחֵד,
דְּאִיהוּ שְׁלִים. דְּכֵד סְטָרָא אַחְרָא מִשּׁוֹם שֶׁהוּא שְׁלֵם. שְׁכֻשְׁהַצֵּד הָאֲחֵר
שְׁלֵטָא, לֹא אִיהוּ שְׁלִים, אֲלֵא שׁוּלְט, אֵינוֹ שְׁלֵם, אֲלֵא קְטְרוּג, כְּמוֹ
קְטְרוּגָא, כְּמָה דְּאִיהוּ קְטְרוּגָא, וְאֵינוֹן שֶׁהוּא קְטְרוּג, וְהֵם אַרְבַּע מִיתוֹת.
אַרְבַּע מִיתוֹת, וְכֵד סְטָרָא דְּאִיהוּ וּכְזוֹת שׁוּלְט, הַכֹּל וּכְשֻׁשְׁהַצֵּד שֶׁהוּא זְכוּת שׁוּלְט, הַכֹּל
זְכוּת שְׁלֵטָא, כֹּלָא אִיהוּ שְׁלִים, (מַלְכִים) הוּא שְׁלֵם - (מַלְכִים-ב כ) שְׁלֹום וְאַמֶּת,
ב כ) שְׁלֹום וְאַמֶּת (תַּהֲלִים קג) חֲסֵד וְרַחֲמִים. (תַּהֲלִים קג) חֲסֵד וְרַחֲמִים.

ארבע מיתות בית דין

וְכֵד אֶתְחַבְרַת סְטָרָא אַחְרָא בְּדִינָא, וּכְשֻׁמַּתְחַבֵּר הַצֵּד הָאֲחֵר בְּדִין,
שְׁלֵטָא בְּקְטְרוּגָא, בְּאֵינוֹן אַרְבַּע שׁוּלְט בְּקְטְרוּג
מִיתוֹת בֵּית דִּין: סְקִילָה, שְׂרִיפָה, בְּאוֹתָן אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
הֶרֶג, וְחֻנְק. כֹּלָהוּ שׁוּלְטָנוּתָא סְקִילָה, שְׂרִפָה, הֶרֶג וְחֻנְק. כֹּלָן
דְּקְטְרוּגָא בִּישָׁא. סְקִילָה, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁלֵטוֹן הַקְטְרוּג הָרַע. סְקִילָה, מִשּׁוֹם
(יִשְׁעִיה ח) אֲבָן נִגְף. שְׂרִיפָה, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׂרִפָה, (יִשְׁעִיה ח) אֲבָן נִגְף.
(יִשְׁעִיה ח) צוּר מְכֻשׁוּל, אִישָׁא תְּקִיפָא. מִשּׁוֹם שֶׁהוּא (שס) צוּר מְכֻשׁוּל, אִשׁ
הֶרֶג, דָּא חֲרֵב (דְּבָרִים לב) תֹּאכַל בֶּשָׂר. חֲזַקָה. הֶרֶג, זֶה חֲרֵב (דְּבָרִים לב) תֹּאכַל
תֹּאכַל בֶּשָׂר וְדָאִי, דְּשְׁלֵטָא בְּבִשְׂרָא, בֶּשָׂר. תֹּאכַל בֶּשָׂר וְדָאִי, שְׁשׁוּלְטָתָּ

בבשר, וזהו (בראשית ו) קץ כל בשר. חנק, משום שהוא (שם כא) קללת אלהי"ם. אותו ששולט על חנק, על צליבה. ובארנו, משום שלא נשאר אלא בשר לבדו, ואותו קללת אלהים, שלטא בבשרא, מרה חשוכא. ובגין כה, דא למב ודא

לביש.

שלטון צד האמונה

והצטרכו ישראל, שבהם סוד האמונה, להשמר כדי שישלט צד האמונה, ולא יתנו מקום לצד האחר לשלט. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'.

ואצטריכו ישראל דרזא דמהימנותא בהו, לאסתמרא, בגין דישלוט סטרא דמהימנותא, ולא יהבון דוכתא לסטרא אחרא לשלטאה זכאין אינון בעלמא דין, ובעלמא דאתי, עלייהו כתיב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'.

טהרה לפני התפלה

רבי אלעזר ורבי אבא היו יושבים. אמר רבי אלעזר, ראיתי את אבא ביום ראש השנה ויום הכפורים שאינו רוצה לשמע תפלה מכל אדם, אלא אם עמד עליו שלשה ימים קדם לטהר אותו. שרבי שמעון היה אומר כך: בתפלת האדם הזה שאני מטהר, מתכפר העולם. וכל שכן בתקיעת השופר שאינו מקבל

רבי אלעזר ורבי אבא הוו יתבי. אמר רבי אלעזר, חמינא לאבא ביומי דראש השנה ויום הכפורים, דלא בעי למשמע צלותא מכל בר נש, אלא אי קאים עליה תלתא יומין קודם, לדכאה ליה. דרבי שמעון הוה אמר הכי, בצלותא דהאי בר נש דאנא מדכינא, אתכפר עלמא. וכל שכן בתקיעה דשופר, דלא מקבל

חלק ג
דף י"ח
ע"א

תְּקִיעַת דָּבָר נֶשׂ דְּלָאוּ אִיהוּ חֲכִים תְּקִיעָה שֶׁל אָדָם שְׁאִינוּ חֲכָם לְתַקַּע
לְמַתְקַע בְּרָזָא דְתְּקִיעָה. בְּסוּד הַתְּקִיעָה.

סדר התקיעות

דְּתַנִּינָן, רַבִּי יִיסָא סָבָא אָמַר, הָנִי שְׁשָׁנִינוּ, רַבִּי יִיסָא סָבָא אָמַר,
תְּקִיעַתָּא כְּסֻדְרָן. קְדָמָא, הַתְּקִיעוֹת הִלְלוּ כְּסֻדְרָן.
כְּלִילָא מִכְּלָא. תַּנְיִנָא, חָדָא כְּסֻדְרָא הָרֵאשׁוֹנָה כְּלוּלָה מֵהֶכֶל. הַשְּׁנִיָּה -
וְחָדָא כְּסֻדְרָא, גְּבוּרָה גְּדוּלָּה בִּינִיָּהּ. אַחַת כְּסֻדָּר וְאַחַת כְּסֻדָּר, גְּבוּרָה
תְּלִיתָא, חַד הֶכָא וְחַד הֶכָא גְּבוּרָה גְּדוּלָּה בִּינִיָּהֶם. שְׁלִישִׁית - אַחַת כָּאן
בִּינִיָּהּ. פּוֹסְקָא סֶלְקָא, קוּמְטָרָא וְאַחַת כָּאן, וְגְבוּרָה בִּינִיָּהֶם. הַשְּׁבִיעִי
נִחְתָּא. חַד תְּקִיפָא וְחַד רַפִּיָּא. וְהָא עוֹלָה, וְהַתְרוּעָה יוֹרְדָת. אַחַת קֶשֶׁה
אוּקְמוּהָ. וְאִינוּן עֲשָׂרָה. וְאִינוּן תִּשְׁעָה. וְאַחַת רַפָּה. וְהָרִי פְּרֻשָׁה. וְהֵן עֶשֶׂר.
חַד כְּלָלָא דְכָלָא. וְהֵן תִּשְׁעָה. כָּלֵל אֶחָד שֶׁל הֶכֶל.

זכות עקדת יצחק

וּבְהָאֵי יוֹמָא מִתְעַמָּרָא יִצְחָק, וְהוּא וּבִיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטֵּר יִצְחָק, וְהוּא
רִישָׁא לְאַבְהֵן. בְּהָאֵי יוֹמָא הָרֵאשׁ לְאַבוֹת. בִּיּוֹם הַזֶּה
כְּתִיב, (ישעיה לג) פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חַמָּאִים. כְּתוּב, (ישעיה לג) פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חַטָּאִים.
בְּהָאֵי יוֹמָא יִצְחָק אֲתַעְקֵד, וְעָקִיד בִּיּוֹם הַזֶּה יִצְחָק נִעְקֵד, וְעָקִיד
כָּלָא, וְשָׂרָה מְלִילַת (ס"א מִלְּלַת) וְקוֹל וְשָׂרָה מְדַבֶּרֶת (מִלְּלַת), וְקוֹל שׁוֹפָר
שׁוֹפָרָא תְּקִיף לְחָדָא. זָכָא חוּלְקִיָּה, חֲזָק מְאֹד. אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מִי
מָאן דְּעֵבֵר בִּינִיָּהּ, וְאַשְׁתִּיזֵיב מִנִּיָּהּ. שְׁעוּבֵר בִּינִיָּהֶם וְנִצַּל מֵהֶם. אָמַר רַבִּי
אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּגִין כֶּד קְרִינָן אַבָּא, מִשּׁוּם כֶּף קוֹרָאִים פְּרֻשָׁת
פְּרֻשָׁתָא דִּיצְחָק בְּהָאֵי יוֹמָא, דְּבְהָאֵי יִצְחָק בִּיּוֹם הַזֶּה, שְׁבִיּוֹם הַזֶּה נִעְקֵד
יוֹמָא אֲתַעְקֵד יִצְחָק לְתַתָּא, וְאַתְקָשֵׁר יִצְחָק לְמַטָּה וְנִקְשֶׁר בָּאוֹתוֹ
בְּהָהוּא דְלַעִילָא. (נ"א בְּאַבְרָהָם) אִימְתִּי שְׁלִמְעָלָה. (בְּאַבְרָהָם) מְתִי נִקְשֶׁר?
אַתְקָשֵׁר. בְּשַׁעְתָּא דְכְּתִיב, (בראשית כב) בְּשַׁעָה שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית כב) וַיַּעֲקֵד אֶת
וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וְגו'.

יצחק מעטר את אברהם

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּהָאֵי יוֹמָא אֶעְטֵר יִצְחָק לְאַבְרָהָם, דְּכָתִיב, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. מָה זֶה אַבְרָהָם. מָהִי נִסָּה. כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מט) וְאֵל עַמִּים אָרִים נָסִי. (שמות יז) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי. מָה בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ? מִשּׁוּם שֶׁהַיָּמִין נִתְקַן וְנִשְׁלַם. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. וְהָאֱלֹהִים בְּדִיּוֹק. וְזֶהוּ (בראשית לא) וּפָחַד יִצְחָק.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּהָאֵי יוֹמָא אֶעְטֵר יִצְחָק לְאַבְרָהָם, דְּכָתִיב, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. מָה זֶה אַבְרָהָם. מָהִי נִסָּה. כְּמֹה דְאֵת אֶמֶר, (ישעיה מט) וְאֵל עַמִּים אָרִים נָסִי. (שמות יז) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נָסִי. מָהִי קָא מְשַׁמַּע לָן. בְּגִין דְּאִשְׁתַּכְּלִיל יְמִינָא וְאִשְׁתַּלִּים. הִדָּא הוּא דְכָתִיב וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. וְהָאֱלֹהִים דִּיִּיקָא, וְדָא הוּא (בראשית לא) וּפָחַד יִצְחָק.

כי אלקים שופט

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כְּתוּב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים. כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, אֶלְמָלָא דְּאֵעָבֵר דִּינָא דִּיצְחָק, בְּאַתֵּר דִּיעָקֵב שְׁאָרִי, (ס"א ואתפסי) וְאַתְפְּסִי (ס"א ואתפסי) (ס"א ואתפסם) תַּמָּן, וְוִי לְעֵלְמָא דִּיעֵרַע בְּגִינְיָה, וְרָזָא דְּמִלְּהָ, (ישעיה סו) כִּי בָּאֵשׁ יְהוָה אֶתְבַּסְמוּתָא דְּעֵלְמָא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כְּתוּב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים. כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, אֶלְמָלָא שֶׁעָבֵר הַדִּין שֶׁל יִצְחָק בְּמָקוֹם שֶׁיַּעֲקֹב שׁוּרָה (וְנִרְפָּא) וְהַתְּפָסָה (וְרוּחִץ) (וְהַתְּבַשֵּׁם) שָׁם, אוֹי לְעוֹלָם שֶׁיִּפְגֹּשׁ בְּדִינוֹ. וְסוּד הַדָּבָר - (ישעיה סו) כִּי בָּאֵשׁ ה' נִשְׁפָּט. וְזֶהוּ הַתְּבַשְׁמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.

זכות יעקב אבינו

וְכִינּוּ דְּעָאֵל בְּאַתְרָא דִּיעָקֵב, וַיַּעֲקֹב אַחִיד בֵּיה, כְּדִין שְׂכִיד אִשָּׁא, וְאַצְטַנְנוּ גּוֹמְרִיָּה. לְבַר נֶשׁ, דְּהוּהָ רִגְיוּ, וְחִגְר וְזִינ גְּרָמִיָּה, וְנִפְק בְּרוּגְזִיָּה.

וְכִינּוּ שֶׁנִּכְנַס לְמָקוֹמוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וַיַּעֲקֹב אוֹחִז בּוֹ, אַזִּי הָאֵשׁ שׁוֹכֶכֶת וְהַגְּחָלִים מְצַטְנָנִים. לְאָדָם שֶׁהָיָה רוּגֵז, וְחִגְר וְנֶשׁ עָלָיו כְּלִי זֶן,

וַיֵּצֵא מִרְגְּזוֹ לְהִרְגֹּת אֲנָשִׁים. חָכָם אֶחָד
עָמַד עַל הַפֶּתַח וְאָחֲזוּ בוֹ. אָמַר:
אֲלֹמְלֵא לֹא הִחְזִיק בִּי וְתַפְסֹת אוֹתִי,
הֲרִי הִיָּה נִמְצָא הֶרֶג שֶׁל אֲנָשִׁים.
בְּעוֹד שֶׁהִחְזִיקוּ זֶה בְּזֶה וְאָחֲזוּ זֶה
בְּזֶה, הִצְטָנָן רִגְזוֹ עַל שֶׁיֵּצֵא לְהִרְגֹּת.
יֵצֵא לְהוֹכִיחַ - מִי סוֹבֵל אֶת הֶרֶגוֹ
וְחֹזֵק הַדִּין שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם? הִנּוּ
אוֹמֵר, זֶה שֶׁעָמַד עַל הַפֶּתַח.

לְקַטְלָא לִבְנֵי נִשְׂאָ. חַד חֲבִימָא קָם עַל
פֶּתַחָא, וְאֶחָיד בִּיה, אָמַר אֲלֹמְלֵא לֹא
אֶחָיד בִּי וְאֶתְתַּקַּף בִּי, הָא קִטּוּלָא
בְּבִנֵי נִשְׂאָ אֲשֶׁתְּכַח. בְּעוֹד דִּאֲתַתְּקַפּוּ
דָּא בְּדָא, וְאֶחָיד דָּא בְּדָא, אֲצִמְנָן
רוּגְזִיה עַל דְּנַפֵּק לְקַטְלָא. נַפֵּק
לְאוּכְחָא, מָאן סְבִיל רוּגְזָא וְתוּקְפָא
דְּדִינָא דִּהִהוּא בְּרִנְשִׁי. הֲוֵי אִימָא, דָּא
דְּקָאִים אֶפֶתַחָא.

כח השופר

כֶּף אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִישְׂרָאֵל:
בְּנִי, אֵל תִּפְחָדוּ, הֲרִי אֲנִי עוֹמֵד
עַל הַפֶּתַח, אֲבָל הַזְדַּרְזוּ בַּיּוֹם הַזֶּה
וְתִנּוּ לִי כַח. בְּמָה? בַּשּׁוֹפָר. שָׂאִם
נִמְצָא קוֹל הַשּׁוֹפָר כָּרְאוּ וּמְכֻנָּים בּוֹ
לְמִטָּה, אוֹתוֹ הַקוֹל עוֹלָה, וּבוֹ
מִתְעַטְרִים הָאֲבוֹת, וְעוֹמְדִים בְּמִשְׁכְּנֵי
שֶׁל יַעֲקֹב. וְלִכְּן צְרִיךְ לְהִזָּהֵר בַּשּׁוֹפָר
וְלַדַּעַת אֶת אוֹתוֹ הַקוֹל וּלְכַנּוֹן בוֹ.

כֶּף אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לִישְׂרָאֵל,
בְּנִי, לֹא תִדְחָלוּן, הָא אָנָּה קָאִים
עַל פֶּתַחָא, אֲבָל אֲזַדְרִיזוּ כִּהְיִי יוֹמָא
וְהָבּוּ לִי חֵילָא. וּבְמָה. בַּשּׁוֹפָר. דָּאִי
אֲשֶׁתְּכַח קוֹל שׁוֹפָר בְּדָקָא יֵאוֹת,
וּמְכֻנָּי בִּיה לְתַתָּא, תַּחֲוָא קָלָא
סְלִיק, וּבִיה מִתְעַטְרִי אֲבָתָן, וּקְרִימִי
בְּמִשְׁכְּנֵיה דִּיעֲקֹב. וְעַל דָּא בְּעִי
לְאִזְדָּהֵרָא בַּשּׁוֹפָרָא, וּלְמַגִּידָע
כִּהְיִי קָלָא וּלְכַנּוּנָא (בִּיה).

עליית קול השופר

וְאִין לָךְ קוֹל בַּשּׁוֹפָר שְׁלֵא עוֹלָה
רְקִיעַ אֶחָד, וְכָל אוֹתָם
הַאוּכְלוֹסִים שֶׁל אוֹתוֹ רְקִיעַ, נוֹתְנִים
מְקוֹם לְאוֹתוֹ קוֹל. וּמָה אוֹמְרִים? (יואל
ב) וְהָ' נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חִילוֹ וְגו'.

וְלִית לָךְ קָלָא בַּשּׁוֹפָרָא, דְּלֹא סְלִיק
רְקִיעַ אֶחָד. וְכָל אִינּוֹן
אוּכְלוֹסִין דִּהִהוּא רְקִיעַא, יְהִיבִין אֶתְרָא
לְהִהוּא קָלָא, וּמָאִי קָא אָמְרִי. (יואל ב)
וְהָ' נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חִילוֹ וְגו'.

אותו הקול באותו הרקיע, עד שבא קול אחר, ונועדו (והתעוררו) יחדו, ועולים בזווג לרקיע אחר. ועל זה שנינו, יש קול שמעלה קול, ומה הוא? אותו הקול של תקיעתם של ישראל שלמטה.

ובין שמתחברים כל הקולות הללו שלמטה ועולים לאותו רקיע עליון שהמלך הקדוש שורה בו, מתעטרים (נועדים) כלם לפני המלך, ואז הכסאות עולים, וכסא אחר של יעקב עומד ומתתקן.

ועל זה מצאנו בספרו של רב המנונא סבא באותן תפלות של ראש השנה שהיה אומר, התפלה וקול השופר (שאותו קול) שמוציא אותו הצדיק, שנומצא מרוחו ונפשו באותו השופר של אותו הקול שעולה למעלה. ובאותו יום עומדים ונמצאים מקטרגים למעלה. וכשעולה אותו קול השופר, כלם נדחים לפניו ולא יכולים לעמד. אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים לכוון את הרצון לפני רבונו ויודעים לתקן עולם ביום הזה בקול שופר. ועל זה כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי.

וקאים ההוא קלא בהוא רקיע, עד דאתי קלא אחרא, ואתעתדו (ס"א ואתערו) בחדא, וסלקין בזווגא לרקיעא אחרא. ועל דא תנינן, אית קול דסליק קול, ומאי איהו. ההוא קלא דתקיעתא דישאל דתתא.

ובין דמתחברין כל אינון קלין דלתתא, וסלקין לההוא רקיעא עלאה דמלכא קדישא שארי ביה, מתעטרין (ס"א מתעדרן) בלהו קמי מלכא, וכדין בורסון רמיו וכורסייא אחרא דיעקב קאים ואתתקן.

על דא אשכחנא בספרא דרב המנונא סבא, באינון צלותי דראש השנה, דהוה אמר, צלותא וקל שופרא (דההוא קול) דאפיק ההוא זכאה, דאשתכח מרוחיה ומנפשיה בההוא שופרא, דההוא קול סליק לעילא. ובההוא יומא קיימין ומשתכחי מקטרגין לעילא. וכד סליק ההוא קלא דשופרא, בלהו אתדחיין קמיה, ולא יכלין לקיימא. זכאה חולקיהון דצדיקייא, דידעין לכוונא רעותא לקמי מאריהון, וידעין לתקנא עלמא בהאי יומא, בקל שופרא. ועל דא כתיב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי.

שליח צבור הגון

ביום הזה צריך העם להסתפל באדם שלם מכל, שיודע את דרכי המלך הקדוש, שיודע בכבוד המלך שיבקש עליהם בקשה ביום הזה, ולזמן קול שופר בכל העולמות, בכונת הלב, בחכמה, ברצון ובשלמות, כדי שיסתלק הדין על ידו מן העולם. אזי לאותם שהשליח שלהם לא נמצא כראוי, שהרי חטאי העולם (העם) באים להזכר בגללו. זהו שכתוב, אם הכהן המשיח יחטא - שהוא שליחם של כל ישראל - לאשמת העם הוא, משום שהדין שורה עליהם.

וכשהשליח הוא צדיק כראוי, אשרי העם, שכל הדינים מסתלקים מהם על ידו, כל שכן הכהן שעליו מתברכים עליונים ותחתונים.

בהאי יומא, בעי עמא לאסתכלא בבר נש שלים מכלא, דיידע ארחוי דמלכא קדישא, דיידע ביקרא דמלכא, דיבעי עליהו בעותא בהאי יומא. ולזמנא קל שופרא בכלהו עלמין, בכוונה דלכא, בחכמתא, ברעותא, בשלימו. בגין דיסתלק דינא על ידי מן עלמא. ווי לאינון דשליחא דלהון לא אשתכח בדקא יאות, דהא חובי עלמא (עמא) אתיין לאדכרא בגיניה. דהא הוא דכתיב, אם הכהן המשיח יחטא, דהוא שליחא דכל ישראל, לאשמת העם הוא, בגין דדינא שריא עליהו.

וכד שליחא הוא זכאה בדקא יאות, זכאין אינון עמא, דכל דינין מסתלקין מניהו על ידיה, כל שבן כהנא, דעליה מתברכאן עלאי ותתאי.

בדיקת כהן ולוי

אמר רבי אלעזר, ועל זה, כהן ולוי טרם שיעלה לעבודה, בודקים אחריו, ויודעים דרכיו ומעשיו. ואם לא, אינו עולה לעבודה, וכן בסנהדרין כדי לדון דין.

ואם נמצא כראוי, נותנים עליו

אמר רבי אלעזר, ועל דא, כהן ולוי עד לא יסלק לפולחנא, בדקין אבתריה, וידעין ארחוי ועובדוי, ואי לא, לא סליק לפולחנא, וכן בסנהדרין למידן דינא.

ואי אשתכח בדקא יאות, יהבין

עליה חומרא דמקדשא. ואי לא, לא סליק לפולחנא. הדא הוא דכתיב, (דברים לג) וללוי אמר תמיד ואוריד לאיש חסידה. מפני מה זכה (אחר) לאורים ולתמים, ולמפלח פולחנא. הוי אומר (דברים לג) אשר נסיתו וגו'. האומר לאביו ולאמו לא ראיתו וגו'. וכיון דאשתכחו באלין דרגין, כדון יורו משפטיה ליעקב וגו', ישימו קטורה וגו'. לשכבא רוגזא, ולזמנא שלמא. וכליל על מזבחה, בגין דיתבסמון כלא, וישתכחון ברכאן בכלהו עלמין, כדון (דברים לג) ברה יהוה ^{אבותיה} חילו וגו'.

חמרות המקדש. ואם לא, אינו עולה לעבודה. זהו שכתוב, (דברים לג) וללוי אמר תמיד ואוריד לאיש חסידה. מפני מה זכה (אחר) לאורים ולתמים ולעבד עבודה? הוי אומר, אשר נסיתו וגו'. האומר לאביו ולאמו לא ראיתו וגו'. וכיון שנמצאו בדרגות הללו, אז - יורו משפטיה ליעקב וגו', ישימו קטורה וגו'. לשכך את הרגז ולזמן שלום. וכליל על מזבחה, כדי שהכל יתבשמו וימצאו ברכות בכל העולמות, אז - ברה ה' חילו וגו'.

צורת השופר

פתיב (ויקרא כ"ה) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי וגו', שופר תרועה אמאי. אלא שופר, דמתבר שלשלאין, דמתבר שולטנותא מכל עבדין. ובעיא לאחזאה שופר דאיהו פשיט, ולא כפיה, לאחזאה חירו לכלא, דהא יומא גרים. ובכלא בעי לאחזאה עובדא, ועל דא שופר, ולא קרן, בגין לאחזאה מאן הוא אתר דאקרי שופר.

חלק ג
דף צ"ב
ע"ב

כתוב (שם כה) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי וגו'. למה שופר תרועה? אלא שופר שמשבר שלשלאות, שמשבר את השלטון מכל העבדים. וצריך להראות שופר שהוא פשוט, ולא כפוף, להראות חרות לכל, שהרי היום גורם. ובכל צריך להראות מעשה, ועל כן שופר ולא קרן, כדי להראות מיהו המקום שנקרא שופר.

קרוב עם ישראל להקב"ה

בחדש השביעי באחד לחדש, (ויקרא **בחדש** השביעי באחד לחדש. רבי

חלק ג
דף צ"ח
ע"ב

יִצְחָק פָּתַח, (שם פא) תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ
 שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲגֵנוּ. אֲשֶׁרֵיהֶם
 יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרַב
 אוֹתָם אֵלָיו מִכָּל הָאֲמוֹת עוֹבְדֵי
 עֲבוֹדָה זָרָה וְהַתְרַצָּה בָהֶם, וּמִמָּקוֹם
 רְחוֹק קָרַב אוֹתָם אֵלָיו. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
 (יהושע כד) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם
 כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הִנָּהָר
 יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם. לְהִרְאוֹת
 שְׁהֵרִי מִמָּקוֹם רְחוֹק הַתְרַצָּה בָהֶם
 וְקָרַב אוֹתָם אֵלָיו, וְכָתוּב, וַאֲקַח אֶת
 אֲבִיכֶם אֶת אֲבֵרָהֶם מֵעֶבֶר הִנָּהָר וְגו'.

בַּפְּסוּקִים הֵלְלוּ יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּל, וְכִי כָל
 יִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה, וְכָל
 שָׂכָן יְהוֹשֻׁעַ?

כ"ג רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים פא) תִּקְעוּ
 בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲגֵנוּ. וְכַאֲשֶׁן
 אֵינֶנּוּ יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא
 קָרִיב לוֹן לְגַבִּיָּה, מִן כָּל אוֹמִיָּן
 עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְאַתְרָעִי בָהוּ,
 וּמֵאַתֵּר רְחִיקָא קָרִיב לוֹן לְגַבִּיָּה,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יהושע כד) וַיֹּאמֶר
 יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הִנָּהָר יֵשְׁבוּ
 אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם. לְאַחֲזָאָה, דְּהָא
 מֵאַתֵּר רְחִיקָא אֲתֵרָעִי בָהוּ, וְקָרִיב
 לוֹן לְגַבִּיָּה, וְכָתִיב, (יהושע כד) וַאֲקַח
 אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבֵרָהֶם מֵעֶבֶר הִנָּהָר
 וְגו'. הֵנִי קְרָאִי אִית לְאַסְתַּכְּלָא בָהוּ,
 וְכִי כָל יִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ יוֹדְעֵי דָא, וְכָל
 שָׂכָן יְהוֹשֻׁעַ.

הקב"ה התרצה באבות

אַלָּא כָּל הַתּוֹרָה נִסְתַּתְּרַת וְנִגְלִית, כְּמוֹ
 שֶׁהֵשֵׁם הַקְדוּשׁ נִסְתַּר וְנִגְלָה,
 מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם קְדוֹשׁ,
 וְעַל כֵּן הִיא נִסְתַּתְּרַת וְנִגְלִית. אִם
 יְהוֹשֻׁעַ וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים, לָמָּה
 כָּתוּב כֹּה אָמַר ה'? אֲלָא וְדָאִי סִתֵּר
 הַדָּבָר - הַטּוֹב הָרַב שֶׁעָשָׂה הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַתְרַצָּה
 בְּאַבוֹת, וְעָשָׂה אוֹתָם מִרְפֵּבָה קְדוּשָׁה
 עֲלִינָה לְכַבּוֹדוֹ, וְהוֹצִיא אוֹתָם מִתּוֹךְ

אַלָּא אוֹרִייתָא כּוֹלָה סְתִימָה וְנִגְלִיא,
 כְּמָה דְשִׁמְא קְדִישָׁא סְתִימָה
 וְנִגְלִיא, בְּגִין דְּאוֹרִייתָא כּוֹלָה שִׁמְא
 קְדִישָׁא הִיא, וְעַל דָּא אִיהִי סְתִימָה
 וְנִגְלִיא. אִי יִשְׂרָאֵל וְיְהוֹשֻׁעַ הָיוּ יוֹדְעִי,
 אֲמַאי כְּתִיב כֹּה אָמַר יְהוָה
 אֲלָא וְדָאִי סְתִימָא דְמִלָּה, טִיבו סְגִי
 עֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיד בְּיִשְׂרָאֵל, דְּאַתְרָעִי
 בָהוּ בְּאַבְהָתָא, וְעֵבִיד לוֹן רְחִיקָא
 קְדִישָׁא עֲלָאָה לְקִרְיָה, וְאַפִּיק לוֹן מִגּוֹ

נִהְרָא עֲלָאָה יְקִירָא קְדִישָׁא, בּוֹצִינָא
 דְּכָל בּוֹצִינִין, בְּגִין דִּיתַעֲטֵר בֵּהּ. הָדָא
 הוּא דְכִתִּיב, כֹּה אָמַר יְהוָה: וְהָיָה
 בְּעֶבֶר הַנֶּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם.
 הַנֶּהָר: הֵהוּא נֶהָר דְּאַשְׁתַּמּוּדֵעַ,
 וְאַתִּידַע.

טובת הקב"ה לישראל

מֵעוֹלָם, מַאי קָא בְּעֵי הֵכָא. אֵלָא
 לְאַחֲזָא חֲכָמָא. מַעֲבָר
 הַנֶּהָר מֵעוֹלָם, אֵלָא הֵהוּא נֶהָר עוֹלָם
 אֶקְרִי. וְעַל דָּא, בְּעֶבֶר הַנֶּהָר יֵשְׁבוּ
 אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, לְאַחֲזָא טִיבו
 וּקְשׁוּט דְּעֶבֶר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל. וְאַקֵּחַ אֶת אֲבִיכֶם אֶת
 אֲבִרְהֶם מַעֲבָר הַנֶּהָר מַאי קָא מִיִּירִי.
 אֵלָא אֲבִרְהֶם לֹא אֶתְדַבֵּק בֵּיהּ בֵּיהוּא
 נֶהָר, כִּמּוֹ יִצְחָק דְּאֶתְדַבֵּק בֵּיהּ
 בְּסִטְרִיהּ לְאַתְתַּקְפָּא.

פירוק כסא הדין ע"י ישראל

תָּא חַוִּי, הָאִי נֶהָר, אָפַּי עַל גַּב דְּלָאוּ
 אִיהוּ דִּינָא, דִּינִין נִפְקִי מִסִּטְרִיהּ,
 וְאַתְתַּקְפוּ בֵּיהּ. וְכֵד יִצְחָק אֶתְתַּקֵּי
 (בְּדִינִי) בְּכַנּוּי, בְּדִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין
 מִתְכַּנְּפִי לְדִינָא, וְכוּרְסִיָּא דְּדִינָא
 אֶתְתַּקֵּן, וּמִלְכָּא קְדִישָׁא יְתִיב עַל
 כּוּרְסִיָּא דְּדִינָא, וְדָאִין עֲלָמָא, בְּדִין,
בָּא רָאָה, הַנֶּהָר הַזֶּה, אָפַּי עַל גַּב
 שְׂאִינוּ דִּין, יוֹצֵאִים דִּינִים מִצִּדּוֹ
 וּמִתַּחֲזָקִים בּוֹ. וְכִשְׁיִצְחָק מִתַּחֲזָק
 (בְּדִינִי) בְּכַנּוּי, אִזִּי הָעֲלִיּוֹנִים
 וְהַתַּחְתּוֹנִים מִתְכַּנְּסִים לְדִין, וְכִסֵּא
 הַדִּין מִתְתַּקֵּן, וְהַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ יוֹשֵׁב
 עַל כִּסֵּא דִין וְדָן אֶת הָעוֹלָם. אִז,

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. וזבאין אינון ישראל, דינעין לסלקא בורסיא דדינא, ולתקנא בורסיא דרחמי. ובמה? בשופר.

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. אשריהם ישראל שיוזעים לסלק פסא הדין ולתקן פסא של רחמים, ובמה? בשופר.

ענין השופר

חלק 1
דף צ"ט
ע"א

רבי אבא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, אמר ליה, הא זמנין סגיאין שאילנא על האי שופר, מאי קא מיירי, ועד כאן לא אתיישבנא ביה. אמר ליה, ודאי האי הוא ברירא דמלך, דישראל בעין ביומא דדינא (נ"א דא), שופר, ולא קרן. בגין דקרן הא אתיידע באן אתר איהו, ולא תדבקא דינא לא בעינא. אבל הא תנינו, במלין ובכוודא, בעינן לאחזאה ולא תערא מלין סתימין.

תא חזי, בד ההוא שופר עלאה, דנהירו דכלא ביה, אסתלק ולא נהיר לבנין, בדין דינא אתער, וכרסון אתתקנו לבי דינא, ודא שופר, אילו דיצחק אקרי, תוקפיה דיצחק, תושבתיה דאבהן, בד אסתלק ההוא שופר גדול, דלא ינקא לבנין, בדין יצחק אתתקף, ואתתקן לדינא בעלמא.

וכד אתער האי שופר וכד בני נשא תיבין מחטאיהון,

רבי אבא היה יושב לפני רבי שמעון. אמר לו, הרי פעמים רבות שאלתי על השופר הזה מה זה אומר, ועד כאן לא התישבתי בו. אמר לו, הרי ודאי זהו ברור הדבר, שישראל צריכים ביום הדין (הזה) שופר ולא קרן, משום שקרן הרי נודע באיזה מקום היא, ולהדבק בדין אינו רוצים. אבל הרי שנינו, בדברים ובמעשים צריכים להראות ולהעיר דברים נסתרים.

בא ראה, כשאותו שופר עליון, שבו האור של הכל, מסתלק ולא מאיר לבנים, אזי מתעורר הדין, והפסאות מתקנים לבית הדין, וזה השופר, נקרא אילו של יצחק, תקפו של יצחק, תשבחת האבות, כשמתעלה אותו שופר גדול שאין מיניק את הבנים, אזי יצחק מתחזק, ומתתקן לדון את העולם.

וכשמתעורר השופר הזה וכשבני אדם

מַחֲטֵאֵיהֶם, צְרִיכִים לְהַשְׁפִּיעַ קוֹל שׁוֹפֵר מִמָּטָה, וְאוֹתוֹ קוֹל עוֹלָה לְמַעַלָּה, אֲזִי מִתְעוֹרֵר שׁוֹפֵר אַחֵר עָלָיו, וּמִעוֹרֵר רַחֲמִים וּמִסְתַּלֵּק הַדִּין. וְצְרִיכִים לְהִרְאוֹת מַעֲשֵׂה בְשׁוֹפֵר, לְעוֹרֵר שׁוֹפֵר אַחֵר, וּלְהוֹצִיא בְשׁוֹפֵר הַזֶּה לְמָטָה אוֹתָם קוֹלוֹת, לְהִרְאוֹת שְׁכָל אוֹתָם קוֹלוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁכָלם פְּלוּלִים בְּאוֹתוֹ שׁוֹפֵר עָלָיו, יִתְעוֹרְרוּ לְצֵאתָ.

וּבְקוֹלוֹת הִלְלוּ שְׁלֹמֶטָה נוֹתָנִים
יִשְׂרָאֵל כֹּחַ (לְרַחֲמִים מִלְמָטָה, וּמִתְעוֹרֵר הַשׁוֹפֵר הַגָּדוֹל) לְמַעַלָּה, וְעַל כֵּן צְרִיכִים לְזַמֵּן שׁוֹפֵר בַּיּוֹם הַזֶּה וּלְעוֹרֹף קוֹלוֹת, לְכוֹן בּוֹ כְּדֵי לְעוֹרֵר שׁוֹפֵר אַחֵר, שֶׁבּוֹ פְּלוּלִים הַקוֹלוֹת לְמַעַלָּה (וּלְסִדֵּר קוֹלוֹת בְּשׁוֹפֵר).

בְּעֵינַי לְנִגְדָּא קוֹל שׁוֹפֵר מִתְתָּא, וְהָהוּא קָלָא סְלִיק לְעֵילָא, כְּדִין אֲתַעֵר שׁוֹפְרָא אַחֲרָא עֲלָאָה, וְאֲתַעֵר רַחֲמִי, וְאֲסַתְּלֵק דִּינָא. וּבְעֵינַי לְאַחֲזָאָה עוֹבְדָא בְשׁוֹפֵר, לְאַתְעֵרָא שׁוֹפְרָא אַחֲרָא, וּלְאַפְקָא בְּהָאֵי שׁוֹפֵר לְתַתָּא, אֵינּוֹן קָלִי, לְאַחֲזָאָה דְּכָל אֵינּוֹן קָלִין דְּלְעֵילָא, דְּכִלְיָן בְּלָהוּ בְּהָהוּא שׁוֹפֵר עֲלָאָה, יִתְעוֹרֵן לְנִפְקָא.

וּבְהִנֵּי קָלִין דְּלַתְתָּא, יְהִיבִין יִשְׂרָאֵל
חֵילָא (לְרַחֲמִי מִתְתָּא וְאֲתַעֵר שׁוֹפֵר הַגָּדוֹל) לְעֵילָא, וְעַל דָּא בְּעֵינַי לְזַמֵּנָא שׁוֹפֵר בַּיּוֹמָא דָּא, וּלְסִדֵּרָא קָלִין, לְכוּנָא בִּיהַּ בְּגִין לְאַתְעֵרָא שׁוֹפֵר אַחֲרָא, דְּבִיהַּ פְּלִילֵן קָלִי לְעֵילָא. (וּלְסִדֵּרָא קָלִין בְּשׁוֹפֵר).

סדר הקולות

סִדְרָה ראשונה - יוֹצֵא קוֹל וּמִתְעַטֵּר לְמַעַלָּה, עוֹלָה רְקִיעִים, וְנִבְקַע בֵּין הָרִים רָמִים, וּמִגִּיעַ לְאַבְרָהָם וְשׁוֹרָה בְּרֹאשׁוֹ וּמִתְעַטֵּר, וְהוּא מִתְעוֹרֵר וּמִתְקִין אֶת הַפֶּסֶא. וּבִסְפָּר הָאֲגָדָה שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעֲתָא קוֹל רֹאשׁוֹן עוֹלָה, מִתְעוֹרֵר וּמִתְעַטֵּר אַבְרָהָם, וּמִתְקִין אֶת הַפֶּסֶא, וּפּוֹקֵד עָלָיו (אָבָא וְאָמָא) אָבָא.

סִדְרָא קדמאָה, קָלָא נָפִיק, וּמִתְעַטֵּר לְעֵילָא, סְלִיק רְקִיעִין, וְאֲתַבְקַע בֵּין טוּרֵי רְמָאִי, וּמִטִּי לְגַבִּיהַּ דְּאַבְרָהָם, וְשְׂרִיא בְּרִישִׁיהַּ, וְאֲתַעֵטֵר, וְאֲתַעֵר הוּא, וְאֲתַקִּין לְכוּרְסֵיָא. וּבִסְפָּרָא דְּאֲגָדָתָא תְּנִינּוּ, בְּשַׁעֲתָא דְּהָהוּא קָלָא קְדָמָאָה סְלִיק, אֲתַעֵר וְאֲתַעֵטֵר אַבְרָהָם, וְאֲתַקֵּן לְכוּרְסֵיָא, פְּקִדִין עָלֶיהָ (ס"א אָבָא וְאָמָא) אָבָא.

בִּינְתִים עולה השני, התקיף (לחבר)
לשבר את הדינים הקשים.

וְזֶה הַסֵּדֶר הַשָּׁנִי, אוֹתוֹ הַקּוֹל שׁוֹבֵר
בְּכחוֹ. וְאֵז עוֹלָה, וְכָל הַדִּינִים
שֶׁמִּתְעוֹרְרִים (שְׁנָקִים) לִפְנֵינוּ נִשְׁבְּרִים,
עַד שֶׁעוֹלָה לְמִקְוֵמוֹ שֶׁל יִצְחָק. כִּי
שֶׁמִּתְעוֹרֵר יִצְחָק וְרוֹאֶה אֶת אֲבֵרָה,
מִתְקַן אֶת הַפֶּסֶס לַעֲמֹד לִפְנֵינוּ. אֵז
נִכְנַע, שׁוֹבֵר אֶת הַתְּקִיף הַקָּשָׁה. וְזֶה
צָרִיךְ מִי שֶׁתּוֹקֵעַ לְכוֹן הַלֵּב וְהַרְצוֹן,
כְּדִי לִשְׁבֹּר הַכַּחַ וְהַתְּקִיף שֶׁל הַדִּין
הַקָּשָׁה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים פט) אֲשֶׁרִי
הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יוֹדְעֵי תְרוּעָה
וְדָא.

סִדְרָה שְׁלִישִׁית - יוֹצֵא קוֹל וְעוֹלָה,
וּבִקְעָה כָּל אוֹתָם רְקִיעִים,
וּמִתְעוֹרְרִים רַחֲמִים, וּמִגִּיעַ אוֹתוֹ קוֹל
לְרֹאשׁוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וַיַּעֲקֹב מִתְעוֹרֵר
וְרוֹאֶה אֶת אֲבֵרָה מִתְתַּקֵּן בְּצַד
הָאֲחֵר. אֵזִי אוֹחֲזִים שְׁנֵיהֶם בְּיִצְחָק,
זֶה מִצַּד זֶה וְזֶה מִצַּד זֶה, וְלֹא יִכּוֹלִים
הַתְּקִיף שֶׁלּוֹ לְצַאת הַחוּצָה, וּשְׁלֹשׁ
הַסִּדְרוֹת הִלְלוּ הֵן סִדְרָה אַחֶת.

סִדְרָה אַחֶרֶת - קוֹל יוֹצֵא וְעוֹלָה,
וְנוֹטֵל אֶת אֲבֵרָה מִמִּקְוֵמוֹ,
וּמִשְׁפִּיעַ אוֹתוֹ לְמִטָּה, לְמִקְוֵם
שֶׁהַגְּבוּרוֹת שֶׁל יִצְחָק שׁוֹרִים שָׁם,
וּמְקִימִים אֶת אֲבֵרָה בְּתוֹכָם.

אֲדָהְכִי, סִלְקָא תְנִינָא, תְּקִיפָא
(לחברא) לְתַבְרָא תוֹקְפִי

רְגִיזִין. וְדָא סִדְרָא תְנִינָא, הֵהוּא קָלָא
תְּבִירָא בְּתוֹקְפוֹ. וְכִדִּין סִלְקָא, וְכָל
דִּינִין דְּאִתְעִירִין (ס"א דְּאִתְעִירִין) קָמִיָּה
אֲתַבְרִי, עַד דְּסָלִיק לְאֲתֵרִיהּ דִּיִּצְחָק.
כִּינֵן דִּיִּצְחָק אֲתַעֵר, וְחָמִי לְאֲבֵרָה
מִתְקַן לְכוּרְסֵיָא לְקִימָא קָמִיָּה, כִּדִּין
אֲתַכְפִּיָא, וְתַבֵּר תוֹקְפָא קִשְׂיָא.
וּבְהָא, בְּעֵי מָאן דְּתַקַּע, לְכוּרְסָא
לְבָא וְרַעֲוִתָא, בְּגִין לְתַבְרָא חִילָא
וְתוֹקְפָא דְּדִינָא קִשְׂיָא, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי
תְרוּעָה, יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְדָא.

סִדְרָא תְּלִיתָא, קָלָא נְפִיק, וְסָלִיק,
וּבִקְעָה כָּל אִינוֹן רְקִיעִין, וְרַחֲמִי
מִתְעִירִין, וּמִיָּה הֵהוּא קָלָא לְרִישִׁיָּה
דִּיִּעֲקֹב וַיַּעֲקֹב אֲתַעֵר, וְחָמִי לְאֲבֵרָה
מִתְתַּקֵּן בְּגִיסָא אַחֲרָא, כִּדִּין אַחֲרִין
תְּרוּוֹיָהוּ בִּיהּ בְּיִצְחָק, דָּא מִהָאִי
סִטְרָא, וְדָא, מִהָאִי סִטְרָא וְלֹא יִכְלִין
תוֹקְפוֹ לְנַפְקָא לְבַר. וְהֵנִי תְּלָתָא
סִדְרִין, כְּלָהוּ סִדְרָא חַד.

סִדְרָא אַחֲרָא, קָלָא נְפִיק, וְסָלִיק,
וְנוֹטֵל לְאֲבֵרָה מֵאֲתֵרִיהּ,
וְנִגִּיד לִיהּ לְתַתָּא, לְאַתֵּר דְּתוֹקְפִיהוֹן
דִּיִּצְחָק שְׁרִיין וְקִימֵן לִיהּ לְאֲבֵרָה
בְּגוּוֹיָהוּ.

סדרה שנייה - יוצא קול שבור, לא חזק כמו הראשון. לא שחלש אותו קול שתקע, אלא שאותו קול אינו אצל יצחק כבראשונה, ששם שורה התקף התקף, אלא רק לאותם בית דין של מעלה שהם יותר רפים, וכלם רואים את אברהם אצלם, ונכנעים לפניו.

בינתים סדרה שלישית - יוצא קול ועולה, ומתעטר בראשו של יעקב, ומשפיע אותו לאותו מקום שאותו הגבורות שורות, ועומד כנגדו, אברהם מצד זה ויעקב מצד זה, והם באמצע, ואז כלם נכנעים ונמצאים (ושוכים) במקומם. ואלו כלם סדר אחר שני.

סדרה אחרונה - שצריך להעלותם למקומם ולישב (ולישור) ביניהם את יצחק כמקדם, משום שאת זה צריך לישור במקומו, ולא יצא בגבורותיו החוצה, אז כל הדינים נכנעים, ומתעוררים רחמים.

סדרה תניינא, נפיק קלא תבירא, לא תקיפא כקדמא, לא דחליש ההוא קלא דתקע, אלא דההוא קלא לאו איהו לגבי יצחק כקדמיתא, דתמן תוקפא תקיפא שריא, אלא לגבי אינון בי דינא דלתתא, דאינון רפויין יתיר, וכלהו חמאן לאברהם לגביהו, ואתכפין קמיה.

אדהכי, סדרא תליתאה, קלא נפיק, וסליק, ואתעטר ברישיה דיעקב, ונגיד ליה לתתא לההוא אתר דאינון גבוראן שריין, וקאים לקבליהו, אברהם מהאי סטרא, ויעקב מהאי סטרא, ואינון באמצעיתא. כדן אתכפין פלהו, ומשתכחין (ס"א ומשתככי) באתריהו. והני כלהו סדרא אחרא תניינא.

סדרא בתראה, דבעיין לסלקא לון לאתריהו, וליישבא (ס"א ולישרא) בינייהו ליצחק כמלקדמין. בגין דהאי בעי לישרא ליה באתריה, ולא יפוק בתוקפוי לבר, כדן דינין פלהו אתכפין, ורחמין אתער.

תיקון וסידור הקולות בכוונת הלב

על פן צריך לכוון את הלב והרצון בקולות הללו, ולחזור בתשובה

על דא בעי לכוונא לבא ורעותא כהני קלי, ולמהדר בתיובתא

לפני רבונם. אזי כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל מִתְקַנִּים
וּמִסְדְּרִים קוֹלוֹת בְּרָצוֹן הַלֵּב כְּרָאוֹי
בְּשׁוֹפָר הַזֶּה, חוֹזֵר אוֹתוֹ שׁוֹפֵר עֲלֵיוֹ.
וּכְשִׁחוֹזֵר, מַעֲטֵר אֶת יַעֲקֹב, וְהַכֵּל
נִתְקַן. וְכִסָּא אַחֵר עוֹלָה, וְאֵז נִמְצָא
שְׂמֻחָה בְּכָל, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מֵרַחֵם עַל הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חִלַּקְם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל שְׂיֻדְעִים לַהֲנַיִג וּלְמִשְׁנֵי אֶת
רְבוֹנָם מִדִּין לְרַחֲמִים, וּלְתַקֵּן אֶת כָּל
הָעוֹלָמוֹת עַל יְדֵיהֶם.

קָמִי מֵאֲרִיחוֹן. כְּדִין כִּד יִשְׂרָאֵל
מִתְקַנִּי וּמִסְדְּרִי קָלִין בְּרַעֲיוֹתָ דְּלִבָּא
כְּדָקָא יָאוֹת, בְּשׁוֹפָרָא דָּא, אַהֲדָר
הֵהוּא שׁוֹפֵר עֲלָאָה, וְכִד אַהֲדָר,
מַעֲמָרָא לִיָּה לִיעֲקֹב, וְאַתְתָּקֵּן כָּלָא.
וְכוּרְסִיָּא אַחֲרָא רַמְיוֹ, וְכִדִּין חִידוֹ
אַשְׁתַּכַּח בְּכָלָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
מֵרַחֵם עַל עֲלָמָא. וְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן
דִּישְׂרָאֵל, דִּידְעִין לְנִגְדָא וּלְאַמְשָׁכָא
לְמֵאֲרִיחוֹן, מִדִּינָא לְרַחֲמִי, וּלְתַקְנָא
כָּלָהוּ עֲלָמִין עַל יְדֵיהֶו.

אהבת הקב"ה לִישְׂרָאֵל

הַיּוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין,
וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּכִסֵּא הַדִּין,
הַשּׁוֹטֵר בָּא וּמְכַסֶּה אֶת פֶּתַח הַמֶּלֶךְ
וְתוֹבֵעַ דִּין. וְאַף עַל גַּב שֶׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אֶת הַדִּין, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סא) כִּי אֲנִי ה' אוֹהֵב
מִשְׁפָּט, מְנַצַּחַת אֶהְבֵּת בְּנֵי אֶת
אַהֲבַת הַדִּין. וּבִשְׁעָה שֶׁהַשּׁוֹטֵר קָם
לְטַעַן דְּבָרִים עָלֵיהֶם, הוּא מְצוּה
לְתַקֵּעַ בְּשׁוֹפָר, כְּדִי לַעֲזֹר רַחֲמִים
מִלְמַטָּה לְמַעַלָּה בְּאוֹתוֹ שׁוֹפֵר.

יּוֹמָא דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִיהוּ יוֹמָא
דְּדִינָא, וּמִלְכָּא יְתִיב
בְּכוּרְסִיָּא דְּדִינָא, סְנִטְרָא קָא אֲתִי
וְחָפִי פֶתַחַא דְּמִלְכָּא, וְתַבֵּעַ דִּינָא.
וְאַף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא רַחֲמִים
לִיָּה לְדִינָא, כְּמָה דְּאַתָּ אֲמַר, (ישעיה סא)
כִּי אֲנִי יְהוָה אוֹהֵב מִשְׁפָּט.
נִצַּח רַחֲמִיו דְּכַנּוּי, לְרַחֲמִיו דְּדִינָא.
וּבִשְׁעָתָא דְּסְנִטְרָא קָם לְמַטְעֵן מִלִּין
עֲלֵיהֶו, פְּקִיד לְמַתְקַע בְּשׁוֹפָר, בְּגִין
לְאַתְעָרָא רַחֲמִי מִתַּתָּא לְעִילָא,
בְּהֵהוּא שׁוֹפֵר.

חלק ג
דף צ"ט
ע"ב

ערבוב טענות המקטרג

סְלִקָּא הֵהוּא קָלָא, כְּלִילָא בְּאַשָּׁא אוֹתוֹ הַקּוֹל עוֹלָה, כְּלוּל בְּאַשׁ רוּחַ

ומים, ונעשה מהם קול אחד, ומתעורר קול אחר למעלה. כשאותו הקול מתעורר ממעלה וממטה, אזי כל הטענות שטוען אותו מקטרג מתערבבות.

ורחא ומיא, ואתעביד מנייהו קלא חדא, ואתער קלא אחרא לעילא, בד ההוא קלא אתער מעילא ומתתא, בדין כל טענות דקא טעין ההוא מקטרגא מתערבבי.

הדברים שקורים ביום של ראש השנה

ביום של ראש השנה יוצא יצחק לבדו, וקורא לעשו, להטעים אותו תבשילים של כל העולם, כל אחד כפי דרכו, שהרי באותה השעה (בראשית כז) ותכהין עיניו מראת, שיצא ממנו מי שהחשיך את פני הבריות, ונפרד, ושוכב על מטת הדיו, וקורא לעשו ואומר, וצודה לי צידה ועשה לי מטעמים, והביאה לי.

ורבקה אמרה אל יעקב בנה, אהוב נפשה, הבן האהוב שנמסר לה מיום שנברא העולם, ומצוה אותו שהוא יתעורר באותם מטעמים שלו. ויעקב מתעורר מלמטה, מלבש בתפלות ובבקשות, והקל קול יעקב באותו שופר שעולה, ומתעורר יעקב אליו, ונקרב עמו, ויגש לו ויאכל, ונכללים זה עם זה. פיו שנכלל עמו, ויבא לו יין, זה יין המשמר, היין שהוא שמחת הלב,

ביום דראש השנה, נפיק יצחק בלחודוי, וקרי לעשו, לאמעמא ליה תבשילין דכל עלמא, כל חד כפום אורחוי, דהא בההיא שעתא (בראשית כז) ותכהין עיניו מראת, דנפיק מניה מאן דאחשך אפי ברין, ואתפרש, ושכיב על ערסיה דדינא, וקרי לעשו, ואמר וצודה לי צידה ועשה לי מטעמים והביאה לי.

ורבקה אמרה אל יעקב בנה, רחמא דנפשה, בנה רחמא דאתמסר לה מיומא דאתברי עלמא. ופקידת ליה, לאתערא איהו באינון מטעמים דליה. ויעקב אתער מתתא, מתלבש בצלותין ובעותין, והקול קול יעקב בהחוא שופר דקא סליק, ואתער יעקב לגביה, ואתקריב בהדיה, ויגש לו ויאכל, ואתכליל דא בדא. פיו דאתכליל בהדיה, ויבא לו יין, דא יין דמנטרא,

הסוד של העולם הבא. אז - ויֵרַח
את ריח בגדיו, התפלות שעולות
ובהקשות. ויברכהו, נח הרגז ושמח
הלב, והפל הוא רחמים.

פִּיּוֹן שנוכלל ביעקב, כל אותם חילות
וגבורות שהיו מזמנים התפזרו,
ולא נמצאו שם. וישראל יוצאים מן
הדין בשמחה ובברכות. ויהי אך יצא
יצא יעקב מאת פני יצחק אביו, ביום
הזה, בשמחה ובברכות עליונות,
ועשו אחיו בא מצידו, טוען טענות
ממעשי העולם, ויעש גם הוא
מטעמים, לשונו חדה לטען טענות.
מסדר עדים, ויבא לאביו ויאמר יקם
אבי, יתעורר עם דיניו, ויאכל כמה
מעשים רעים של כל העולם
שמצאתי.

ויַחֲרַד יצחק חרדה גדלה עד מאד,
שהרי אינו יכול להפריד
מכלל של יעקב, שהוא בשמחה.
ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד, בכמה
תפלות ובקשות, ואכל מפל בטרם
תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה. כשמע
עשו את דברי (יצחק) אביו ויצעק
צעקה גדלה וגו', שראה שהרי צידו
לא היה כלום. עד לאחר שאמר לו,
הנה משמני הארץ וגו', אלו החזקים

יין שהוא חידו דלבא, רוא דעלמא
דאתי, כדין ויֵרַח את ריח בגדיו,
צלותין דסלקין ובעותין. ויברכהו,
נח רוגז, וחדי לבא, וכלא איהו
רחמי.

פִּיּוֹן דאיהו אתכליל ביעקב, כל
אינון חילין ותוקפין ורוגזין
דהוו זמנין, אתבדרו, ולא אשתכחו
תמן. וישראל נפקין מן דינא,
בחדוה ובברכאן. ויהי אך יצא יצא
יעקב מאת פני יצחק אביו, ביומא
דא, בחדוה, ובברכאן עלאין, ועשו
אחיו בא מצידו, טעין טועני מעובדי
דעלמא, ויעש גם הוא מטעמים,
חדיד לישניה למטען טענות. אתקין
סהדי, ויבא לאביו ויאמר יקום אבי,
יתער בדינוי, ויאכל כמה עובדין
בישין דכל עלמא דקא אשכחנא.

ויַחֲרַד יצחק חרדה גדולה עד מאד,
דהא לא יכיל לאתפרשא
מכללא דיעקב, דאיהו בחדוה. ויאמר
מי אפוא הוא הצד ציד, בכמה
צלותין ובעותין, ואוכל מפל בטרם
תבא ואברכהו גם ברוך יהיה.
כשמע עשו את דברי (יצחק) אביו
ויצעק צעקה וגו'. דחמי דהא צידו
לא הוה כלום. עד לבתר דאמר ליה,
הנה משמני הארץ וגו'. אלין תקיפין

וההמונים של שאר העמים, וזה קשה לו מהכל. וישטם עשו את יעקב, ללכת אחריו ולהתגרות בו תמיד.

ויעקב הלך באותם ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים, ברח להנצל ממנו. שב בתשובה, ושם עצמו בתענית, עד שבא ראש השנה ויום הכפורים, אז יודעים ישראל שעשו בא, ועמו ארבע מאות איש, כלם מקטרגים מזמנים לקטרג להם. מיד - ויירא יעקב מאד ויצר לו, והרבה בתפלות ובקשות.

(בראשית לב) ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי וגו'. עד שנטל עצה ואמר, כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני. ויקח מן הבא בידו מנחה וגו', עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים וגו'.

גמלים וגו', כף הוא הצד שלו. גמלים הוא נחש, כמין גמל. בפשה שפתה סמא"ל את אדם, רכב על נחש כמין גמל. שנינו, מי שרואה גמל בחלומו, מיתה נקנסה עליו מלמעלה ונצול ממנה. והכל אחד.

ואז חזר עשו לאפטרופוס של יעקב, ויעקב לא רצה דבשו

ואוכלוסין דשאר עמין ודא קשיא ליה מכלא. וישטום עשו את יעקב, למיזל אבתריה, ולקטרגא ליה תדיר.

ויעקב אזיל באיננו יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים, עריק לאשתובא מניה. תב בתיובתא, שוי גרמיה בתעניתא, עד דאתי ראש השנה ויום הכפורים, כדין ידעי ישראל דעשו בא, ועמו ארבע מאות איש, כלהו מקטרגי ומינין לקטרגא לון, מיד ויירא יעקב מאד ויצר לו ואסגי בצלותין ובעותין. (בראשית לב) ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי וגו'. עד דנטיל עימא ואמר, כי אמר אכפרה פניו במנחה ההולכת לפני ויקח מן הבא בידו מנחה וגו', עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים וגו'.

גמלים וגו', כף הוא סמרא דיליה. גמלים הוא נחש, כמין גמל, בשעתא דפתי סמא"ל לאדם, ארכיב על נחש כמין גמל. תנינו, מאן דחמי גמל בחלמיה, מיתה נקנסה עליה מלמעלה, ואשתויב מניה. וכלא חר.

וכדין, אהדר עשו אפטרופוסא דיעקב, ויעקב לא בעא

ועקצו. יעבר נא אדני לפני עבדו. אז
- וישב ביום ההוא עשו לדרפו. מתי?
בשעת נעילה, שהרי נפרד מן העם
הקדוש. והקדוש ברוך הוא עוזב את
חטאיהם ומכפר עליהם. כיון שאותו
המקטרג הולך עם אותו דורון ונפרד
מהם, רוצה הקדוש ברוך הוא לשמח
עם בניו. מה כתוב? ויעקב נסע
סכתה ויבן לו בית וגו'. על כן קרא
שם המקום סכות. כיון שיושבים
בסכות, הרי נצולו מן המקטרג,
והקדוש ברוך הוא שמח עם בניו.
אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם
הבא. (ע"כ רעיא מהימנא).

הובשיה ועוקציה. יעבר נא אדוני
לפני עבדו. כדן וישב ביום ההוא
עשו לדרפו. אימתי. בשעת נעילה,
דהא אתפרש מעמא קדישא.
וקודשא בריך הוא שביק
לחוביהון, וכפר עליהו. כיון
דההוא מקטרגא אזל בההוא דורונא,
ואתפרש מנייהו, בעי קדשא בריך
הוא למחדי בבנו, מה כתיב, ויעקב
נסע סכתה ויבן לו בית וגו'. על כן
קרא שם המקום סכות, כיון דיתבי
בסכות, הא אשתויבו מן מקטרגא,
וקודשא בריך הוא חדי בבנו.
זכאה חולקיהון בהאי עולמא ובעלמא
דאתי. (ע"כ רעיא מהימנא).

יום הכפורים הוא

בא ראה, ביום הזה מתכסה הלבושה,
ולא מאירה עד בעשור לחדש,
כשכל ישראל שבים בתשובה, והאם
העליונה שבה ומאירה לה. והיום
הזה את אור האם נוטל, ונמצאת
שמחה בכל. ועל כן כתוב, יום
הכפרים הוא. יום כפור ה'ה צריך
להיות! מה זה יום הכפרים? אלא
משום ששני מאורות מאירים כאחד.
המאור העליון מאיר למאור
התחתון, וביום הזה מאיר מהאור

תא חזי, בהאי יומא אתכפייא
סיהרא, ולא נהיר עד בעשור
לחדש, דישאל תיבין בלהו
בתיובתא שלימתא, ואימא עלאה
תאבת ונהרת לה. והאי יומא נהירו
דאימא נטלא, ואשתכח חידו בכלא.
ועל דא כתיב, יום הכפורים הוא. יום
כפור מיבעי ליה, מאן יום הכפורים.
אלא בגין דתרי נהורין נהרין בחד.
בוצינא עלאה, נהיר לבוצינא תתאה.
ובהאי יומא מנהורא עלאה נהיר.

העליון, ולא מאור השמש, ומשום
כך כתוב בפסח ליום חגנו.

רבי אבא שלח לרבי שמעון. אמר,
מתי הזווג של כנסת ישראל
עם המלך הקדוש? שלח לו, (בראשית
כ) וגם אמונה אחתי בת אבי אף
לא בת אמי ותהי לי לאשה. התרגש
רבי אבא, הרים קולו, בכה ואמר, רבי
רבי מנורה הקדושה, אוי ואבוי
לעולם כשתצא ממנו! אוי לדור
שיהיו בעולם כשתסתלק מהם
וישארו יתומים ממך! אמר לו רבי
חייא לרבי אבא, זה ששלח לעמתך,
מה אמר?

אמר, ודאי שאין זווג המלך עם
הגבירה אלא בזמן שמאיר
מהאב העליון, וכשנאור ממנו,
קוראים לו קדש, שהרי מבית אבא
זה נוטל, ואז מזדווגים כאחד, משום
שהמלך נקרא קדש, שכתוב (ירמיה כ)
קדש ישראל לה, שנוטל ממקום
שנקרא קדש. אזי אחתי בת אבי
הוא אף לא בת אמי, שהרי מבית
אבא השם הזה, ולא מבית אבא.
ועל כן ותהי לי לאשה, להזדוג
כאחד, בזמן הזה ולא בזמן אחר,
בזמן שנוטלים מבית אבא, ולא בזמן
שנוטלים מבית אבא. ויום הכפורים

ולא מנהורא דשמשא ובגין כך
בפסח ליום חגנו כתיב.

רבי אבא שלח ליה לרבי שמעון,
אמר, אימתי זווגא דכנסת
ישראל במלכא קדישא. שלח ליה,
(בראשית כ) וגם אמונה אחתי בת אבי
היא אף לא בת אמי ותהי לי לאשה.
אתרגיש רבי אבא, ארים קליה, בכה
ואמר, רבי רבי בוצינא קדישא, ווי,
ווי לעלמא כד תפוק מניה, ווי לדרא
דיהון בעלמא כד תסתלק מנהון
וישתארו יתמין מנה. אמר ליה רבי
חייא לרבי אבא, האי דשלח לקבלך.
מאי קאמר.

אמר ודאי לאו זווגא דמלכא
במטרוניתא, אלא בזמנא
דנהרא מאבא עלאה, וכד אתנהרא
מניה, קרינן לה קדש דהא מבי אבא
נמלא האי. וכדין מזדווגי כחדא, בגין
דמלכא קדש אקרי, דכתיב, (ירמיה כ)
קדש ישראל ליהוה, דנטיל
מאתר דאקרי קדש. כדין אחתי בת
אבי היא אף לא בת אמי, דהא מבי
אבא שמא דא, ולא מבי אימא, ועל
דא ותהי לי לאשה, לאזדווגא כחדא,
בזמנא דא, ולא בזמנא אחרא, בזמנא
דנמלא מבי אבא, ולא בזמנא דנמלא
מבי אימא. ויום הכפורים אוכת,

דְּתִשְׁמִישׁ הַמָּטָה אָסוּר, בְּגִין דְּזוּוּגָא
לֹא אִשְׁתַּכַּח, דִּהָא מִבֵּי אִימָא נִמְלָא,
וְלֹא מִבֵּי אָבָא. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, וְדָאִי
זָבָא דְרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאֲרִי
בְּגִיָּה, זָבָאִין אֵינִין דְּקִיָּמִין קַמִּיה
כָּל יוֹמָא.

מוֹכִיחַ, שְׁתִּשְׁמִישׁ הַמָּטָה אָסוּר,
מִשּׁוּם שְׂאִין נִמְצָא זְוֹג, שְׁהָרִי מִבֵּית
אָמָא נוֹטֵל, וְלֹא מִבֵּית אָבָא. אָמַר
רַבִּי חֲיִיא, וְדָאִי אֲשָׁרִי הַדּוֹר שְׁרַבִּי
שְׁמַעוֹן שְׁרֹוּ בְּתוֹכּוֹ. אֲשָׁרִי אוֹתָם
שְׁעוּמָדִים לִפְנֵי כָּל יוֹם.

אדם הראשון סימן לבניו

אָמַר רַבִּי אָבָא, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא
אָדָם, וְקָאִים בְּרִינָא קַמִּי
מֵאֲרִיָּה, וְתַב בְּתִיבְתָּא, וְקָבִיל לִיה
קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא. אָמַר לִיה, אָדָם,
אַנְתָּ תִּהְיָ סִימְנָא לְבְנֶיךָ לְדִרְי דְרִין,
בְּחַאי יוֹמָא קִיָּמִין בְּרִינָא, וְאִי
יְתוּבִין אָנָּא אַקְבֵּל לֹו, וְאִיקוּם
מְבוֹרְסִיָּא דְרִינָא, וְאַתְקִיִּים עַל
בוֹרְסִיָּא דְרַחֲמִי, וְאַרְחִם עֲלִיָּהּ.
וְדוֹד אָמַר, (תהלים קטז) אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע
יְהוָה אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (תהלים קל) כִּי עָמַד הַסְּלִיחָה
לְמַעַן תִּנָּרָא. וְכְּתִיב, (תהלים לו) כִּי עָמַד
מִקּוֹר חַיִּים בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר.

אָמַר רַבִּי אָבָא, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא
אָדָם, וְעָמַד בְּדִין לִפְנֵי אֲדוֹנִי
וְשָׁב בְּתִשְׁבּוּבָה, וְקָבֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. אָמַר לוֹ, אָדָם, אַתָּה תִּהְיָ
סִימֵן לְבְנֶיךָ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, בַּיּוֹם הַזֶּה
יַעֲמִדוּ בְּדִין. אִם יִשׁוּבוּ, אֲנִי אַקְבֵּל
אוֹתָם, וְאֶעֱמַד מִכֶּסֶּא דִּין, וְאַתִּישֵׁב
עַל כֶּסֶּא רַחֲמִים וְאַרְחִם עֲלֵיהֶם. וְדוֹד
אָמַר, (תהלים קד) אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע ה'
אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי. וְעַל זֶה כְּתוּב, (שם
קל) כִּי עָמַד הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנָּרָא.
וְכְּתוּב, (שם לו) כִּי עָמַד מִקּוֹר חַיִּים
בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר.

הפיכת הדין לרחמים

וַיִּשְׂרָאֵל מִצְלָאן צְלוּתָא בְּהוּא
יוֹמָא, וּבִעָאן וּמַתְחַנְנִין
קַמִּיה, וְתַקְעִין בְּשׁוּפָר, וְקוֹדֶשׁ
בְּרִיד הוּא חַיִּים עֲלִיָּהּ, וּמַהֲפֵךְ

וַיִּשְׂרָאֵל מִתְפַּלְלִים תְּפִלָּה בְּאוֹתוֹ
יוֹם, וּמִבְקָשִׁים וּמַתְחַנְנִים
לִפְנֵיו, וְתוֹקְעִים בְּשׁוּפָר, וְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלֵיהֶם וְהוֹפֵךְ דִּין

לרחמים, וכל עליונים ותחתונים
פותחים ואומרים: (שם פט) אֲשֶׁר־הָעַם
יודעי תרועה. ועל זה צריך באותו
היום, שאותו שתוקע שיידע עקר
הדבר, ויכון בזה בתרועה, ויעשה
הדבר בחכמה, ועל זה כתוב אֲשֶׁר־
הָעַם יודעי תרועה, ולא כתוב תוקעי
תרועה, והרי נתבאר.

דינא לרחמי. וכל עלאי ותתאי,
פתחי ואמרי, (תהלים פט) אֲשֶׁר־הָעַם
יודעי תרועה. ועל דא בעינא בההוא
יומא, דההוא דתקע, דידע עקרא
דמלה, ויכוון ביה בתרועה, ויעביד
מלה בחכמתא, ועל דא כתיב, אֲשֶׁר־
הָעַם יודעי תרועה, ולא כתיב תוקעי
תרועה, והא אתמר.

כוונות התקיעות

ומשפט עמו ישראל יום ביומו

ביומי דראש השנה מתקנים בית דין
כסא למלך לדון את כל
העולם, וישראל נכנסים בראשונה
בדין לפניו, שירבו הרחמים. (לפני
שירבה הרגז). למדנו, ומשפט עמו
ישראל דבר יום ביומו. יום ביומו מה
הוא? אלא אלו שני ימים של ראש
השנה. מדוע שני ימים? משום שהם
שני בתי דין שמתחברים כאחד. דין
עליון, שהוא קשה, בדין תחתון,
שהוא רפה, ושניהם נמצאים.

ביומי דראש השנה, מתקנין בי
דינא כורסייא למלכא,
למידן כל עלמא. וישראל עאלין
בקדמיתא בדינא קמיה, דליפוש
רחמי. (ס"א קמיה דליפוש רוגזא) תנן ומשפט
עמו ישראל דבר יום ביומו, יום ביומו
מאי הוא. אלא הני תרי יומין דראש
השנה. אמאי תרי יומין. בגין דאינון
תרי בי דינא, דמתחברן כחדא. דינא
עלאה, דאיהו קשיא, בדינא תתאה,
דאיהו רפא, ותרווייהו משתכחי.

סוד היבבה והיללה

ועל זה לא יודעים אלו הבבלים סוד
של היבבה והיללה, ולא יודעים
ששניהם צריכים, יללה שהוא דין

ועל דא לא ידעי הני בבלי, רזא
דיבבא ויללותא, ולא ידעי
דתרווייהו אצטריכו, יללותא דאיהו

תקִיף. שְׁלֹשָׁה שָׁבָרִים שֶׁהוּא דִין רָפָה, גְּנִיחוֹת שְׁגוֹנָה בְּרַפְיוֹן. הֵם לֹא יוֹדְעִים, וְעוֹשִׂים שְׁגִיָּהִם. וְאֵנוּ יוֹדְעִים וְעוֹשִׂים שְׁגִיָּהִם. (ועל זה סוד הַנִּבְּהָ וְהַלְלָה, וּשְׁגִיָּהִם צָרִיכִים. אֵלֹה הַבְּבִלִים אֵינָם יוֹדְעִים, וְעוֹשִׂים שְׁגִיָּהִם.) וְהַכֹּל יוֹצֵא לְדָרֶךְ אֶמֶת.

דִּינָא תְּקִיפָא. תִּלְתַּת תְּבִירִין דְּאִיהוּ דִּינָא רַפְיָא, גְּנוּחֵי גִנְחַ רַפְיָא. אֵינּוּן לֹא יוֹדְעִי, וְעִבְדִּין תְּרוּוֹיְיָהוּ. וְאֵנּוּן יוֹדְעִינָן, וְעִבְדִּינָן תְּרוּוֹיְיָהוּ. (ס"א ועל דא דא רזא דִּיכְבֵּא וְיִלְלָה וְתְרוּוֹיְיָהוּ אֶצְמִירֵיכּ, הֵנוּ בְּכֻלָּא, אֵינּוּן לֹא יוֹדְעִי, וְעִבְדִּין תְּרוּוֹיְיָהוּ.) וְכֻלָּא נִפְקִין לְאַרְחָ קְשׁוּמָא.

דין קשה ודין רפה

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגֵנוּ. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, מַהוּ בַחֲדָשׁ? זֶה בֵּית דִּין רָפָה, שֶׁנִּקְרָא חֲדָשׁ. בְּכֶסֶה - (פסא שֶׁל הַעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, פֶּסֶא שֶׁל אוֹת ה', זֶה פַּחַד יִצְחָק שֶׁהוּא פֶּסֶא לַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. עוֹד בְּכֶסֶה) זֶה דִּין קָשָׁה, פַּחַד יִצְחָק. דִּין שְׁמִתְכֶּסֶה תְּמִיד, שְׁאִין הוּא דִין בְּגִלּוּי. כִּי חֹק - זֶה דִּין רָפָה. וּמִשְׁפָּט - זֶה דִּין (קָשָׁה). וּשְׁגִיָּהִם הֵם כְּאֶחָד. בְּגִלּוּל זֶה שְׁגִי יָמִים, וּשְׁגִיָּהִם בְּסוּד אֶחָד.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגֵנוּ. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, מָאי בַחֲדָשׁ. דָּא בֵּי דִינָא רַפְיָא, דְּאֶקְרִי חֲדָשׁ. בְּכֶסֶה: (כס דַּעֲלֻמָּא עֲלָאָה, כ"ס ה' דא פחד יצחק דאיהו כס לַמֶּלֶךְ עֲלָאָה, תוּ בְּכֶסֶה) דָּא דִּינָא קְשִׁיָּא, פַּחַד יִצְחָק. דִּינָא דְּאֶתְכַסִּיָּא תְּדִיר, דְּלֹאֹ אוֹיְהוּ דִּינָא בְּאֶתְגַּלְיָא. כִּי חֹק, דָּא דִּינָא רַפְיָא. וּמִשְׁפָּט, דָּא דִּינָא (קְשִׁיָּא). וְתְרוּוֹיְיָהוּ אֵינּוּן כְּחָדָא. בְּגִין כֹּד תְּרִין יוֹמִין, וְתְרוּוֹיְיָהוּ בְּרֹזָא חָדָא.

יודעי תרועה

אֲשֶׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְגו', (תהלים פט). לֹא כְּתוּב שׁוֹמְעֵי, אוֹ תוֹקְעֵי תְרוּעָה, אֶלָּא יוֹדְעֵי תְרוּעָה. בְּגִלּוּל (כגון) הַחֲכָמִים שֶׁדָּרִים בְּאוּרָא שֶׁל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, אֵלֹה יוֹדְעֵי תְרוּעָה. סוּד שֶׁל הַתְּרוּעָה, כְּמוֹ

אֲשֶׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְגו', (תהלים פט) לֹא כְּתִיב שׁוֹמְעֵי, אוֹ תוֹקְעֵי תְרוּעָה, אֶלָּא יוֹדְעֵי תְרוּעָה. בְּגִין (ס"א כגון) חֲכִימִין דְּדִירִין בְּאוּרָא דְּאֶרְעָא קְדִישָׁא, אֵינּוּן יוֹדְעֵי תְרוּעָה. רֹזָא דְּתְרוּעָה, כְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים ב)

שְׁכָתוֹב (תהלים ב) תִּרְעֵם בְּשֹׁבֵט בְּרָזָל.
 מִי עִם כִּי־יִשְׂרָאֵל שִׁיִּדְעִים סוֹדוֹת
 עֲלִיוֹנִים שֶׁל רְבוּנָם, לַעֲלוֹת לִפְנֵי
 וְלִהְתַּקְשֹׁר בּוֹ. וְכָל אֱלֹו שִׁיִּדְעִים סוֹד
 הַתְּרוּעָה, יִתְקַרְבוּ לְלֶכֶת בְּאוֹר פְּנֵי
 שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה הָאוֹר
 הָרֹאשׁוֹן שֶׁגָּנַז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְצַדִּיקִים. וְעַל זֶה צָרִיךְ לְדַעַת אוֹתָהּ.

תִּרְעֵם בְּשֹׁבֵט בְּרָזָל. מֵאֵן עֲמָא
 כִּי־יִשְׂרָאֵל, דִּי־דַעִין רִזִּין עֲלֵאִין
 דְּמֵאֲרִיהוֹן, לְמִיעֵל קַמִּיה, וְלֹאֲתַקְשָׁרָא
 בִּיה. וְכָל אִינוֹן דִּי־דַעִי רָזָא דְתְרוּעָה,
 יִתְקַרְבוּן לְמִיָּהֶּד בְּאוֹר פְּנֵי דְקוֹדֶשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְדָא אוֹר קְדָמָאָה דְּגָנִיז
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקָיָא. וְעַל דָּא
 אֲצַמְרִיךְ לְמַנְדַּע לָהּ.

תְּרוּעָה וּתְקִיעָה

לִוְקָחִים שׁוֹפֵר לְעוֹרֵר בּוֹ תְּרוּעָה
 וּתְקִיעָה, דִּין קָשָׁה
 בְּרַחֲמִים, וּשְׁבָרִים - דִּין קָשָׁה בְּלִי
 רַחֲמִים (דִּין רַפָּה בְּרַחֲמִים), וְאַזְ כֹּף יְעוֹרְרוּ
 לְמַעֲלָה לְהִתְעַרֵּב זֶה בָּזֶה.

נְטִילִין שׁוֹפֵר, לְאַתְעֲרָא בִּיה, תְּרוּעָה
 וּתְקִיעָה, דִּינָא קָשִׁיא בְּרַחֲמִי,
 וּשְׁבָרִים דִּינָא קָשִׁיא בְּלָא רַחֲמִי (ס"א)
 דִּינָא רַפִּיא בְּרַחֲמִי) וּבְדִין חֲכִי יִתְעַרוּ לְעִילָא
 לְאַתְעֲרָבָא דָּא בְּדָא.

חלק ג
 דף רל"ב
 ע"א

יִשְׂרָאֵל כּוֹחֵם בְּקוֹל

אָמַר הַרְּעָה הַנְּאֻמָּן, בָּזֶה מִתְמַתֵּק
 הַשָּׁטָן וּמִתְקַצֶּרֶת אוֹת נו"ן מִן
 וְשֵׁט. מֵה שֶׁהִיָּה שָׁטָן מִקְדָּם, שֶׁב
 לְאַחֲרָיו, וְחָזַר לִהְיוֹת וְשֵׁט
 כְּבִרְאשׁוֹנָה. מִשּׁוּם שֶׁהִקְלָה קוֹל יַעֲקֹב.
 יִשְׂרָאֵל שָׁאִין כָּחֵם בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה
 כְּשֶׁאֵר הָאֻמוֹת, שִׁיּוֹרְשִׁים עוֹלָם הָזֶה,
 שִׁכְחֵם בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה. אֲלָא כָּחֵם
 בְּקוֹל זֶה, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם
 אֲרֵךְ, שֶׁנִּבְרָא בְּאוֹת יו"ד. וּמִשּׁוּם
 שֶׁקוֹל שׁוֹפֵר מְפַנֵּז יוֹצֵא, אָמְרוּ

אָמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּהָאִי אֲתַבְּסֵם
 שְׁטָן, וְקָמִיט נו"ן מִן וְשֵׁט, מֵה
 דְּהוּה שְׁטָן לִפְנֵים, תֵּב לְאַחֲרָא,
 וְאַתְהֵדֵר וְשֵׁט, כְּדַבְּקֵדְמִיתָא. בְּגִין
 דְּהִקְוֹל קוֹל יַעֲקֹב. יִשְׂרָאֵל לִית
 חִילִּיהוֹן בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה, כְּשֶׁאֵר
 עַמִּין, דִּירְתִּין עֲלֵמָא דִּין, דְּחִילִּיהוֹן
 בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה. אֲלָא חִילִּיהוֹן בְּקוֹל
 דָּא, דְּאִיהוּ עֲלֵמָא דְּאִתִּי, עוֹלָם אֲרוּךְ,
 דְּאַתְבְּרִי בְּאֵת יו"ד, וּבְגִין דְּקוֹל שׁוֹפֵר
 מְנִיה נְפִיק, אָמְרוּ רַבָּנָן אֵין פּוֹחֲתִין

חלק ג
 דף רל"ב
 ע"א

חכמים, אין פותחין מעשרה שופרות.
ובאות י' ודאי נעשה עולם ארץ,
שהוא אות ו', עולם הבא. ובאות ה'
ברא עולם הזה, שהיא אות ה' קטנה,
שבה אכילה ושתייה של התורה.

מעשרה שופרות. ובאות י' ודאי,
אתעביד עולם ארץ, דאיהו ו' עלמא
דאתי ובאת ה', ברא עלמא דין,
דאיהי ה' זעירא, דבה אכילה ושתייה
דאורייתא.

לעורר הקול

ועוד סוד אחר, אחר שנגזרה גזרה
בשתי אותיות, שהם שתי ה'
ה', שני בתי דינים - מי יכול לבטל
גזרה של שניהם? י' ו', שאות ה"א
היא אפא עליונה. י' - אב. ומה
כתוב? (במדבר ל) כל גדר וכל שבעת
אסר לענת נפש, שהיא אות ה',
אישה יקימנו ואישה יפרנו. ומשום
זה צריך לעורר הקול, שהוא אות ו',
בעשרה שופרות, שהם אות י'.
והעקר שלהם בנשימה אחת, כל
סימן וסימן, בפה, שהיא אות י' -
מעשרה.

ועוד רזא אחרא, בטר דאתגזר גזרה
בתרין אתוון, דאינון ה' ה',
תרין בתי דינים, מאן יכול לבטל
גזרה דתרווייהו. י"ו. דאת ה"א אימא
עלאה. י' אב. ומה בתיב, (במדבר ל) כל
גדר וכל שבעת אסר לענת נפש,
דאיהי ה', אישה יקימנו ואישה יפרנו.
ובגין דא, צריך לאתערא קלא דאיהו
ו', בעשרה שופרות, דאינון י'. ועקרא
דלהון בנשימה אחת, כל סימן וסימן,
בפה, דאיהי י' מעשרה.

סודות שלא נשמעו מאז מתן תורה

מיד ששמעו דברים אלו רבי שמעון
וכל החברים, אמרו, ברוך ה'
שזכינו לשמע דברים אלו מאותו
שנקרא רבם של נביאים, רבם של
חכמים, רבם של מלאכי השרת,
שהקדוש ברוך הוא ושכינתו מדבר

מיד דשמעו מלין רבי שמעון וכל
חברייא, אמרו, בריך אלהא
דזבינא למשמע מלין, מההוא
דאתקרי רבן של נביאים, רבן
דחכמים, רבן דמלאכי השרת,
דקודשא בריך הוא ושכינתיה מדבר

על פיו, וכתב על ידיו סודות אלו
שלא נשמעו כמותם ממתן תורה
ועד כאן.

אמר לו, מנורה קדושה, השלם
דברי הסודות של החבור
הקדמון לפרש אותם, שהרי כל
בעלי הישיבות של מעלה, ובעלי
הישיבות של מטה, כלם מזמנים
לשמע דברים אלו מפיו ופרושים
שלה, שהרי שמחה ופדיון יתעורר
בהם למעלה ומטה. אל תתנו דמי
לו, אתה וכל החבורה שלך.

על פומיו, וכתב על ידיו רזין אליו,
דלא אשתמעו כוותייהו ממתן תורה,
ועד כען.

אמר ליה, בוצינא קדישא, אשלים
מלולי דרזין דחבורא קדמאה,
לפרשא לון, דהא כל מארי מתיבתאן
דלעילא, ומארי מתיבתאן דלתתא,
בלהו מזומנין למשמע מלין אליו
מפומך, ופירושיין דילך. דהא חדרה
ופורקנא, יתער בהון לעילא ותתא.
אל תתנו דמי, לו, אנת וכל סיעתא
דילך.

באותו זמן מפריד הקב"ה בין המימינים לכף זכות למשמאלים לכף חובה

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע
שניה, יום השני, יצ"ת
חשך סתרו. נשארה ר', היא ראש
השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע,
ובראש השנה המלך הוא דין, וכל
הספירות נקראו דינים ומשפטים
מצדו, וכל צבא השמים עומדים
עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים
לכף זכות, ואלו משמאלים לכף
חובה, וכשיתעוררו ישראל עם
שופרות, ומעלים לשם את השכינה,
שהיא תרועת מלך כעשרה שופרות,
משום שהיא אינה עולה פחות

בראשית תמן תשר"י, ודא דרועא
תניינא יום תניינא, יצ"ת
חשך סתרו (תהלים יח יב). אשתאר ר'
איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין
טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו
דין, וכל ספירן אתקריאו דינין
ומשפטין מסטריה, וכל צבא השמים
קיימין עליה מימיניה ומשמאליה,
אליו מימיניו לכף זכות, ואליו
משמאליו לכף חובה, וכד ישראל
יתעורו בשופרות, וסלקין תמן
לשכינתא דאיהי תרועת מלך
כעשרה שופרות, בגין דאיהי לא

תיקוני
זוהר דף
פ"א ע"ב

מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין
מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא
בין אלו שמימינים לכף זכות, ובין
אלו שמשמאילים לכף חובה, ונאמר
הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה
אותם פרגע.

סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא
ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו),
אפריש קודשא בריך הוא בין אלין
דמימינים לכף זכות, ובין אלין
דמשמאילים לכף חובה, ואתמר
(במדבר י"ב) הבדלו מתוך העדה הזאת
ואכלה אותם פרגע.

חודש תשרי

ועל התשרי הזה נאמר בתשרי נברא
העולם, ושם שבת שניה מאותן
שבע שבתות, (ושם בת שש, בת מאלו השש),
וחמשה רקיעים, וששי שמים, הם
פנגד ששת ימי בראשית, ובכלם
אמר טוב, פרט ליום השני, משום
שאין בתשרי א' להשלים לבראשית,
משום שהסתלק בחטאו של אדם,
ומשום כך הצפון הוא פגום, ומשום
זה מצפון תפתח הרעה, עד
שמשתלם, וכמו שאברהם שהוא
ימיו, יום הראשון שבו כלולות
ותלויות מאתים ארבעים ושמונה
מצוות עשה, כך גם מיצחק, שהוא
כמו היום השני, תלויות בו שלש
מאות ששים וחמש מצוות לא
תעשה, יום השלישי בו הכל כלול,
וממנו תלויות מצוות עשה ולא
תעשה פענבים באשכול.

ועל האי תשרי אתמר בתשרי נברא
העולם, ותמן שבת תניינא
מאלין שבע שבתות, (נ"א ותמן בת שית בת
מאלין שית), וחמשה רקיעין, ושתי תאה
שמים, אינון לקבל שית יומי
בראשית, ובכלהו אמר טוב, בר
מיומא תניינא, בגין דלית בתשרי א'
לאשלמא בראשית, בגין דאסתלק
בחובה דאדם, ובגין דא צפון איהו
פגום, ובגין דא מצפון תפתח הרעה
(ירמיה א יד), עד דאשתלים, וכמה
דאברהם דאיהו ימינא יומא קדמא
ביה כלילן ותליין מאתן וארבעין
ותמניא פקודין דעשה, הכי נמי
מיצחק דאיהו פגוונא דיומא תניינא
תליין ביה שם"ה מצות לא תעשה,
יומא תלי תאה ביה כליל כלל, מניה
תליין פקודין דעשה ולא תעשה,
כענבין באתכלא.

הקטיוגור נעשה סניגור

לְמִדְנֹו, כִּמָּה קבוצות מְחַבְּלִים
מְזִדְּגִים (מְזִדְּמִים), שֶׁהֵם
תַּחַת יָדוֹ, וּמְזִמִּים לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ
עַל כָּל אוֹתָם שְׁעוֹבְרִים עַל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה, וְאוֹתוֹ יוֹם לֹא מְצוֹי הַמְּלָשִׁין
(פִּתְחוֹן) לְדַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁמִּגִּיעַ
הַשְּׁעִיר הַזֶּה אֶל הָהָר, כִּמָּה שְׂמֵחָה
עַל שְׂמֵחָה מִתְּבַשְּׂמִים כָּלֵם בּוֹ.
וְאוֹתוֹ שׁוֹמֵר שְׂיוֹצָא, חוֹזֵר וְאוֹמֵר אֶת
תְּשֻׁבַּתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַקְטָגוֹר
נַעֲשֶׂה סְנִיגוֹר.

תֵּאנָא, כִּמָּה חֲבִילֵי טְרִיקִין מְזִדְּוֹנִין
(נ"א מְזִדְּמִין), דְּאֵינוֹן תַּחוֹת
יְדִיהָ, וּמְזִמִּין לְאֵלֶּלָא אֶרְעָא, עַל כָּל
אֵינוֹן (דף ס"ג ע"א) דְּעִבְרִין עַל פְּתֻגְמֵי
אוֹרִייתָא. וְהָהוּא יוֹמָא, לֹא שְׂכִיחַ
דִּילְטוֹרָא (ס"א פְּטָרָא) לְמִלְלָא בְּהוּ
בִישְׂרָאֵל. כִּד מְטָא הָאִי שְׁעִירָא לְגַבִּי
טוֹרָא, כִּמָּה חִידוֹ עַל חִידוֹ מִתְּבַסְּמִין
כְּלָהוּ בִיה. וְהָהוּא גְרִדְנָא דְנָפִיק,
אֲהֵדֵר וְאוֹמֵר תּוֹשְׁבַּתָּא דִישְׂרָאֵל,
קְטִיגוֹרָא אֲתַעְבִּיד סְנִיגוֹרָא.

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

כוחם של קרבנות

וּבֹא רָאָה, לֹא זֶה לְבַדּוֹ הוּא, אֶלָּא
בְּכָל מְקוֹם שְׂרוֹצִים יִשְׂרָאֵל
לְהַטְהֵר מִחֲטָאֵיהֶם, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נוֹתֵן לָהֶם עֲצָה לְקַשֵּׁר אֶת בַּעֲלֵי
הַדִּין וּלְבַשֵּׁם אוֹתָם בְּאוֹתָם קְרִבְנוֹת
וְעוֹלוֹת שְׂקָרְבִים לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְאִז לֹא יְכוּלִים לְהִרְעוֹ. וְאוֹתוֹ יוֹם
יוֹתֵר עַל הַכָּל, כִּמּוֹ שִׁישְׂרָאֵל
מִבְּשָׂמִים לְמַטָּה אֶת הַכָּל, כִּךְ
מִבְּשָׂמִים אֶת כָּל אֵלוֹ שְׁלָהֶם יֵשׁ
הַלְשָׁנָה (פִּתְחוֹן), וְהַכָּל הוּא קְרִבָּן
וְעִבּוּדָה שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְהָא חֲזוּ, לֹאוּ דָא בְּלַחֲדוּדֵי הוּא,
אֶלָּא בְּכָל אֲתֵר דְּבַעֲיִין יִשְׂרָאֵל
לְאַתְדַּכָּא מִחוּבִייהוּ, קְדָשָׁא בְּרִיד
הוּא יְהִיב לֹון עֵיטָא לְקִשְׂרָא מְאִירֵי
דְּדִינָא, וּלְבַסְּמָא לְהוּ בְּאֵינוֹן קְרִבְנִין
וְעֵלְוֹן, דְּקִרְבִין קְמִי קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא,
וּכְדִין לֹא יְכָלִין לְאַבְּאָשָׁא. וְהָהוּא
יוֹמָא יוֹתֵר עַל כָּלָא, כִּמָּה דְּמִבְּסָמִין
יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא לְכָלָא, הִכִּי מִבְּסָמִין
לְכָל אֵינוֹן דְּאִית לְהוּ דְּלְטוֹרָא (ס"א
פְּטָרָא) וּכְלָא קְרִבְנָא הוּא וּפּוֹלְחָנָא
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיד הוּא.

תורתו מגן לנו

דגל הזוהר
054-7112492

אנו
מוגן
לומד זוהר!

שע"י מועצת גדולי ישראל
למגן תורת הרשב"י